Четвер, 5 червня 2003 року. № 103 (3103)

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Ціна землі стає реальною

Ранкове і денне засідання 4 червня

Попри прийняття Земельного кодексу чимало питань і досі залишалися неврегульованими. Зокрема, це стосується прав органів місцевого самоврядування щодо організації землеустрою, координації місцевих органів земельних ресурсів. Ці та інші проблеми може розв'язати проект закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України», запропонований Кабінетом Міністрів. Як зазначив голова Державного комітету із земельних ресурсів Анатолій Даниленко, законопроект визначає також землі територій та об'єктів природно-заповідного комплексу. Окрім того, врегульовуються земельні відносини довкола трубопроводів, визначаються межі земель залізничного транспорту. Законопроект передбачає передачу державою земель, у тому числі на умовах оренди, для створення сприятливих організаційних та економічних умов для розвитку підприємництва.

(Закінчення на 2-й стор.).

Зустрічі з діаспорою

Завершено офіційний візит до України парламентської делегації Народних Зборів Республіки Болгарія на чолі з їх головою Огняном Герджиковим. Учорашній день було присвячено зустрічам з діаспорою і вивченню можливостей для задоволення національно-культурних потреб болгарської меншини. Огнян Герджиков зустрівся з учнями і викладачами болгарського ліцею в Приморську, що в Запорізькій області. Крім того, він відвідав Болгарський культурний центр у Бердянську, де зустрівся з представниками діаспори.

З офіційним візитом

в Україні перебуває Прем'єр-міністр Литви Альгірдас Бразаускас. На сьогодні заплановано зустріч з його українським колегою Віктором Януковичем. Під головуванням глав урядів двох країн відбудеться перше засідання міжурядової ради з питань співробітництва між Україною та Литвою, планововано підписання україно-литовських документів. В. Янукович і А. Бразаускас візьмуть також участь в україно-литовському бізнес-форумі.

Завтра з високим гостем зустрінеться Голова Верховної Ради Володимир Литвин. Заплановано відвідання литовським прем'єром музею історії Києва і Києво-Печерського національного історико-культурного заповідника.

ЧИТАЙМО «ГОЛОС» РАЗОМ!

Леонід КРАВЧУК, перший Президент України, народний депутат України, лідер фракції СДПУ(о) у Верховній Раді:

— Газета народилася в час здобуття незалежності України та стала її голосом. Мені й нині приємно говорити про те, що газета «Голос України» прагне бути об'єктивною. І це вдається, бо ідеальної об'єктивності, мабуть, у світі загалом не існує. Але попри все газета подає в матеріалах думки різних політичних сил, є спроба перетворитися на своєрідний «круглий стіл».

Загалом газета є ефективною для свого читача. Але щоб стати зразковою, їй треба бути цікавішою, публіцистичнішою, діалоговою. На мою думку, сильнішим має бути міжнародний аспект газети. Хотілося б більшої глибини в матеріалах про стосунки України з Росією, Європою, НАТО, що подається дещо схематично.

Герой, що має «все», крім відповіді на «чому»

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Про керівника ТОВ «Старт», голову фермерського господарства «Огайо», що в Теофіпольському районі на Хмельниччині, Героя України Василя Петринюка **(на знімку)** наша газета писала не раз. Напевно, це ім'я запам'яталося читачам не лише аграрних сторінок: успішна діяльність Василя Андрійовича може бути взірцем стилю справжнього українського господаря, з яким ми пов'язуємо надії на відродження села. Про ці успіхи ми й розповідали: і про щедрі урожаї на його полях, і про високі надої на його фермах, і про благоустрій сільських осель та вулиць у межах його великого господарства.

(Закінчення на 24-й стор.).

У НОМЕР

Медичний центр сучасних технологій

плановано створити у Вінниці за участю американських фахівців із міста Бірмінгем (штат Алабама).

Це один із пунктів угоди про побратимські стосунки між двома названими містами, підписаної міським головою Вінниці Олександром Домбровським і мером міста Бірмінгем. Офіційний супровід американської делегації до міста над Бугом здійснював Надзвичайний і Повноважний Посол США в Україні Карлос Паскуаль. А вінничани побували в Бірмінгемі.

Вирішено розпочати співпрацю із створення Міжнародного центру сучасних медичних технологій, де підвищуватимуть кваліфікацію лікарі з України, Росії та Білорусі. Для медиків Вінниці буде виділено кілька грантів з метою профілактики і лікування СНІДу, туберкульозу, наркоманії та алкогольної залежності, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.**

За викрадачами — зі супутника

Харківські державтоінспектори запропонували автомобілістам нову протиугінну систему, що базується на використанні супутникового зв'язку. Придбати новинку працівники ДАІ насамперед агітують тих, чия машина коштує не менш як 12 тисяч доларів. Однак на недешевий експеримент поки що зголосилися лише двоє харківських автомобілістів. У Харківському обласному ДАІ є вже і спеціальна програма, і електронна карта.

Пошуково-протиугінна система з робочою назвою «Навігація», по суті, міні-комп'ютер з потужною, але малогабаритною антеною. Установка новинки за місцевими цінами коштує приблизно 800 доларів, **передає наш власний кореспондент Микола КОСИЙ.**

Води боятися...

Десять днів уся малеча та дітлахи Дніпропетровська віком від 5 до 10 років мають змогу безоплатно вчитися плавати і впевнено триматися на воді. Своєрідну школу для них на пляжі Монастирського острова відкрито за участю досвідчених тренерів спортклубу «Метеор». Лозунг акції — «Навчися плавати! Застрахуй себе на все життя!», **інформує наш власний кореспондент Микола НЕЧИПОРЕНКО.**

▼ 10, 15

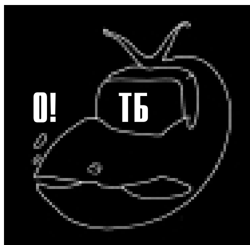

Програма телебачення ▼ 11—14

Він з дитинства не любив овал... ▼ 16

Кабінет Міністрів затвердив обсяг фінансування українського миротворчого контингенту в Іраку

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ціна землі стає реальною

Ранкове і денне засідання 4 червня

(Початок на 1-й стор.).

Земельні ділянки можуть бути вкладами учасників та засновників господарських товариств. Відповідно до запропонованих змін до Земельного кодексу спільні підприємства за участю іноземних юридичних та фізичних осіб отримують можливість стати власниками земельних ділянок. Законопроект викликав гарячу дискусію в залі. Особливо стосовно надання землі у власність спільних підприємств. Проте більшість доповідачів вважають, що після доопрацювання проект закону може бути прийнято в першому читанні. Народні депутати розглянули також законопроект «Про використання земель оборони». Міністр аграрної політики Сергій Рижук і народний депутат Віктор Веретенников доповіли два законопроекти «Про молоко та молочні продукти». Обидва проекти закону спрямовані на захист вітчизняного товаровиробника. Оскільки через несприятливі економічні умови лише торік молочне стадо скоротилося на більш як 200 тис. голів. З другого боку, як зазначив В. Веретенников, через вільні економічні зони до України було завезено молочної продукції на суму понад 26 млн. доларів. До речі, в Україні молочної продукції виробляють менше. Співдоповідач, народний депутат Сергій Терещук висловив переконання, що обидва законопроекти вдасться об'єднати і виправити недоліки, про які йшлося у виступах народних обранців. Зокрема, парламентарії критикували положення про державне регулювання цін на молоко. Ті самі проблеми постають і в галузі м'ясного скотарства. Саме тому уряд запропонував Верховній Раді ухвалити закон «Про м'ясо та м'ясні продукти».

З 1 січня наступного року набирає сили Цивільний кодекс України. Саме тому постала потреба прийняти закон про державну реєстрацію нерухомого майна для створення єдиної державної системи реєстрації.

Як зазначив доповідач, Міністр юстиції Олександр Лавринович, законопроект передбачає створення єдиного державного реєстру землі та нерухомого майна. Прийняття закону дасть змогу забезпечити прозорість ринку нерухомого майна, сприятиме підвищенню інвестиційної привабливості об'єктів нерухомості. Однак після дискусій у Комітеті ВР з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій було прийняте рішення про підготовку альтернативного законопроекту. Від імені його авторів виступив народний депутат Володимир Демьохін.

Співдоповідач, голова профільного комітету Станіслав Гуренко підкреслив, що за основу варто взяти альтернативний законопроект. Окрім того, він запропонував скасувати постанову парламенту, за якою такий законопроект уже було прийнято в першому читанні.

Володимир КОРОЛЮК.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Подають один, голосують за другий, а виконують третій

Денне і вечірнє засідання 3 червня

Торік казна профінансувала правоохоронні органи на 92—99 відсотків, Міністерство охорони здоров'я — на 25, а із запланованих на комп'ютеризацію сільських шкіл виділено лише п'ять відсотків коштів. Такими цифрами оперував голова Комітету з питань бюджету Петро Порошенко під час обговорення звіту з виконання Закону «Про Державний бюджет на 2002 рік».

Голова профільного комітету змушений був констатувати: останніх 12 років планування в країні не існує, бо практика свідчить, що урядовці подають один проект бюджету, депутати голосують за другий, а виконується вже третій варіант. Парламентарій зазначив, що Україна втратила велику частку доходу держбюджету через бездіяльність уряду, який до того ж непропорційно фінансує видатки.

На переконання голови Рахункової палати Валентина Симоненка, який також виступив із співдоповіддю, торік усе-таки були реальні можливості виконати доходну частину бюджету. Проте жодного показника, за винятком збільшення промислового виробництва на 107 відсотків, через непрофесійність урядовців не досягнуто. Валентин Симоненко підкреслив: податкова недоплата становить більш як 14 мільярдів гривень, а з передбачених 500 мільйонів гривень на соціальні програми уряд не виділив жодної гривні, маючи... 1 мільярд 119 мільйонів гривень профіциту і розподіляючи кошти в «ручному режимі».

Перший віце-прем'єр-міністр України, Міністр фінансів Микола Азаров пообіцяв зробити все, щоб через рік критики на адресу уряду не було, і додав, що деякі висновки депутатів, які досить критично висловлювалися на адресу урядовців і здебільшого пропонували визнати роботу Кабміну незадовільною, несправедливі.

Кому вигідна тотальна і швидка приватизація? Це питання неодноразово лунало під час обговорення Державної програми приватизації та низки інших законопроектів, які представив голова Фонду державного майна Михайло Чечетов.

За словами доповідача, документом визначено нові цілі, пріоритети, завдання та способи приватизації державного майна «з урахуванням стратегії та ідеології курсу реформування власності, виходячи із завдань, які окреслив Президент у своєму посланні до ВР «Європейський вибір». Основною метою має стати підвищення соціально-економічної ефективності виробництва «шляхом завершення широкомасштабної приватизації». Програмою передбачено, що до процесу приватизації залучатимуться великі підприємства і цілі технологічні комплекси. Йшлося і про жорсткі вимоги до восьми підпрограм особливо важливих народногосподарських напрямів і до кожної підпрограми окремо: оборонного, авіабудівного, вугледобувного, залізничного, суднобудівного, електроенергетичного, нафтогазового комплексів та ДАК «Хліб України». Михайло Чечетов переконував депутатів, що механізм реалізації документа ставить «ринкові заслони тіньовій приватизації, штучному знеціненню державного майна та його відчуженню за позаприватизаційними процедурами».

Проте майже всі народні обранці, які виступали, негативно сприйняли урядову ініціативу. Комітет ВР з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій, думку якого оприлюднив Володимир Матвєєв, запропонував повернути програму на доопрацювання. Оскільки підготовка стратегічних комплексів до приватизації, яка відбуватиметься за окремою програмою, призведе до послаблення парламентського контролю за процесом. Крім того, комітет вважає недоцільним приватизовувати підприємства, які виготовляють лікеро-горілчані вироби чи приносять великі прибутки державі.

Голова спеціальної контрольної комісії Валентина Семенюк підтримала профільний комітет, зазначивши, що така програма загрожує економічній безпеці країни. «Широкомасштабністю» приватизації обурювалися нашоукраїнці Тарас Чорновіл, Богдан Костинюк, Юрій Кармазін, які переконані, що за документом криється «цинічне і послідовне відбирання повноважень у парламенту», і підтримали свого колегу Володимира Черняка, який стверджував, що приватизація особливо ласих шматочків «неефективна, скандальна і кримінальна».

Парламентарій Володимир Заплатинський (СДПУ(о) запевняв присутніх, що документ компромісний і його відхилення зашкодить державним інтересам. А критика колег, на його переконання, пов'язана не з якістю запропонованої програми, а з «інтересами впливових угруповань».

Депутати також обговорили законопроект про повернення приватизованого майна в державну та комунальну власність.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

У СПЕЦІАЛЬНІЙ КОНТРОЛЬНІЙ КОМІСІЇ

«Волна» — не цунамі: приборкали...

Спеціальна контрольна комісія Верховної Ради з питань приватизації розглянула на своєму засіданні питання про неправомірність включення до статутного фонду ЗАТ «Волна» майнових об'єктів колишньої Всесоюзної профспілки працівників атомної енергетики та промисловості, розташованих у Євпаторії.

Означена проблема має тривалу і досить заплутану юридично-бюрократичну колізію. А саме. До 1992 року працівники підприємств та організацій атомної енергетики і промисловості колишнього Союзу входили до загальносоюзної профспілки. Для санаторно-курортного лікування та оздоровлення своїх працівників профспілка мала 28 оздоровниць. Зокрема, в Україні це були санаторії «Горный» (Ялта), «Прикарпаття» (Трускавець), «Таврія» (Євпаторія), будинок відпочинку «Судак» та інші.

З січня 1992 року правонаступницею загальносоюзної галузевої стала щойно створена профспілка працівників атомної енергетики та промисловості України. Вона здійснила низку заходів із захисту свого права на володіння та розпорядження профспілковим майном, оздоровчими закладами зокрема. Але остаточно вирішити це питання не вдалося. Бо на той час будинок відпочинку «Судак» було зареєстровано як державну власність АР Крим. А санаторій «Таврія», об'єднання «Прометей» та УМТС-50 увійшли до складу АТ «Волна». До речі, створеного з порушенням чинного законодавства російською профспілкою атомників та євпаторійським міськвиконкомом. Згодом російська сторона змушена була визнати незаконність своїх дій щодо передачі належної їй частки майна ЗАТ «Волна». Однак, посилаючись на установчі документи, громадська організація «Трудовий колектив ЗАТ «Волна» і надалі утримувала профспілкове майно...

До розв'язання спірного питання залучали різні інстанції, аж до Фонду держмайна, Кабміну, Президента України та Верховної Ради, а також судові інстанції. Юридично-бюрократичне колесо оберталося зі скрипом, з пробуксовками аж до сьогодні. Спеціальній контрольній комісії ВР довелося провести глибоке аналітичне опрацювання відповідних матеріалів та документів, щоб вилучити з них зерна істини. На підставі чого й було прийнято конкретні рішення та рекомендації.

Зокрема, підтримати порушене профспілкою атомників України клопотання про визначення її правонаступником на володіння санаторно-курортними закладами, що розташовані на території України, котрі до 1992 року належали профспілці працівників атомної енергетики та промисловості СРСР.

Кабміну рекомендовано оперативно опрацювати вже підготовлений проект закону стосовно визначення суб'єктів права власності на майно профспілки атомників України і подати його на розгляд Верховної Ради.

Профільному комітетові ВР під час доопрацювання проекту закону «Про визначення суб'єктів права власності на розташоване на території України майно загальносоюзних громадських об'єднань (організацій) колишнього Союзу РСР» врахувати звернення профспілки і пропозицію спеціальної комісії.

Фонду держмайна рекомендовано забезпечувати виконання постанови Кабміну щодо майна санаторних закладів, визначити в них частку, що належить державі. Фонд має також активізувати своє представництво у роботі керівних органів ВАТ «Атомпрофоздоровниця».

Іван ДМИТРЕНКО.

Посуха перекреслила надії

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

— Зустрічі у сільгосптовариствах, на сходках сіл показали, що люди найбільше хвилюються за свою власність. Тобто про земельні наділи, котрі більшість віддала в оренду, — розповів народний депутат України, голова підкомітету з питань державного регулювання виробництва та якості сільгосппродукції Сергій Терещук. У селах Товмачі, Василькові, Іскреному Шполянського району, де днями побував депутат, керівники СТОВів і власники земельних паїв були одностайні в думці про нинішню критичну ситуацію. Небачена досі весняна посуха перекреслила надії на добрий ужинок. Отже, казали селяни, треба вже сьогодні думати про врожай наступного року. А значить, про насіння. Його не вистачатиме. Тому, щоб вчасно та якісно обсіятися цієї осені і навесні 2004 року, вкрай потрібно заздалегідь закупити насіння зернових культур. Через гостру фінансову скруту господарства зробити це не в змозі. Вся надія на державу, котра повинна закупити насіння у страховий фонд і виділити його агроформуванням.

— Ми сподіваємося, що депутати-аграрники доведуть своїм колегам необхідність цього кроку, — звернувся до Сергія Терещука директор СТОВ «Іскрене» досвідчений господарник Іван Бруслиновський.

Селян старшого віку турбувала ціна на хліб. «Чи не подорожчає восени і взимку буханець? — запитували вони свого народного депутата. — Чи вистачить борошна?» «Хліба для населення буде вдосталь, — заспокоював ветеранів колгоспного виробництва Сергій Терещук. — Верховна Рада стоятиме на сторожі народних інтересів».

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

На знімку: народний депутат України Сергій Терещук відповідає на запитання жителів села Товмач Шполянського району.

Фото автора.

Марки продаватиме не тільки «Укрпошта»

Учора Конституційний Суд України офіційно розтлумачив поняття «організація розповсюдження поштових марок, маркованих конвертів і карток», яке вживається в абзаці другому частини третьої статті 15 Закону України «Про поштовий зв'язок». Підставою для цього стала заборона суб'єктам господарювання, які не входять до складу УДППЗ «Укрпошта», продавати поштові марки, марковані конверти, картки, чисті та художні конверти. Такі дії «Укрпошти», як вважає Антимонопольний комітет України, обмежують підприємницьку діяльність зазначених суб'єктів.

Своїм рішення КС України фактично визнав право суб'єктів господарювання, які не належать до системи «Укрпошти», продавати поштові марки, марковані конверти, картки, чисті та художні конверти на договірній основі. Зокрема, суд розтлумачив спірне поняття як «сукупність заходів, здійснюваних національним оператором поштового зв'язку щодо забезпечення користувачів послуг поштового зв'язку та інших споживачів поштовими марками, маркованими конвертами і картками, які передбачають, зокрема, визначення порядку розповсюдження цієї продукції, а також її реалізацію як національним оператором поштового зв'язку безпосередньо, так й іншими юридичними і фізичними особами на договірній основі відповідно до законодавства України».

З передбачених 500 мільйонів гривень на соціальні програми уряд не виділив жодної гривні

Заява фракції Соціалістичної партії України у Верховній Раді

Про загрозу голоду в країні

Фракція соціалістів у Верховній Раді України глибоко стурбована бездіяльністю уряду, місцевих органів виконавчої влади в умовах природних катаклізмів, надзвичайно сильної посухи, яка вразила всю Україну, особливо південь.

У попередні роки тривав цілеспрямований розгром великотоварних господарств, підірвано базу сільгоспвиробництва. Брак державної цінової політики, пільгового кредитування зробив банкрутами більшість селянських, фермерських господарств.

Річ не лише в посусі і важких кліматичних умовах. Причини нинішнього становища полягають і в серйозних прорахунках політико-економічного курсу режиму.

Держава не допомогла хліборобам утримати зрошувальні системи. Дуже високі ціни на електроенергію, яка використовується для зрошення та водозабезпечення населення (їх штучно завищено в погоні за наживою власниками обленерго). В результаті і господарства, і населення не в змозі користуватися водою. У більшості сіл півдня узагалі немає нормального водозабезпечення, люди страшенно бідують, не можуть полити городи, напоїти худобу і навіть самі напитися.

Посуха підірвала кормову базу господарств.

Через брак кормів населення змушене терміново спродувати худобу і птицю. Цим користуються перекупники. Скупивши восени за безцінь хліб, тепер вони так само за безцінь — по 80—90 копійок за один кілограм живої ваги — скуповують худобу. Ділки тіньового бізнесу за підтримки правоохоронців, влади прискорюють штучне банкрутство господарств.

Селяни не знають, що робити, що їх чекає в майбутньому. Особливо потерпають люди похилого віку, пенсіонери.

Уперше за останні десятиріччя реально постає загроза голоду в Україні.

Верховна Рада України своїм рішенням надала 600 млн. гривень для врятування агропромислового комплексу. Але є реальна загроза того, що ці гроші можуть потрапити до окремих фірм, котрі належать близьким до влади людям і будуть використані не за призначенням.

Фракція Соціалістичної партії України наполягає на створенні Надзвичайної депутатської комісії, яка вивчила б стан справ, внесла адекватні пропозиції Верховній Раді України, уряду з виходу із біди, в яку потрапило українське село, щоб не допустити голоду в країні.

Верховна Рада України повинна ввести мораторій на банкрутство сільськогосподарських підприємств.

Уряд негайно повинен надати дотації на використання електроенергії на поливних системах та для доставки питної води населенню.

Вимагаємо від уряду негайно дати конкретні розрахунки обсягів необхідної закупівлі зерна та круп'яних культур на наступний рік і не допустити зростання цін на ці продукти. Треба передбачити в бюджеті 2004 року кошти для відновлення меліоративних систем. Цьогорічні жнива та осінньо-польові роботи слід провести з якнайменшими втратами і в оптимальні строки, закупити необхідний насіннєвий матеріал і швидко провести посівну кампанію. З цією метою держава має надати довгострокові пільгові кредити для хліборобів.

Ситуація потребує надзвичайних і негайних дій. Держава повинна зробити все, щоб відвести від українського народу загрозу голоду, відвернути гуманітарну катастрофу.

Врятуємо село — врятуємо державу.

Олександр МОРОЗ,
керівник фракції.

ФОТОФАКТ

Фото Володимира ПЕСЛЯКА (Укрінформ).

На Яворівському полігоні Західного оперативного командування (Львівська область) пройшли перші парашутні стрибки молодих десантників 80-го окремого аеромобільного полку, яким командує підполковник Микола Ткаченко. «Блакитні берети» мають виконати певну кількість стрибків за півторарічний період служби.

На знімку: майор Володимир Гнєвашев ретельно перевіряє кожен парашут.

Що в сумці листоноші

Власний кореспондент «Голосу» взяв участь у селекторній нараді поштовиків регіону

ПЕРЕДПЛАТА—2003

Відколи розпочалася нинішня передплатна кампанія, Одеська дирекція «Укрпошти» ввела це в систему — щоп'ятниці збирати відповідальних працівників своєї галузі на оперативну селекторну нараду. По проводах спілкуються директор регіонального підприємства Володимир Гурков та його заступник з питань експлуатації поштового зв'язку Любіна Балтян.

Цього разу до центральної диспетчерської в Одесі запросили начальників усіх шести центрів поштового зв'язку.

Звичайно, передплата нині — річ добровільна. Але ж немало залежить, підкреслив на нараді Володимир Гурков, і від нашої, працівників поштового зв'язку, організаторської та роз'яснювальної роботи. А дехто з керівників центрів, відділень зв'язку цього, на жаль, не усвідомив. Чи не найбільше дісталося на горіхи Сергієві Гордієнку — начальникові Любашівського центру поштового зв'язку №2, у працівників якого ніяк не дійдуть руки до багатьох відділень, установ, підприємств, а звідси гідний плачу наслідок: в обслуговуваних районах поновлено тільки п'яту частину тиражу, передплачуваного в першому півріччі.

А в сусідньому Ширяївському центрі поштового зв'язку №3, яким керує Леонід Марченко, зуміли поновити передплату періодики за такий самий час у два з лишком рази більше. Бо своєчасно здійснили робочі поїздки за всіма маршрутами доставки друкованих видань, подали відділенням зв'язку, листоношам конкретну допомогу, провели роз'яснювальну роботу в райцентрах, у селах. Сергієві Гордієнку нічого іншого не залишалося, як погодитися: так, довгенько розкачувалися, зараз налагоджуємо справу таким же чином, як і ширяївці.

Серйозні претензії було висловлено і на адресу керівників та фахівців Одеського центру поштового зв'язку №5 (начальник Світлана Авер'янова), які в Одесі ведуть передплату більш-менш задовільно, а ось у сільські райони торують стежку надто повільно...

Тут слід зробити короткий відступ. Що воно таке — центри поштового зв'язку? І чому не згадуються звичні райвузли зв'язку? Річ у тім, що цих останніх на Одещині вже немає — жодного з 27 ще недавно наявних. Замість них тут створили шість центрів, під крило кожного з яких і потрапили відділення зв'язку кількох районів та міст. Вже перші місяці роботи по-новому засвідчили: експеримент удався — поштові відправлення, в тім числі періодичні видання, тепер надходять до райцентрів та більшості міст і сіл області значно раніше (де на кілька годин, а де й на добу), ніж до реорганізації, отож, швидше потрапляють вони й за конкретними адресами.

Власному кореспондентові «Голосу України», який взяв участь у селекторній нараді, було надано можливість виступити, щоб коротко розповісти про особливості нашої газети, проаналізувати, як іде передплата на неї. Хоча відсоток поновлення передплати на «ГУ» дещо вищий, ніж він є загалом, однак тішитися поки що нема з чого. Парламентська газета, що широко висвітлює проблеми місцевого самоврядування, друкує законодавчі акти, подає весь спектр життя регіонів та країни в цілому, мала б бути настільною для депутатів усіх рівнів, однак її не передплатили поки що не тільки більшість сільських і селищних рад регіону, а й деякі районні ради. Дехто ж «примудряється» витрачати бюджетні кошти на передплату не потрібних для справи періодичних видань, а всіляких бульварних газет і журналів. Зі смаками, як мовиться, не сперечаються, передплачуйте, що завгодно, але ж власним коштом.

З реорганізацією системи поштового зв'язку в області дещо змінено, за погодженням з регіональною дирекцією «Укрпошти», і порядок заохочення працівників галузі: тепер враховуватимуться показники роботи фахівців новостворених центрів, відділень зв'язку в містах і селах, листонош.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди про привілеї та імунітети Комісії із захисту Чорного моря від забруднення

Верховна Рада України **постановляє:**

Угоду про привілеї та імунітети Комісії із захисту Чорного моря від забруднення, підписану від імені Уряду України в м. Стамбулі 28 квітня 2000 року, ратифікувати.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
15 травня 2003 року.
№ 799-IV.

ЗАКОНОДАВЕЦЬ

Пообіцяв — мусиш дарувати або... відшкодовувати

НОВА НОРМА: Верховна Рада України ухвалила новий Цивільний кодекс України (далі — ЦК).

ЦЕ ОЗНАЧАЄ, що новий ЦК набагато докладніше врегулював відносини дарувальника (того, хто дарує) з обдарованим (хто дароване приймає). Якщо у чинному ЦК цим питанням присвячено дві статті, то у новому ЦК — аж 14.

Як і донині, договір дарування передбачає очевидну процедуру: одна сторона передає або зобов'язується передати в майбутньому другій стороні безоплатно майно (дарунок) у власність. Але мусите знати, що в такий документ не можна закладати зворотних обов'язків обдаровуваного вчиняти на користь дарувальника будь-яку дію майнового чи немайнового характеру. Такий обов'язок дозволено покласти на обдаровуваного стосовно його дій майнового характеру на користь третьої особи (передати грошову суму чи інше майно у власність, виплачувати грошову ренту, не пред'являти вимог до третьої сторони про виселення тощо) або ж навпаки — зобов'язати утриматися від їх вчинення.

Різновидом договору дарування є пожертва — дарування певних речей фізичним чи юридичним особам, державі для досягнення певної, наперед обумовленої мети (наприклад, для створення колекції, використання для потреб певної територіальної громади тощо).

Дарувати можна і рухомі, і нерухомі речі (у тому числі гроші та цінні папери), а також майнові права, якими дарувальник володіє або які можуть виникнути у нього в майбутньому. Від предмету договору залежить його форма — усна, проста письмова або нотаріально завірена письмова. Так, в усній формі дозволено дарувати предмети особистого користування та побутового призначення (причому закон не обумовлює розмір вартості таких предметів, отже, вона може бути будь-якою). У простій письмовій формі укладається договір дарування: 1) рухомих речей, які мають особливу цінність; 2) майнового права; 3) з обов'язком передати дарунок у майбутньому.

А ось лише через нотаріуса доведеться дарувати нерухомі речі (квартиру, будинок, земельну ділянку тощо) а також валютні цінності на суму, що перевищує 500-кратний розмір неоподатковуваного мінімуму доходів громадян (на сьогодні — це понад 8500 грн.). За загальним правилом **недотримання письмової форми договору дарування є підставою для визнання його у юридичному плані нікчемним (недійсним).**

Новий ЦК визначає певні права та обов'язки сторін договору дарування, і це змушує кожного з нас зважувати, кого і чим у такий спосіб ощасливлювати. Так, він **зобов'язує дарувальника попередити обдаровуваного про відомі йому недоліки дарованої речі або її особливі властивості, які можуть бути небезпечні для життя, здоров'я, майна (наприклад, це треба зробити при даруванні дітям іграшкових пістолетів, автоматів, що стріляють пластмасовими чи іншими кульками і потребують обережного поводження). Інакше такому безпечному дарувальнику доведеться відшкодувати шкоду, завдану чиємусь майну або здоров'ю внаслідок володіння чи користування його дарунком.**

Обдарована особа стає власником подарованої речі з моменту її прийняття.

Новий закон змушує нас сумлінніше ставитися до зазначеної у договорі дарування обіцянки (обов'язку) передати той чи той дарунок у майбутньому, через певний строк (у певний термін) або у разі настання так званої відкладальної обставини. Такий строк може бути пов'язаний з досягненням обдаровуваним повноліття (скажімо, хтось з родичів покладає на себе обов'язок подарувати дитині після досягнення 18-річного віку квартиру) або настанням певних обставин (наприклад, передання дарунку пов'язується з майбутнім укладенням шлюбу, народженням дитини, успішним закінченням школи чи вузу).

Так от, щоб така особливість договору дарування вас колись не застала зненацька, мусите знати, що **у разі виповнення передбаченого договором строку (терміну) або настання відкладальної обставини, обдаровуваний має право вимагати від дарувальника передання дарунка або відшкодування його вартості (тобто діяти за принципом — якщо пообіцяв, то даруй).** Закон надає дарувальнику право відмовитися від передання дарунка в майбутньому, якщо після укладення договору (нагадаємо, він у такому випадку укладається в письмовій формі), його майновий стан істотно погіршився.

ЗВЕРТАЄМО УВАГУ на те, що новий ЦК передбачає низку законних підстав повернути даровану річ усупереч волі обдарованого. Зокрема, дарувальник має право вимагати розірвання договору дарування нерухомих речей чи іншого особливо цінного майна, якщо обдарований умисно вчинив злочин проти життя, здоров'я власності дарувальника, його батьків, дружини (чоловіка) або дітей.

Це можна зробити і в разі, якщо обдаровуваний створює загрозу безповоротної втрати дарунка, що має для дарувальника велику майнову цінність, або ж якщо внаслідок недбалого ставлення обдарованого до речі, що становить історичну, наукову, культурну цінність, ця річ може бути знищена або істотно пошкоджена. Розірванням договору й поверненням дарунка чи відшкодуванням його вартості завершиться і небажання обдарованого виконати передбачені договором зобов'язання на користь третьої особи.

ДЛЯ ДОВІДКИ: новий ЦК ухвалено парламентом 16 січня 2003 р. Він набирає чинності з 1 січня 2004 р. З повним його текстом можна ознайомитися у «Голосі України» за 12 та 13 березня ц. р.

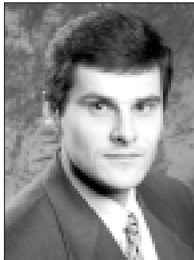

Микола МЕЛЬНИК,
доктор юридичних наук.

Ведучі рубрики нагадують норму ст. 68 Конституції України:

«Незнання законів не звільняє від юридичної відповідальності»

Анатолій БЕНЬ,
оглядач «Голосу України».

«Трамвай» голодує

АКЦІЇ

Майже тиждень семеро робітників комунального господарства «Трамвай» Дніпродзержинська (Дніпропетровська область) продовжують голодувати в центрі міста, вимагаючи погашення боргів у зарплаті. Спочатку акцію протесту почали 24 особи, але у вівторок 17 із них були змушені припинити голодовку через погіршення здоров'я. Учасників акції, наметове містечко яких розбито біля театру імені Лесі України, регулярно оглядає лікар. Як **передає кореспондент агентства «Інтерфакс-Україна»**, голодуючі лише п'ють воду.

За словами учасників голодовки, впродовж останніх трьох років вони щомісяця отримували по 30—50 гривень і тепер вимагають погашення всіх боргів у зарплаті, які, за їхніми підрахунками, на все комунальне господарство становлять 879 тисяч гривень.

Проект є. Чи буде завод?

На V Всеєвропейській конференції «Оточуюче середовище для Європи», що відбулася у травні в Києві, проект Одеського сміттєпереробного заводу отримав одразу два дипломи. Авторами проекту біодинамічного підприємства, що передбачає найсучасніші методи утилізації сміття із застосуванням низки оригінальних новинок, є заступник президента Південноукраїнського екологічного центру Микола Шемет і головний архітектор Володимир Сауляк. Розмови про необхідність будівництва заводу з переробки твердих побутових відходів точаться в Одесі вже кілька десятиліть, а до практичних дій руки ніяк не доходили. Для втілення в життя нового проекту грошей потрібно не так уже й багато, то невже й він спіткнеться об їх нестачу?

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

«Укрінтеренерго»: 10 років на енергоринках світу

За 10 років своєї діяльності ДПЗД «Укрінтеренерго» успішно виконало низку вагомих проектів із спорудження енергооб'єктів у В'єтнамі, серед яких:

— ГЕС Тхакмо встановленою потужністю 150 МВт, у складі 2 агрегатів (введена в експлуатацію у 1996 р.). Загальна вартість виконаних робіт становила близько 37 млн. доларів США;

— ГЕС Ялі встановленою потужністю 720 МВт, у складі 4 агрегатів (введена в експлуатацію у 2002 р.). Загальна вартість виконаних робіт становила близько 38 млн. доларів США;

— ЛЕП «Північ-Південь» напругою 500 кВ, довжиною 1500 км (введена в експлуатацію у 1996 р.). Загальна вартість виконаних робіт становила близько 20 млн. доларів США.

Виконаний «Укрінтеренерго» у СРВ обсяг робіт за 1993—2002 рр. забезпечив валютні надходження до України на суму близько 95 млн. доларів США.

2002 року підприємство розпочало роботи з реабілітації енергетичних об'єктів, побудованих 30 років тому за технічним сприянням колишнього СРСР, а саме підписало контракт на відновлення та ремонт основного обладнання агрегату № 2 ГЕС Тхак Ба у СРВ. У перспективі (в разі досягнення необхідних параметрів та забезпечення належної якості виконаних робіт) — замовлення на капітальний ремонт та відновлення основного обладнання ще двох агрегатів. Сумарна вартість робіт за контрактом — близько 10 млн. доларів США.

ДПЗД «Укрінтеренерго» успішно працює і на Американському континенті. Зокрема, підприємство виконало низку контрактів на постачання до Куби лінійної арматури для ліній електропередачі і перебуває у постійному контакті з компанією «Енергоімпорт» (Куба) в частині поставок окремих видів устаткування. Ми пропонуємо для ТЕС Куби послуги з поновлення, модернізації, реабілітації обладнання за напрямами: котельне устаткування, комплектні розподільні пристрої (КРП), трансформатори.

Сьогодні «Укрінтеренерго» спільно з іспанською компанією IZAR, що виконує фінансування проекту, передало кубинському замовнику пропозицію (яка нині розглядається) про модернізацію парових турбін 100 МВт українського виробництва, встановлених на теплових електростанціях Куби. Проект з модернізації виконано ВАТ «Турбоатом» з ініціативи і фінансування ДПЗД «Укрінтеренерго».

За 10 років підприємством реалізовано на експорт електроенергії близько 31 млрд. кВт-год та імпортовано близько 6 млн. тонн енергетичного вугілля для потреб підприємств енергетичної галузі.

Щорічно ДПЗД «Укрінтеренерго» укладаються близько 200 договорів та контрактів з підприємствами України та інших країн світу.

СВІТЛИМ РЯДКОМ

Переможець із родини передплатників «ГУ»

Шість найкращих 11-класників, переможців Всеукраїнської фізико-математичної олімпіади, відстоюватимуть честь нашої освіти в Токіо. З-поміж них — севастополець Максим Кацев **(на знімку)**, який вирушить до Японії, можливо, вже студентом факультету кібернетики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, звідки він отримав персональне запрошення задовго до випускних іспитів.

До речі, родина Кацевих передплачує нашу газету протягом семи років.

Світлана КАЛИНОВСЬКА.

Севастополь.

Фото автора.

Вітайте лицарів, прекрасні пані!

В Олеському замку відбулося урочисте відкриття туристського сезону «Золота підкова».

У колишній резиденції королівських і шляхетських родів, а нині — філії Львівської галереї мистецтв, відбувся лицарський турнір. Чоловіки показували свою доблесть і вправність, а прекрасні пані співпереживали і слухали старовинні мелодії XII—XVII століть у виконанні ансамблю «Rikerkare». Усе було, як у романтичному Середньовіччі.

Такі мандрівки крізь століття відбуватимуться щосуботи й щонеділі.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Трагедія на АЗС

Два потужні вибухи пролунали на автозаправній станції у 101-му мікрорайоні Кіровограда. Автомобіль «УАЗ», що належав мешканцю приміського села Обознівка, згорів ущент. Частково постраждало приміщення АЗС. Унаслідок вибуху водій дістав ушкодження голови й руки, а його 22-річна пасажирка з 95 відсотками опіків потрапила до реанімаційного відділення обласної лікарні.

У центрі громадських зв'язків відділу пожежної охорони в Кіровоградській області повідомили: остаточно причини трагедії, так само, як її винуватців, ще не встановлено. Розслідування триває.

За версією пожежних, події розвивалися так. Повертаючися додому, мешканець Обознівки прихопив із собою двох жінок-попутниць. Одна із них сіла поруч із водієм, друга, через відсутність заднього сидіння, примостилася на каністрах з бензином. Можливо, жінка запалила цигарку, від чого загорілися пари бензину, що й призвело до вибухів.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

ФОТОФАКТ

Фото Володимира ТАРАСОВА (Укрінформ).

У Києві триває виставка «З історії української іграшки». На ній представлено фрагменти 10-тисячної колекції іграшок починаючи з 30-х років XX століття. Ця унікальна експозиція стане основою створюваного, першого в історії України, Державного музею іграшок.

На знімку: іграшкові конячки.

КОМЕНТАР

Щоб уникнути дефіциту цукру

Тривала посуха перекреслила важку селянську працю і сподівання на добрий урожай цукрових буряків. На неминучий недорід уже відреагував споживчий ринок. Ціни невмолимо поповзли вгору. Кілограм цукру-піску в магазині і на базарі коштує більш як три гривні. Це значно дорожче, ніж у наших сусідів, скажімо, білорусів. Якщо не вжити негайних заходів для запобігання дефіциту солодких кристалів, то ціна на цукор може «стрибнути» ще вище.

Як сільськогосподарський товаровиробник я схвально сприйняв ухвалення Верховною Радою закону про ввезення в Україну тростинного цукру-сирцю. На мій погляд, це своєчасний, стратегічний крок. З одного боку, переробка дешевої заокеанської сировини вдосталь наповнить споживчий ринок, а з другого — унеможливить проникнення контрабандного «білого золота». Перекидати цукор «партизанськими» стежками через кордон стане економічно невигідно.

Переконаний також у тому, що ввозити цукор-сирець потрібно одразу за двома квотами, ухваленими парламентом. Тобто 200 тисяч і 360 тисяч тонн необхідно переробити за літній сезон 2003 року, до початку копання сільгосппідприємствами солодких коренів. Реалізація продукції з тростинного сирцю має здійснюватися поетапно, скажімо, з лютого майбутнього року. Першочергове право на продаж повинні мати виробники, котрі переробили вітчизняну сировину.

Використання в міжсезоння імпортної тростини зміцнить економіку цукрових підприємств, поповнить державний бюджет і, головне, здешевить на внутрішньому споживчому ринку продукт першої потреби. Пересічний споживач зможе його придбати на 20—30 відсотків дешевше, ніж тепер.

Павло КОСТЕНКО,
голова постійної комісії Черкаської обласної ради з питань АПК, соціального розвитку села та земельних відносин.

Здобутки і мрії...

Позавчора Андрій Шевченко привіз до Києва Кубок європейських чемпіонів. І поставив цей дорогоцінний приз біля пам'ятника Валерію Лобановському на стадіоні «Динамо».

Андрій нагадав, що свого часу його команда на чолі з Валерієм Васильовичем зупинилася за кілька кроків від виграшу Ліги чемпіонів. Хоча мала всі підстави заволодіти призом. І от він уже з «Міланом» досяг заповітної мети. Шкода, що Вчитель не дожив до цієї щасливої миті. Безперечно, він пишався б своїм блискучим учнем.

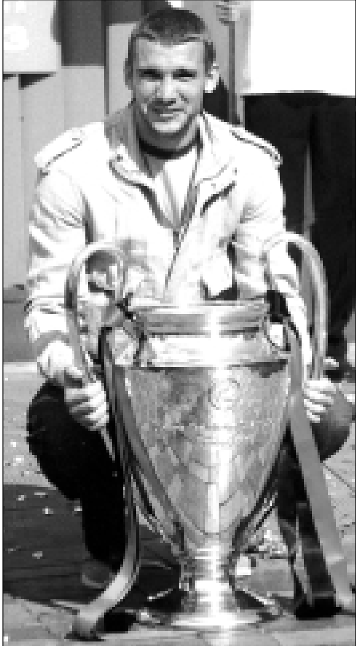

Фото УНІАН.

Андрій Шевченко з Кубком чемпіонів

Шевченко сказав кілька щирих і теплих слів сотням уболівальників, які прийшли на динамівський стадіон привітати свого кумира.

— Цю перемогу я здобув для вас, для моєї рідної України, — промовив він. — От і все...

Ідея привезти срібний красень до Києва з'явилася у суперфорварда в ніч перемоги. Наступного дня він звернувся до керівництва ФК «Мілан» з проханням дозволити йому зробити це. І за мить отримав згоду.

Після зустрічі на «Динамо» Андрій Шевченко і журналісти вирушили до табору національної збірної у Кончі-Заспі. Там спочатку відбулася прес-конференція з Леонідом Буряком, Андрієм Вороніним та Сергієм Ребровим. Останнього всі привітали із днем народження.

Вороніну я передав число «Голосу України» з його інтерв'ю. Андрій щиро подякував і додав, що вже читав цю газету. Йому її презентував український консул у Німеччині.

— Чи не засмутився, що твій «Майнц» не вийшов до першої бундесліги?

— Прикро, ще й як. Адже для цього забракло лише одного м'яча. І хоч я — вже гравець «Кельна», однак з «Майнцом» мене пов'язує багато приємного. В ньому я пережив щасливі дні, став найкращим бомбардиром чемпіонату другої бундесліги. Але тепер про свої німецькі справи намагаюся вже не думати, бо вже повністю переключився на справи збірної України. І тільки її доля турбує мене сьогодні...

А тим часом на запитання преси відповідав **Леонід БУРЯК.**

— Поки що ми не можемо почати спільну роботу. Адже маємо в розпорядженні гравців різного ступеня готовності. Тому тренування проводимо у трьох різних групах. Стараємося підтягти всіх приблизно до однакового рівня. А вже в четвер і надалі будуть спільні заняття. Хоча подає надію комп'ютерне тестування, котре показало високий тонус переважної більшості футболістів. На жаль, не обійшлося без втрат. З травмами прибули до Києва Кормильцев і Призетко. Тому відпустили їх лікуватися. Тепер у нас у розпорядженні двадцять польових гравців і троє воротарів.

ФУТБОЛ

Маємо досить широку інформацію про збірну Вірменії. Вважаю, що зустріч із нею аж ніяк не буде легкою прогулянкою. У цьому колективі новий тренер, котрий ввів до складу групу молодих виконавців. Від чого гра вірменської команди стала агресивнішою, бойовитішою, зросли її швидкості. Та нам украй потрібна перемога. Якщо вийде задумане, то легше буде готуватися і до поєдинку в Афінах, призначеного на наступну середу. До речі, мій асистент Олег Кузнецов відвідає суботній матч Іспанія—Греція. Отож матимемо додаткову інформацію про греків.

— Матч із Вірменією може стати для Лужного п'ятдесятим у складі збірної. Чи збираєтеся ви якось поздоровити його, символічно нагородити?

— Ці традиції варто запроваджувати. Хоча у збірній Союзу такі заходи, на жаль, не практикувалися. Не кожному футболістові випадає за кар'єру зіграти 50 матчів. Це високий показник. Звичайно, ми щиро й урочисто привітаємо Олега.

(Закінчення на 24-й стор.).

Втрачені заощадження. Чекати 250 років?

Депутатська група «Народний вибір» запропонувала свій варіант

Останнім часом банкіри із задоволенням зауважують, що дедалі більше українців довіряють свої кошти банкам. Це вигідно обом сторонам: банки мають можливість надавати кредити, які, у свою чергу, сприяють розвитку нашої економіки, а вкладники одержують реальний дохід. Проте більшість громадян України не мають змоги зробити заощадження у банки або все ще з певною недовірою ставляться до останніх. І це пов'язано передусім із гірким досвідом втрати заощаджень в Ощадбанку СРСР.

Депутатська група «Народний вибір» запропонувала свій варіант вирішення питання компенсації втрачених заощаджень. Про це розповідає член групи, голова Тимчасової спеціальної комісії з питань фінансово-економічного обгрунтування джерел і механізму відновлення заощаджень громадян України Верховної Ради України, народний депутат України ***Катерина ФОМЕНКО:***

Вантаж із минулого

— Сьогодні Україна активно приймає закони щодо захисту прав кредиторів, а разом з ними і вкладників, але проблема повернення втрачених заощаджень залишається актуальною. Десятки мільйонів вкладників колишнього радянського Ощадбанку все ще чекають компенсації своїх вкладів, які знецінилися через розпад СРСР та гіперінфляцію на початку дев'яностих років. Остаточне вирішення цього питання має надзвичайне значення з соціальних, політичних та економічних причин. Проте розв'язання цієї проблеми є нелегким завданням.

Спроби вирішити питання відшкодування громадянам України грошових заощаджень були і в попередні роки, проте саме через політичні і економічні обставини не знайшли належного практичного втілення. У 1997 році українська держава визнала свої борги і було прийнято Закон «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України». З 1997-го по 2002 рік уряд виплатив через Ощадбанк близько 1 млрд. гривень, з них майже половину було виплачено у 2002 році вкладникам та їхнім спадкоємцям. На 2003 рік плановано продовжити нинішню практику виплат — в бюджеті закладено 500 млн. грн. для вкладників.

Хоча чинна практика повернення по 500 млн. грн. останні два роки дозволяє віддалитися від глухого кута, проте це навряд чи вирішить проблеми знецінених вкладів. За нинішніх темпів виплат повернення боргу триватиме понад 250 років, що абсолютно неприйнятно.

Тому завданням Тимчасової спеціальної комісії є відшукання додаткових цільових джерел покриття витрат та вдосконалення механізму повернення громадянам їхніх заощаджень, який забезпечив би остаточне вирішення цієї проблеми, що, у свою чергу, підвищить довіру населення до державних фінансових установ та фінансового сектору держави в цілому.

Пошук додаткових джерел

Виходячи з цих завдань, комісія проводить роботу з відшукання додаткових джерел фінансування у двох напрямах: визначення зовнішніх та внутрішніх джерел. Наявність чи відсутність зовнішнього джерела могли б підтвердити тільки переговори з Російською Федерацією.

Працюючи в цьому напрямі, Тимчасова комісія провела значну роботу, розшукуючи матеріали, які підтверджували б зобов'язання колишнього Ощадбанку СРСР за вкладами громадян України. Ретельно вивчивши ці матеріали, комісія вважає: оскільки Україна не брала на себе зобов'язань з погашення державного внутрішнього боргу колишнього СРСР перед українськими вкладниками до розподілу активів та пасивів колишнього Державного банку СРСР, то є підстави для поновлення переговорів з Російською Федерацією про врегулювання питань розподілу між державами зобов'язань колишнього Ощадного банку СРСР по вкладах громадян України. Для цього доцільно утворити робочу групу з народних депутатів та представників центральних органів виконавчої влади для створення міжпарламентської групи з Російською Федерацією. Спеціальною комісією подано проект постанови з зазначеного питання до Верховної Ради України.

Висновки Тимчасової спеціальної комісії з цього приводу знайшли підтримку з боку Міністерства закордонних справ України, яке вважає обгрунтованою позицію комісії щодо доцільності поновлення зазначених переговорів для визначення міжнародно-правових зобов'язань Російської Федерації.

Другим напрямом роботи є пошук внутрішніх джерел компенсації знецінених заощаджень. Нині вже є значна кількість відповідних законопроектів, поданих народними депутатами до Верховної Ради. Тимчасова спеціальна комісія здійснює велику роботу з аналізу запропонованих у поданих законопроектах джерел з точки зору можливостей практичного їх застосування як внутрішнього джерела. Наприклад, є пропозиція компенсувати заощадження за рахунок коштів, одержаних від приватизації. Проте ці кошти вже враховані в бюджеті, їх спрямування на зазначену мету спричинить необхідність зменшення обсягу фінансування за іншими статтями бюджету, зокрема й соціально важливими. Є пропозиція дати дозвіл населенню розраховуватися заощадженнями на рахунках Ощадбанку за житлово-комунальні послуги, медичне обслуговування, освіту. Це можна було б зробити, але з того ж таки бюджету треба буде компенсувати кошти цим установам, а це знов також проблема.

Податок на нерухоме майно

За цих умов комісія має певні застереження щодо застосування вищезазначених джерел фінансування і твердо переконана, що внутрішнім джерелом покриття передбачуваних витрат для повернення знецінених заощаджень громадян може стати тільки стабільне джерело додаткових надходжень доходів до державного бюджету. І таким джерелом, на думку Тимчасової спеціальної комісії, має стати податок на нерухоме майно громадян.

Під час розробки проекту закону «Про податок на нерухоме майно громадян» було враховано таке: акумульовані протягом 1922—1990 років на рахунках Ощадбанку СРСР українські вклади використовувалися як інвестиційні ресурси фінансування розвитку народногосподарського комплексу всього Радянського Союзу, в тому числі і Української РСР. За рахунок цих коштів велося житлове будівництво, будівництво заводів, фабрик, шахт, інших об'єктів виробничого призначення, які тепер унаслідок проведеної приватизації здебільшого перейшли у приватну власність. За цих умов постає питання одержання державою доходу від оподаткування нерухомого майна, що належить громадянам на праві приватної власності, та спрямування цих коштів на повернення втрачених заощаджень вкладникам, за рахунок збереження яких значною мірою і будувалися ці об'єкти.

Розроблений комісією законопроект «Про податок на нерухоме майно громадян» вже подано на розгляд до Верховної Ради України. Реалізація цього закону дасть змогу одержати додаткові кошти і передбачити в бюджеті витрати на повернення знецінених вкладів громадян у значно більших розмірах, ніж це було у попередні роки, а також забезпечити їх цільове використання на компенсацію втрачених заощаджень.

Новий податок не зачепить інтереси більшості громадян України, які мають у власності тільки квартиру або будинок. Він повинен лягти на плечі заможних громадян — власників підприємств, великих будинків тощо. Хоча навіть для них цей податок не буде жорстким, оскільки ставка податку планується у розмірі 0,05 відсотка загальної вартості об'єктів нерухомості, яка перевищує 70 тис. доларів.

Зазначений податок запроваджено в багатьох країнах світу. Тимчасова спеціальна комісія, працюючи над законопроектом, провела переговори з представниками Литви, Латвії, Естонії та Киргизстану — країн, парламенти яких уже розглянули в першому або другому читанні проекти закону «Про податок на нерухоме майно громадян», і вважає, що передумови для запровадження податку на нерухоме майно громадян в Україні вже наявні.

Державні гарантії

Депутатська група «Народний вибір» підтримує пропозиції Тимчасової спеціальної комісії з повернення заощаджень громадян і ставить за мету під час щорічного розгляду державного бюджету України парламентом добиватися збільшення розміру бюджетних коштів на повернення знецінених заощаджень громадян до 1 млрд. грн. Доцільність таких вимог підтверджується також розрахунками і висновками Німецької консультативної групи з питань економічних реформ Інституту економічних досліджень та політичних консультацій в Україні, з якою і співпрацювала комісія під час розробки шляхів вирішення проблеми повернення втрачених заощаджень громадян України.

Визначення законодавчо джерел додаткових фінансових ресурсів дасть змогу закінчити роботу над підготовкою проекту закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України».

Використовуючи досвід, набутий іншими державами у вирішенні питання відшкодування населенню втрачених вкладів, та враховуючи наші особливості економічного розвитку, Україні необхідно окреслити свої шляхи розв'язання цієї важливої проблеми. Сьогодні ведеться робота у таких напрямах:

1. Проведення інвентаризації вкладів населення в банках для розподілу вкладників за віком і розміром заощаджень для визначення черговості повернення втрачених вкладів та визначення загальної суми боргу перед населенням.

2. Звернення до Конституційного Суду України щодо скасування Рішення Конституційного Суду України від 10 жовтня 2001 р. №13-рп/2001 про визнання положення статті 7 Закону України «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України» такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), в частині щодо повернення заощаджень громадян України, іноземних громадян та осіб без громадянства, відновлених та проіндексованих згідно з цим законом в установах Ощадного банку України, залежно «від віку вкладника» та «інших обставин».

3. Розробка пропозицій щодо випуску державних цінних паперів з виходом на ринок цінних паперів.

4. Розробка пропозицій щодо продажу невряхованої землі та використання частини орендної плати за землю, яку можна рахувати як джерело погашення знецінених вкладів.

5. Розробка пропозицій щодо механізму відновлення заощаджень громадян України.

Будь-яка реалістична пропозиція може зазнати жорсткої критики з боку різних сторін, а також зловживань з політичними намірами. Проте це не повинно бути підставою для подальшого відкладання вирішення цієї довготривалої проблеми, її треба вирішити раз і назавжди. Рішення необхідне через політичні, соціальні та економічні міркування.

ОФІЦІЙНО

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за порушення законодавства в галузі державного експортного контролю

Верховна Рада України **постановляє**:

І. Внести до Кодексу України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122) такі зміни:

1. Доповнити Кодекс статтями 188^{17} і 212^{4} такого змісту:

«Стаття 188^{17}. Невиконання законних вимог посадових осіб спеціально уповноваженого органу виконавчої влади з питань державного експортного контролю

Невиконання законних вимог посадових осіб спеціально уповноваженого органу виконавчої влади з питань державного експортного контролю щодо усунення порушень законодавства в галузі державного експортного контролю або створення перешкод для виконання покладених на них обов'язків

— тягне за собою накладення штрафу на громадян від п'ятнадцяти до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб — від двадцяти до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян».

«Стаття 212^{4}. Порушення законодавства в галузі державного експортного контролю

Порушення законодавства в галузі державного експортного контролю, а саме:

1) проведення переговорів, пов'язаних з укладанням зовнішньоекономічних договорів (контрактів) стосовно здійснення експорту товарів військового призначення, а також товарів подвійного використання, на поставки яких до відповідної іноземної держави встановлено часткове ембарго, без отримання відповідного позитивного висновку спеціально уповноваженого органу виконавчої влади з питань державного експортного контролю;

2) неподання або несвоєчасне подання спеціально уповноваженому органу виконавчої влади з питань державного експортного контролю звітів та відповідних документів про підсумки проведення переговорів, зазначених у пункті 1 цієї статті, а також про фактично здійснені міжнародні передачі товарів військового призначення та подвійного використання на підставі отриманих дозволів чи висновків, а також про використання цих товарів у заявлених цілях;

3) навмисне знищення документів, пов'язаних з укладанням чи виконанням зовнішньоекономічних договорів (контрактів) стосовно здійснення міжнародних передач товарів військового призначення та подвійного використання, на підставі яких були отримані дозволи, висновки чи міжнародні імпортні сертифікати, до закінчення строку їх зберігання, передбаченого законом,

— тягне за собою накладення штрафу на громадян від п'ятнадцяти до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб — від двадцяти до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян».

2. Статтю 221 та частину першу статті 294 після цифр «188^{16}» доповнити цифрами «188^{17}», а після цифр «212^{3}» доповнити цифрами «212^{4}».

3. Пункт 1 частини першої статті 255 доповнити абзацом такого змісту:

«спеціально уповноваженого органу виконавчої влади з питань державного експортного контролю (статті 188^{17}, 212^{4})».

ІІ. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 15 травня 2003 року.
№ 749-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до пункту 22.3 статті 22 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств»

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Абзац перший пункту 22.3 статті 22 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 27, ст. 181; 2002 р., № 2, ст. 11; 2003 р., № 10—11, ст. 86) доповнити після слів «для військовослужбовців» словами «осіб рядового і начальницького складу кримінально-виконавчої системи та органів внутрішніх справ України», а після слів «членам сімей військовослужбовців» і «а також для військовослужбовців» словами «та осіб рядового і начальницького складу кримінально-виконавчої системи та органів внутрішніх справ України».

2. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2004 року.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 15 травня 2003 року.
№ 777-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Україною і Республікою Таджикистан про уникнення подвійного оподаткування та попередження ухилення від сплати податків на доходи і капітал

Верховна Рада України **постановляє**:

Угоду між Україною і Республікою Таджикистан про уникнення подвійного оподаткування та попередження ухилення від сплати податків на доходи і капітал, підписану 7 вересня 2002 року у м. Ялті, ратифікувати.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 15 травня 2003 року.
№ 794-IV.

▼

Депутати сподіваються на подальший предметний та відвертий обмін думками

Засідання спільної Колегії МЗС України з народними депутатами — членами Комітету Верховної Ради України у закордонних справах відбулося ще 14 квітня 2003 року. Але ті питання, які порушив у своїй доповіді перший заступник голови Комітету ВР у закордонних справах ***Олег ГРАЧЕВ,*** *за цей час не стали менш актуальними.*

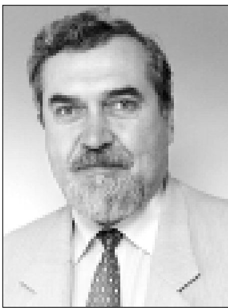

Зокрема, Олег Грачев зауважив, що за період, який минув з вересневого спільного засідання, комітет розглянув і ухвалив висновки щодо 78 проектів законів України та 12 проектів постанов Верховної Ради, що в тій чи іншій мірі стосувалися сфери зовнішньої політики та зовнішніх зносин України, включаючи різногалузеві міжнародні угоди, зовнішньоекономічну діяльність, міграційні питання. З них Міністерство закордонних справ виступало профільним по шести законопроектах, поданих виконавчою владою, та по п'яти, внесених народними депутатами України (про міжнародні договори, про статус закордонних українців, про дипломатичні та службові паспорти тощо). Всього ж представники МЗС були доповідачами або співдоповідачами на комітеті з 15 законопроектів.

За цей же період, наголосив перший заступник голови комітету, Верховна Рада України на основі відповідних висновків комітету ратифікувала або ухвалила закони про приєднання до 58 міжнародних договорів. Серед ратифікаційних законопроектів, розглянутих комітетом, значне місце займають базові політичні угоди (наприклад, з Ісламською Республікою Іран, Туркменистаном), документи з питань економічного, торговельного і технічного співробітництва, сприяння інвестиціям та взаємного захисту їх, уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень, приєднання або прийняття змін до багатосторонніх міжнародних договорів (наприклад, до Статуту Гаазької конференції з міжнародного приватного права, до Конвенції про права дитини, Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію товарних знаків тощо).

Окремо у своїй доповіді Олег Грачев зупинився на діяльності депутатських груп з міжпарламентських зв'язків з парламентами зарубіжних країн. Їх на сьогодні 56. Ефективність діяльності цих груп, на думку депутата, чималою мірою залежить від інформаційно-аналітичної та дипломатичної підтримки з боку міністерства. Одним з головних напрямків роботи міжпарламентських груп дружби має бути визначення та узгодження з зарубіжними колегами пріоритетів розвитку договірно-правових відносин України з відповідними країнами.

Щодо ключових завдань та напрямків роботи у сфері законодавчого забезпечення зовнішньополітичної діяльності, то, з точки зору Олега Грачева, сьогодні, на жаль, у нас практично відсутній базовий правовий документ про засади зовнішньої політики України. Він звернув увагу присутніх на те, що саме до повноважень Верховної Ради належить, згідно з пунктом 5 статті 85 Конституції України, визначення засад зовнішньої політики нашої держави, а згідно з пунктом 9 статті 92 Конституції виключно законами України визначаються засади зовнішніх зносин. Зовнішня політика —поняття, дещо відмінне від зовнішніх зносин. Воно включає в себе також оцінку природи та характеру тих міжнародних конфліктів, стороною яких Україна не виступає, але які можуть мати серйозні наслідки і для нашої держави, і для світового миру та правопорядку в цілому. Звичайно, що оцінку таким викликам парламент дає не у формі закону, а у формі постанови (або заяви). І це також є реалізацією його конституційних повноважень. Така постанова вищого органу народного представництва має бути керівництвом до дії всіх органів виконавчої влади.

Те, що механізм визначення парламентом засад зовнішньої політики не обмежується прийняттям законів, підтверджується і тим, що відповідно до статті 85 Конституції України прийняття законів (пункт 3) і визначення засад зовнішньої політики віднесені до різних повноважень Верховної Ради.

З липня 1993 року, коли постановою парламенту були схвалені «Основні напрями зовнішньої політики України», минуло вже майже десять років. Звичайно, перелік навіть принципових змін у зовнішньополітичному становищі нашої держави за цей період зайняв би весь час доповіді. Достатньо назвати хоча б входження України до Ради Європи, розширення НАТО та ЄС, створення Союзу Росії і Білорусі та ЄврАзЕС. Все це вимагає, на думку народного депутата, переосмислення на законодавчому рівні місця України в сучасному глобалізованому світі, визначення провідних тенденцій та інтеграційних векторів регіонального розвитку.

Як відомо, 24 жовтня 2002 року Верховна Рада України на основі рекомендацій комітету створила Тимчасову спеціальну комісію парламенту з підготовки й попереднього розгляду узгоджених законопроектів про засади внутрішньої, зовнішньої політики, національних інтересів і національної стратегії розвитку України (зараз на її розгляді перебуває сім законопроектів, що стосуються зовнішньополітичної сфери, в тому числі чотири альтернативних проекти закону «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики»). До складу комісії ввійшли представники всіх парламентських фракцій та депутатських груп; очолює її заступник Голови Верховної Ради Олександр Зінченко. Але, на жаль, підкреслив перший заступник голови Комітету в закордонних справах, поки що суттєвих практичних результатів роботи комісії комітет не бачить. І головна причина, мабуть, у тому, що узгодити проекти, розроблені різними політичними силами з іноді діаметрально протилежним баченням зовнішньополітичних пріоритетів України, є вкрай важким завданням. І тут, як видається, МЗС могло б не лише відігравати роль радника, а й запропонувати свій законопроект, в якому з максимально можливою неупередженістю та виходячи з колосального досвіду, накопиченого українськими дипломатами за роки існування МЗС, визначалися б засади, основні напрями та стратегічні пріоритети зовнішньої політики нашої держави як на найближчий час, так і на середньо- та довгострокову перспективу, зазначив народний депутат.

■ ■ ■

Входження України до Ради Європи, розширення НАТО та ЄС, створення Союзу Росії і Білорусі та ЄврАзЕС. Все це вимагає, на думку народного депутата, переосмислення на законодавчому рівні місця України в сучасному глобалізованому світі

■

Олег Грачев зупинився також і на найбільш важливих законопроектах, що проходили через комітет за цей період. Серед них — уже чинний Закон «Про дипломатичні ранги України», проекти законів «Про міжнародні договори України», «Про правовий статус закордонних українців», «Про представництво України за кордоном», «Про дипломатичний та службовий паспорти України». Він відмітив, що всі вони розроблені і внесені в порядку законодавчої ініціативи членами комітету. Народні депутати є авторами всіх трьох, так би мовити, нератифікаційних законопроектів, запропонованих Міністерством закордонних справ Кабінетові Міністрів для визначення такими, що потребують першочергового розгляду на нинішній сесії Верховної Ради (проекти законів «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні» (№ 1089), «Про внесення змін до Закону України «Про порядок ввезення (пересилання) в Україну, митного оформлення й оподаткування особистих речей, товарів та транспортних засобів, що ввозяться (пересилаються) громадянами на митну територію України» (№ 2434), «Про правовий статус закордонних українців» (№ 1306). Це ж стосується і законопроектів, визначених пріоритетними згідно з пропозиціями Інституту законодавства та Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України відповідно до рішення погоджувальної ради депутатських фракцій і груп від 3 лютого 2003 року («Про засади внутрішньої і зовнішньої політики», «Про міжнародні договори», «Про представництво України за кордоном»): знову ж таки суб'єктами законодавчої ініціативи тут виступають народні депутати.

■ ■ ■

Верховна Рада ратифікувала або ухвалила закони про приєднання до 58 міжнародних договорів

■

На думку доповідача, це говорить, з одного боку, про те, що цілком природним є висування народними обранцями важливих законопроектних ініціатив у сфері зовнішньої політики та зовнішніх зносин, адже вони, маючи безпосередній зв'язок з виборцями, часто оперативніше від виконавчої влади не тільки відгукуються на нагальні, пекучі проблеми сьогодення, а й нерідко гостріше відчувають виклики часу та перспективні потреби суспільства. З другого ж боку — про те, що нашій виконавчій гілці влади, передусім Міністерству закордонних справ, бракує власної ініціативи у висуванні дійсно стратегічних законодавчих ініціатив у сферах зовнішньої політики та зовнішніх зносин. Тому що недостатньо лише укладати міжнародні угоди або приєднуватися до існуючих міжнародно-правових документів. Не менш важливим для забезпечення та ефективного здійснення зовнішньої політики, зміцнення місця і ролі України на міжнародній арені є розвиток адекватного внутрішнього правового поля у вигляді законів, а на їх основі й інших правових актів, що регулювали б різні аспекти наших міжнародних стосунків. І в цьому плані комітет розраховує на активізацію співробітництва з міністерством. Тут не може бути вузькопартійної чи вузьковідомчої позиції. Бо кожний закон, що стосується зовнішньополітичної сфери, незалежно від його авторства, потім виконуватиметься міністерством.

Перший заступник голови Комітету в закордонних справах також підкреслив, що сьогодні, коли потужні сили на міжнародній арені, які знаходяться поза межами континентальної Європи, намагаються замінити силу права правом грубої та, без перебільшення, цинічної сили, особливо важливо забезпечити, щоб взаємодія всіх гілок влади відбувалася в рамках, визначених Конституцією і законами держави, а не закулісними домовленостями чи обіцянками. Якщо ми проголосили стратегічним завданням європейський вибір, маємо керуватися європейськими принципами і стандартами, зокрема нормами Статуту Ради Європи, європейських конвенцій, стороною яких є Україна.

Верховна Рада цілком чітко сформулювала позицію щодо дій США та Великобританії проти суверенного Іраку. В постанові від 4 лютого ц. р. парламент висловив тверду переконаність у тому, що розв'язання іракської кризи має бути здійснене відповідно до принципів міжнародного права та спиратися на механізм ООН, і закликав США та Великобританію утриматися від будь-яких дій, які б принижували авторитет та роль ООН, і виключити будь-яке використання сили поза межами міжнародного правового поля та без чітко висловленого рішення Ради Безпеки ООН. Постановою від 20 березня ц. р. Верховна Рада, висловлюючи волю виборців, категорично засудила агресію як засіб розв'язання міжнародних проблем і виступила за негайне припинення військових дій підрозділів збройних сил США, Великобританії, інших країн на території Іраку та виведення всіх іноземних військових формувань з цієї країни, за вирішення іракської проблеми мирним шляхом під контролем ООН. Нагадаю, що постанова була прийнята в день ратифікації угоди з Кувейтом про направлення окремого українського батальйону для захисту цивільного населення від наслідків можливого застосування зброї масового знищення. Тобто направлення батальйону жодним чином не впливало на принципову позицію парламенту щодо агресії та агресорів.

А як же відреагувало МЗС? 26 березня президент США Джордж Буш зарахував Україну до «антиіракської коаліції», тобто до стану агресорів-підривників світового правопорядку, а шановний міністр закордонних справ від імені нашої держави лише «делікатно» взяв таку оцінку американської сторони до уваги, ніяк не заперечивши її. Жодної заяви чи ноти МЗС до американської сторони не надійшло. Тобто від імені України не було жодної реакції на слова американського президента, який виклав офіційну точку зору своєї держави. Більше того, в коментарі речника МЗС України від 1 квітня підтверджується, що Україна дійсно входить до коаліції. Це підтвердила 2 квітня і прес-служба Посольства США в Україні. Характерний її коментар: «Якщо Україна вважає, що трапилося непорозуміння, то Міністерство закордонних справ має повідомити американське посольство в Києві, або українське посольство в Вашингтоні має повідомити Державний департамент». Але, як ми знаємо, жодного спростування від наших дипломатів не надійшло.

Певне здивування викликала в Комітеті ВР позиція Державного секретаря з питань європейської інтеграції МЗС Олександра Чалого під час розгляду комітетом 12 березня ц. р. проекту постанови про Заяву Верховної Ради України з приводу доцільності формування єдиного економічного простору України, Білорусі, Росії та Казахстану. Повноважний представник МЗС, по суті, висловився проти депутатської ініціативи підтримати позицію Президента України в цьому питанні, зазначивши, що Україна, мовляв, «двох інтеграцій не витримає». І це незважаючи на позитивне ставлення до цієї ідеї і Європейського союзу, і навіть Світового банку. Незважаючи на те, що Перший віце-прем'єр України бере активну участь у розробці та узгодженні базових документів з формування єдиного економічного простору.

Олег Грачев також привернув увагу до дуже важливої проблеми з виконанням міжнародно-правового зобов'язання України перед Радою Європи — ратифікації Європейської хартії регіональних мов або мов меншин. Він не розуміє, як міністерство могло допустити, що протягом майже шести років, що минули з дня підписання цього документа Україною (2 травня 1996 року), до Верховної Ради виконавчою владою подавалися законопроекти про ратифікацію, в яких об'єктом Хартії помилково вказувалися не мови, а національні меншини? Так, у поданому Президентом України останньому законопроекті про ратифікацію Хартії (№ 0056 від 28.10.2002) знову знаходимо перелік не конкретних мов, а національних меншин, до яких Хартія не має жодного відношення ні духом, ні буквою. Щоб з'ясувати це, в комітеті уважно проаналізували як текст Хартії, так і майже 30 застережень та заяв, зроблених європейськими державами при підписанні та ратифікації Хартії. 14 листопада 2002 року комітет ухвалив відповідний висновок, з яким погодилися і присутні тоді на засіданні повноважний представник Держкомнацміграції Рауль Чілачава, і тодішній Держсекретар МЗС Юрій Сергеєв, який, до речі, візував вказаний президентський законопроект. Але хто готував для них, м'яко кажучи, не зовсім правдиві документи, що дезорієнтували народних депутатів щодо справжнього змісту цієї важливої міжнародної угоди?

На закінчення перший заступник голови Комітету в закордонних справах висловив сподівання на предметний і відвертий обмін думками. Комітет чекатиме від міністерства відповідного реагування на зауваження та пропозиції, висловлені народними депутатами, а ті, зі свого боку, обіцяють врахувати думки і пропозиції членів колегії.

Культура України матиме власний правовий кодекс

«Реформування соціально-культурної сфери можливе лише за умови кардинального, системного вирішення правових питань культури і створення відповідної законодавчої бази», — так вважає народний депутат України, заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності Михайло ***ПОПЛАВСЬКИЙ,*** *який минулого тижня вніс до Верховної Ради Кодекс законів України про культуру.*

— Михайле Михайловичу, в чому сенс створення такого кодексу?

— Про проблеми і необхідність реформування національної культури вже ведуть мову тривалий період. Але життя показує, що доки ми не створимо належну правову основу, ні про які позитивні зміни говорити не можна. Кодекс законів України про культуру саме і спрямовано на кардинальне, системне вирішення всього комплексу правових питань, які дадуть можливість нормально функціонувати і розвиватися нашій культурі. Крім того, уже сам факт створення такого кодексу — вагомий крок до суспільного усвідомлення і утвердження культури як одного з пріоритетних напрямів державної політики. Кодекс має подолати наявні численні прогалини чинного законодавства і привести його у відповідність до вимог високорозвиненого демократичного суспільства.

— Але хіба можна сказати, що в Україні не було правового регулювання сфери культури? Створювалися закони, видавалися певні постанови. Яка потреба у створенні кодексу?

— Справді, певні сфери культури регулювалися і регулюються низкою нормативно-правових документів. Але слід пам'ятати, що кодекс — це єдиний цілісний документ, до якого увійшло більш як десять законів і постанов. Кодекс — це закон прямої дії. Працівники культури на власному досвіді відчувають правові прогалини в культурі. Наприклад, суперечливість, неузгодженість і непослідовність різних нормативно-правових актів. Крім того, якщо деякі сфери культури регулюються значною кількістю нормативно-правових актів, то інші перебувають поза межами законодавчого регулювання. За роки незалежності в Україні не ухвалено таких важливих законів, як закон про гастрольно-концертну діяльність, театральну діяльність, соціальний захист працівників культури. Деякі нормативно-правові акти створювалися для розв'язання поточних проблем. Оскільки вони не були орієнтовані на перспективу і розв'язання кардинальних проблем розвитку культури, то з часом втратили свою актуальність. Загалом правова база культури не має системного характеру, є мозаїчною, фрагментарною, некоординованою і регулює лише окремі аспекти відносин у цій сфері. Завдання кодексу — системне, комплексне вирішення питань правового регулювання сфери культури.

— Щодо концепції кодексу... Як у кодексі забезпечується системність, про яку ви казали?

— Системність забезпечується тим, що культура розглядається як цілісна сфера, хоча і вельми розгалужена. Мова йде про єдине поле культури, в межах якого розглядаються окремі сектори, сегменти. Що це дає реально? По-перше, змогу узгодити чинні законодавчі акти і ліквідувати наявні протиріччя. По-друге, вирішити питання правового регулювання сфери культури і на загальному рівні, і на рівні її окремого сегмента. Специфіка сегмента визначається на основі загальних правових механізмів регулювання сфери культури. По-третє, в рамках кодексу консолідуються всі терміни, що визначалися в різних нормативно-правових актах, і вибудовується єдиний термінологічний апарат. По-четверте, системний підхід дає можливість охопити ті сфери культури, які досі перебували поза межами правового регулювання. По-п'яте, комплексно вирішується питання фінансово-господарської діяльності, соціального захисту, трудових правовідносин, міжнародного культурного співробітництва, інтелектуальної власності, правового режиму землі та майна, виховання і освіти у сфері культури тощо.

— Одним з найактуальніших питань нині є фінансування сфери культури. Ми всі знаємо, в якому стані клуби, бібліотеки, особливо сільські. Які перспективи у вирішенні цього питання?

— Фінансування культури — надзвичайно складне для теперішнього стану економіки держави і актуальне питання. Тут слід розмежувати економічний і власне правовий аспекти. Головним інвестором культури залишається держава. Слід зазначити, що чинним законодавством передбачено достатньо обгрунтований рівень фінансування культури. Відповідно до Основ законодавства про культуру, держава гарантує необхідні асигнування на розвиток культури в розмірі не менш як вісім відсотків від національного доходу України. Але економічна ситуація така, що сфера культури фінансується на рівні двох відсотків, тобто в чотири рази нижче, ніж встановлено законодавством. І це — тільки на рівні державного бюджету. Фінансування сільських, селищних та міських палаців культури, клубів та бібліотек (відповідно до того самого Бюджетного кодексу) має здійснюватися з бюджетів сіл, селищ, міст районного значення та їх об'єднань. За такої ситуації, враховуючи стан та фінансові можливості місцевих бюджетів, навіть маленькі джерельця культури на селі не виживуть. Тому в кодексі правова регламентація джерел державного фінансування культури є «зоною особливої уваги».

— Що саме пропонує кодекс у державному фінансуванні культури?

— Державна політика у сфері культури включатиме заходи посилення державної підтримки культури, зокрема, фінансування із всіх можливих джерел клубів, культурних центрів та бібліотек, особливо для сільського населення, відновлення повноцінної життєдіяльності театрів та музеїв. Кодекс регламентує джерела фінансування, напрями і форми державної підтримки культури, порядок формування спеціального бюджетного фонду для фінансування культури на державному та місцевих рівнях, урегулювання недержавних джерел фінансування, пільги в оподаткуванні закладів культури. Закріплюється система дотацій та розміщення державних замовлень. Здійснюватиметься серйозна державна підтримка українського книговидання та перекладів кращих пам'яток світової літератури, виробництво кінофільмів за державним замовленням, посилення уваги до показу кращих стрічок національного та світового кінематографа.

— Як у кодексі представлено державні інтереси в галузі культури?

— Культура утверджується як пріоритетний напрям державної політики. Держава забезпечуватиме всебічний розвиток культури української нації та культур національних меншин, які мешкають на території України, підтримка і захист законних прав та інтересів творчих спілок, гарантуючи однакові умови для виконання ними статутних завдань і цілей. Кодекс забезпечує рівність прав і можливостей громадян незалежно від соціального стану та національної приналежності у створенні, використанні та поширенні культурних цінностей, творчий розвиток і підвищення культурного рівня громадян, заохочення благодійної діяльності у сфері культури та мистецтва, підтримку інвестицій у сферу культури та мистецтва, збереження, відтворення та охорону культурно-історичного середовища, розширення інфраструктури галузі культури.

— Які можливості відкриває кодекс для недержавних джерел фінансування?

— Кодексом передбачено можливості залучення позабюджетних джерел фінансування — фінансового, промислового, торгового капіталу, громадських об'єднань, благодійних фондів. Передбачено такі джерела фінансування культури, як цільове фінансування, спонсорство, платні послуги, доброчинність, комерційна діяльність, підприємницька діяльність, патронаж, авторські права, соціально-творче замовлення, лізинг, меценатство, кредити, продюсерство, міжнародні інвестиції, фонди підтримки, гранти тощо на пільгових умовах.

— Є думка, що багато проблем з фінансування галузі культури можна було б розв'язати за умов певних пільг в оподаткуванні установ культури і тих, хто надає їм фінансову підтримку. Як у кодексі вирішується це питання?

— Надання пільг у сфері культури є цілком виправданим, тому що більшість напрямів розвитку культури не є й не може бути прибутковою діяльністю. Ми спиралися в цьому питанні на досвід розвинених країн, в яких закладам культури і мистецтва надаються й пільги в оподаткуванні. Кодексом передбачено податкові пільги для закладів культури, фінансових донорів у сфері культури та мистецтва, зниження ставки ПДВ на окремі види діяльності в культурі. Передбачено звільнення від оподаткування податком на додану вартість послуг, що їх надають певні заклади культури, а також можливість пільгового залучення кредитних ресурсів у сферу культури з компенсацією 50 відсотків кредитної ставки за рахунок бюджету. Органи місцевого самоврядування можуть встановити спеціальні тарифи на електроенергію і водопостачання для неприбуткових закладів культури. Звільнення від плати на землю поширено на цільові фонди з підтримки культури.

— Чи знайшли відображення у кодексі питання соціальної підтримки діячів культури?

— У цьому напрямі передбачено цілу низку заходів. Серед них — виділення бюджетних коштів на будівництво житла, встановлення належного рівня пенсійного забезпечення, розширення мережі об'єктів санаторно-оздоровчого призначення для працівників культури. Значну увагу приділено підготовці та перепідготовці професійних кадрів для галузі, проблемам виховання дітей та молоді на кращих надбаннях національної та світової культури, науковим дослідженням з теорії та історії культури. Для стимулювання творчого процесу запроваджуються щорічні гранти молодим діячам у галузі театрального, музичного, образотворчого мистецтва та кінематографії, а також молодим письменникам для створення і реалізації творчих проектів.

— Якою мірою кодекс реально сприятиме поліпшенню справ у нашій культурі?

— Те, що конче потрібні радикальні структурні зміни в національній культурі, в культурному житті нації —зрозуміло кожному. Але ці зміни мають бути кардинальними, з довгостроковим ефектом. Ми повинні закласти довготривалий ринково-демократичний ефект у функціонуванні та розвитку національної культури, забезпечити її незалежність від свавілля чиновників різного рангу. Тому для оптимального розвитку соціально-культурної сфери найважливішим заходом є її кодифікація і прийняття уніфікованого, універсального, консолідованого нормативно-правового акта — Кодексу законів України про культуру, який забезпечує правову регламентацію всіх аспектів діяльності у сфері культури і мистецтва та пов'язаних з нею суспільних відносин.

ОФІЦІЙНО

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про віднесення селища міського типу Олевськ Олевського району Житомирської області до категорії міст районного значення

Верховна Рада України **постановляє**:

Віднести селище міського типу Олевськ Олевського району Житомирської області до категорії міст районного значення.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ,
22 травня 2003 року.
№ 829-IV.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про передачу до складу Кіцманського району Чернівецької області частини житлового масиву міста Чернівці та присвоєння йому найменування

Верховна Рада України **постановляє**:

Передати до складу Мамаївської сільради Кіцманського району Чернівецької області частину житлового масиву міста Чернівці площею 94,52 гектара, присвоїти йому найменування — село Новий Киселів та затвердити межі міста Чернівці загальною площею 15245,48 гектара і Кіцманського району — 60846,57 гектара.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ,
22 травня 2003 року.
№ 830-IV.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про зміни у складі Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України по опрацюванню проектів законів України про внесення змін до Конституції України

Верховна Рада України **постановляє**:

Обрати додатково до складу Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України по опрацюванню проектів законів України про внесення змін до Конституції України, утвореної Постановою Верховної Ради України від 26 грудня 2002 року (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 7, ст.79), народних депутатів України:

ШУФРИЧА Нестора Івановича — фракція Соціал-демократичної партії України (об'єднаної),

ПОТАПОВА Василя Івановича — група «Європейський вибір».

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ,
22 травня 2003 року.
№ 845-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Тимчасового положення про Інформаційний офіс ГУУАМ у Києві

Верховна Рада України **постановляє**:

Ратифікувати Тимчасове положення про Інформаційний офіс ГУУАМ у Києві, підписане 20 липня 2002 року в м. Ялті.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
15 травня 2003 року.
№ 795-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Україною та Туркменістаном про подальший розвиток міждержавних відносин

Верховна Рада України **постановляє**:

Угоду між Україною та Туркменістаном про подальший розвиток міждержавних відносин, підписану 29 квітня 2002 року в м. Туркменбаши, ратифікувати.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
15 травня 2003 року.
№ 796-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Конвенції про представників працівників № 135

Верховна Рада України **постановляє**:

Конвенцію про представників працівників № 135, підписану 23 червня 1971 року в м. Женеві, ратифікувати.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
15 травня 2003 року.
№ 798-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Шостого протоколу до Генеральної угоди про привілеї та імунітети Ради Європи

Верховна Рада України **постановляє**:

Шостий протокол до Генеральної угоди про привілеї та імунітети Ради Європи, укладений 5 березня 1996 року в м. Страсбурзі та підписаний від імені України 3 листопада 1998 року, ратифікувати.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
15 травня 2003 року.
№ 800-IV.

▼

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ

Сумнівний похід за асоційованим членством

Розмови про перспективи асоційованого членства України в Європейському союзі дуже нагадують останнім часом радянську пропаганду, що обіцяла була близьку еру комунізму. Українському суспільству активно прищеплюється думка про цілковиту реальність швидкого, «ось-ось», укладення з ЄС Європейської угоди або щось на кшталт такої та про наявність у Києва законних підстав саме тепер цього вимагати. На останньому засіданні Державної ради з питань європейської і євроатлантичної інтеграції Президент Леонід Кучма заявив: «Я розраховую, що під час наступного саміту Україна—ЄС ми зможемо перевести це питання в практичну площину». Саміт має відбутися в жовтні.

Свого часу, на початку 90-х років минулого століття, Європейські угоди були укладені між ЄС та країнами, які згодом стали кандидатами на вступ. Нині більшість із них уже є, фактично, новими членами союзу. «Для нас асоційоване членство — це крок до нашої стратегічної мети, тобто до повноправної участі в об'єднаній Європі, — сказав в одному з недавніх інтерв'ю Міністр закордонних справ Анатолій Зленко. — Асоціація відкрила б Україні доступ до багатьох програм у рамках ЄС. Це означало б розширені можливості для торговельно-економічних відносин з членами ЄС та людських контактів. Зрештою, це чітка прив'язка України до Європейського союзу — та прив'язка, якої на даному етапі нам ще бракує». «Ми підтримуємо процес наближення України до Європейського союзу, — заявив недавно канцлер ФРН Герхард Шрьодер. — Це і в наших інтересах. Наближення відбуватиметься через інститути нової концепції партнерства. Але через деякий час Україна має отримати й можливість асоційованого членства в Європейському союзі». Що ж означає цей «деякий час»?

З боку ЄС відповіді ніхто не дає, і це цілком зрозуміло: як можна говорити про час рішення, коли ще невідомо, чи буде таке рішення взагалі? Адже поки що маємо лише кілька заяв про таку можливість. Водночас цілком очевидно, що Україна в її нинішньому вигляді ні в які «асоційовані» ворота не вписується, і жодні декларації чи декорації на кшталт Дня Європи тут не допоможуть. «На мою думку, говорити про асоційований статус можна буде протягом 4—6 років після зміни влади», — вважає голова Комітету Верховної Ради з питань євроінтеграції Борис Тарасюк. Справді, навряд чи варто сумніватися в тому, що до наступних президентських виборів в Україні жодного переведення розмов про асоціацію з дуже умовного способу в практичну площину не відбудеться. І навіть якщо на підставі досить туманних заяв деяких європейських політиків робити висновок про готовність Євросоюзу надати Україні цей статус колись у майбутньому, то одними з передумов будуть не лише демократичний виборчий процес і самі вибори, а й перемога на них справжніх, а не псевдопроєвропейських сил. Іншою очевидною передумовою є чітка проєвропейська, а не аморфна, з відчутним душком євразійства, українська зовнішня політика. Чи можна сьогодні стверджувати, що Євросоюз має підстави бути впевненим у можливості хоча б цих речей, не кажучи вже за багато-багато інших? Та, власне, чи можемо бути в цьому впевненими ми самі?

А взагалі, робити висновки і будувати плани, грунтуючись лише на усних заявах німецького канцлера чи французького президента, — справа ризикована. Нинішня галаслива кампанія з вибивання у ЄС асоційованого членства навряд чи принесе бажаний результат, а от аргументів тим, хто каже про невиліковну інфантильність української зовнішньої політики, додасть вже точно. На сьогодні асоційоване членство в ЄС — аж ніяк не найперше, що потрібно для євроінтеграції країни. Найнеобхідніші кроки полягають геть в іншому, і, поки їх не здійснено, всі розмови про асоціацію чи щось подібне навряд чи доречні.

Думки з приводу

Ігор ОСТАШ, народний депутат, заступник голови Комітету Верховної Ради у закордонних справах:

— Я переконаний, що перспективи отримати статус асоційованого члена ЄС уже цієї осені абсолютно нереальні.Є ж певні речі, які зумовлюють просування в цьому питанні. Сьогодні всередині ЄС триває дискусія щодо України, говорять про так зване «коло друзів» або «статус сусіди». І, знаючи, як складно проходить там процес ухвалення рішень, я не думаю, що може статися швидкий перехід від одного стану до іншого. Зрозуміло, спочатку ЄС намагатиметься завершити процес прийняття нових членів, а тоді вже зможе зайнятися питанням України. Що потрібно від нас? Це, насамперед, стати членом Світової організації торгівлі. А також не забувати, що існують зобов'язання України в рамках Угоди про партнерство і співробітництво з ЄС і їх треба виконувати. Тож, як на мене, усі ці розмови про можливість отримання асоційованого статусу вже цього року більше нагадують якусь рекламну кампанію. Думаю, було б набагато реалістичніше говорити про 2006 рік: після проведення президентських виборів встановляться нові політичні обриси української влади, налагодиться співпраця між нею та ЄС. І тоді можна буде вести мову про позицію союзу щодо України.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Наталя ВІКУЛІНА, кореспондент української служби радіостанції «Німецька хвиля» в Брюсселі:

— У мене дуже великі сумніви щодо можливості отримання Україною статусу асоційованого члена ЄС в осяжному майбутньому. Функціонери Європейської комісії, Ради міністрів ЄС, Європарламенту налаштовані стосовно України критично, загальна атмосфера тут не надто сприятлива для розмов про асоційоване членство або ж обіцянок повноправного членства для України. За першої-ліпшої нагоди представники євроінституцій підкреслюють, що хотіли б бачити більше реформ в Україні: не лише декларацій, а їх конкретного виконання. Тому, якщо хтось з єврочиновників і дає якісь обіцянки, я ставилася б до них дуже обережно. Скажімо, той-таки комісар ЄС з питань розширення Гюнтер Ферхойген сказав в інтерв'ю Бі-бі-сі, що він начебто і припускає можливість асоційованого членства для України. Але за два тижні, під час дискусії в Європарламенті, заявив, що це не стоїть на порядку денному. Думаю, справді цінними й щирими можна вважати хіба що заяви німецького канцлера Герхарда Шрьодера і польського президента Александра Квасневського: Німеччина й Польща справді вболівають за Україну й намагаються підштовхнути її до Євросоюзу.

Сергій ТОЛСТОВ, директор Інституту політичного аналізу і міжнародних досліджень:

— Як на мене, можливість отримати вже восени асоційоване членство є на сьогодні досить реальною. Склалася стабільна внутрішньополітична ситуація, маємо стійке економічне зростання, і якщо все це буде збережено, підтримано або ж і зміцнено, то істотно посприяє справі. Так само отриманню Україною асоційованого статусу сприяли б й інші речі. Необхідно, скажімо, брати участь у багатонаціональних силах в Іраку (за збереження досить активної форми взаємодії з такими країнами Євросоюзу, як Німеччина, Франція, Італія й Британія). Також потрібні певні зрушення на шляху до Світової організації торгівлі, а всередині країни — прозора бюджетна політика. Крім того, передумовою для асоціації є визнання ЄС України державою з ринковою економікою, чому, у свою чергу, могло б посприяти рішення питань щодо нафтопроводу Одеса—Броди, а також участі європейського капіталу в міжнародному газотранспортному консорціумі. Водночас треба мати на увазі, що якщо на осінньому саміті Україна—ЄС рішення про надання нам статусу асоційованого члена ухвалене не буде, то, враховуючи майбутню президентську кампанію, все це може перенестися на 2005 рік.

РЕФЕРЕНДУМ

Папа позбавив опонентів шансів

Цими вихідними у Польщі відбудеться референдум про вступ країни до Європейського союзу. А нещодавно прихильники цього вступу отримали чи не найпотужнішу підтримку: сказати на референдумі «так» закликав поляків їхній співвітчизник — Папа Іван Павло II. «Інтеграція до структур Євросоюзу, де кожна країна мала б рівні права, є для нашої нації та сусідніх слов'янських народів вираженням історичної справедливості, — заявив понтифік у Ватикані на зустрічі з польськими пілігримами. — Я знаю, що багато хто нині в опозиції до інтеграції. Я поділяю їхню тривогу щодо збереження релігійної та культурної ідентичності нашої нації. Однак мушу наголосити, що Польща завжди була важливою частиною Європи. Європа потребує Польщі. Церква в Європі потребує свідчень віри поляків. Польщі потрібна Європа».

Звернення Папи — незаперечного морального авторитета для поляків — вочевидь підірвали зусилля опонентів вступу країни до ЄС. Опонентами там, до речі, є політичні групи з ідеологією, що має католицьке коріння. Такі, як Ліга польських сімей.

Тепер опоненти твердять, що Папа просто не знає, на яких умовах Польща приєднується до ЄС. Проте неофіційно визнають, що коли раніше їхні шанси перешкодити вступу до ЄС були невисокі, то після звернення Івана Павла II їх просто не залишилося.

На знімку: в питанні вступу до ЄС Александр Квасневський та Іван Павло II — однодумці.

Фото АП.

Армія не проти

Туреччина має намір до 2012 року стати членом Європейського союзу, заявив її прем'єр-міністр Тайіп Ердоган. Він також заперечив твердження, що ідеї європейської інтеграції країни опонує армійська верхівка. Це істотне уточнення, адже генерали завжди відігравали значну роль у політичному житті Туреччини і поширеними є побоювання, що вони можуть заблокувати потрібні для просування в ЄС реформи.

Подали голос і самі військові. Заступник глави генштабу генерал Ясар Буюканіт заявив: «Турецькі збройні сили не можуть бути проти Європейського союзу. Адже інтеграція в ЄС є геополітичною та геостратегічною умовою реалізації мети модернізації, яку Ататюрк обрав для турецької нації». Водночас генерал наголосив, що ЄС має проявити розуміння специфіки його країни, «оточеної нестабільністю й ненадійністю».

Фото АП.

У той час, коли Україна невтомно вимагає від ЄС швидкого асоційованого членства, президент Росії Володимир Путін знову шокував європейців ідеєю запровадження безвізового режиму перетину кордону між РФ та країнами—членами Євросоюзу. Сталося це на саміті Росія—ЄС у Петербурзі. Реакцію Брюсселя на російські пропозиції гарно ілюструє вираз обличчя президента Єврокомісії Романо Проді.

Люблять революції, але ненавидять реформи?

У багатьох країнах Європи, що мають серйозні економічні проблеми, уряд змушений вносити корективи в традиційну систему пенсійного забезпечення. Зокрема, у Франції. Там триває боротьба навколо пенсійної реформи. Плани уряду встановити пізніший термін виходу на пенсію призвели нещодавно до масових страйків та демонстрацій по всій країні. На перешкоді уряду стали державні службовці. Вони відмовляються працювати в майбутньому так само довго, як їхні колеги у приватному секторі економіки. Чи вдасться уряду нав'язати свою волю всюдисущому й недоторканному державному апаратові?

Французи люблять революції, але ненавидять реформи. Так прокоментував один американський історик політичну культуру у Франції. Особливо важко піддається реформуванню державапарат, який пережив уже багато режимів і конституцій і налічує нині майже п'ять мільйонів службовців: приблизно кожен четвертий працюючий перебуває на державній службі. Для Роже Фаро, колишнього ліволіберального міністра і підприємця, держапарат є брилою непродуктивності. «Це й міністри, й уряд, і службовці. Вони чинять опір лише тоді, коли йдеться про захист їхніх привілеїв. Тобто з суто корпоративних міркувань. Громадська думка не цікавиться цим. За традицією ми так поважаємо державу, що взагалі її не чіпаємо. Коли порівнюємо ситуацію з іншими країнами Європи, то бачимо, що, наприклад, утримання податкових органів у Франції коштує вдвічі більше, ніж, скажімо, в Італії, Іспанії чи Скандинавії. Це речі, які ми мусимо реформувати».

МІЖНАРОДНІ НОВИНИ

На одній паралелі, але в різних світах

Україна та Польща на порозі історичних змін. Як зміняться відносини між державами і народами після розширення Європейського союзу? Саме таке запитання поставили організатори «круглого столу» (а це фонд «Європа XXI» і організація «Унія-Польща»), що відбувся вчора.

Відповіді на це запитання, проте, почути не вдалося. А хотілося б. Бо як зауважив Святослав Павлюк, координатор програми PAUCI, час прогнозів минув. Те, що Польща вже в Європейському союзі — факт доконаний. Можна навіть сказати, що референдум щодо вступу Польщі до ЄС, який відбудеться наступних вихідних, — тільки формальність. Згідно із законодавством Польщі останнє слово все-таки за парламентом.

Чи готова Україна жити в нових умовах, скористатися з шансу, яке дає сусідство з ЄС? Не переконана. З якоюсь гіпнотичною наполегливістю дедалі частіше лунає теза, що Польща обов'язково має стати лобістом України в ЄС. І це починає лякати. Бо, поперше, Польща нікому нічого не зобов'язана. По-друге, щоб лобіювати інтереси сусідньої України, Варшава повинна мати серйозні аргументи. За межами ЄС опинилася велика, як за євромасштабами, країна, дуже симпатична, і люди в ній живуть хороші? Для Брюсселя це не аргумент. Слушно зауважив директор центру «Демократія і розвиток» Володимир Лавриненко: «Ніхто нічого не зможе зробити за Україну. Сусідство з ЄС справді відкриває багато можливостей, проте й роботи вимагає багато». Ми кажемо, що за нових умов українські підприємці, які мають спільний бізнес з польськими, зможуть вийти на євроринок. Але чи знають вони його правила? Ми втішаємося, що запровадження з 1 липня візового режиму між нашими державами не вдарить по кишенях українських громадян. Але чи пам'ятаємо, що Польща вже їде в європотязі і наступна зупинка — Шенген. Чи зможе Варшава відстояти м'який режим перетину кордону, якщо це буде кордон з недемократичною, нестабільною і бідною країною? Одне слово, запитань поки що більше, ніж відповідей.

Наталя ФІЛІПЧУК.

Розслідування ще триває, а висновків уже достатньо

Міністерство закордонних справ України застерігає від передчасних звинувачень на адресу українського екіпажу у катастрофі літака Як-42 в Туреччині. «Кидати тінь на українських пілотів, звинувачуючи їх у тому, що ще не доведено, було б передчасно. Треба розібратися з тим, які дії диспетчерів були у цій ситуації», — наголосив начальник пресслужби МЗС Маркіян Лубківський. Він також нагадав, що винуватцем авіакатастрофи українського пасажирського літака у Салоніках (Греція) у 1997 році був саме диспетчер. «Поки що рано говорити про вину українських пілотів, а також робити висновки, які шкодять українським компаніям і літакам, які працюють у сфері перевезень», — зазначив речник МЗС.

Проте вже тепер у Європі розгорнулася не вельми приємна для наших авіаперевізників дискусія. Європейські пілоти висловлюють серйозні сумніви щодо рівня безпеки українських літаків і зазначають, що катастрофа Як-42 може мати фатальні наслідки для українських чартерних авіакомпаній, наголошує «Німецька хвиля». Іспанська влада заморозила контракт, підписаний з британською фірмою «Чапмен фріборн», яка використовує літаки російської, української та білоруської авіакомпаній для перевезення військовослужбовців країн НАТО до Афганістану. Голова іспанської профспілки пілотів Андоні Ніто назвав зафрахтовані українські літаки «металобрухтом» і висунув вимогу очистити від них західноєвропейський повітряний простір. А тамтешня газета «Мундо» оприлюднила днями листа майора Хосе Мануеля Ріпольєса, якого той відправив додому напередодні загибелі. Він скаржиться, що тільки від самого вигляду салону пошарпаного українського літака «серце починає колотитися частіше». Газета пише про старі покришки, про брак маркування аварійних виходів у салоні тощо.

У пошуках миру

Учора у літній резиденції йорданського монарха у місті Акабі відбулася тристороння зустріч Президента США з прем'єрами Ізраїлю і Палестини Аріелем Шароном і Абу Мазеном. Після її завершення Шарон заявив про початок ліквідації кількох поселенських форпостів і про готовність забезпечити «цілісність території майбутньої палестинської держави у тимчасових кордонах». Абу Мазен, у свою чергу, проголосив припинення «збройної фази» інтифади. Але у заяві Абу Мазена не йдеться про те, що палестинці визнають Ізраїль як єврейську державу. А Шарон відмовився визнати право на повернення палестинських біженців. Отож не можна говорити про беззаперечну згоду розпочати мирний процес відповідно до поетапного плану врегулювання — «Карти доріг», що відкриває шлях до створення незалежної палестинської держави 2005 року. В Акабі оголосили про взаємні кроки до зміцнення довіри. Принципові заяви про двостороннє визнання відкладено на пізніший термін.

Фото АП.

На знімку: Джордж Буш та Абу Мазен.

Поховали солдатів Наполеона

У Вільнюсі, на історичному цвинтарі в центрі міста, перепоховано останки трьох з лишком тисяч солдатів наполеонівської армії. Тіла військових, котрі загинули у розпал кампанії 1812 року, випадково знайшли під час будівництва одного із столичних житлових комплексів.

Спочатку історики думали, що натрапили на братську могилу жертв сталінських репресій. Проте згодом у землі було знайдено гудзики, виконані в точній відповідності до статуту наполеонівської армії, та монети з портретом імператора. Вчені припускають, що у Вільнюсі вдалося знайти тіла тих, хто не пережив останніх тижнів наполеонівської навали на Росію і став жертвою холоду і голоду, повідомляє Бі-бі-сі.

Служити в РФ не можна

Прийняття українських громадян на службу до збройних сил Російської Федерації суперечить законодавству України, заявив начальник пресслужби МЗС України Маркіян Лубківський. Речник МЗС нагадав, що Конституція України і чинне законодавство не передбачають можливості проходження українськими громадянами військової служби у збройних силах іноземних держав.

Нещодавно Президент РФ Володимир Путін, виступаючи перед парламентом, наголосив на зацікавленості Росії у заохоченні громадян СНД до служби в російській армії.

Патріарх хворіє. Боротьба за владу розпалюється

Нинішній настоятель Московської Патріархії патріарх Олексій II уже другий місяць хворіє. Він не показувався на Великодніх богослужіннях, не бачили його й на офіційних світських заходах, у тому числі на святкуванні 300-річчя Санкт-Петербурга. Минулого року в США йому зробили операцію шунтування на серці, але за певний час Олексій II опинився в реанімації, а потім, під час поїздки до Архангельської області, потрапив до місцевої лікарні, з якої терміново був перевезений на літаку до кремлівської ЦКЛ. У патріарха стався ішемічний мікроінсульт, що викликав утруднення з кровопостачанням мозку. Про серйозність ситуації свідчив візит до ЦКЛ Володимира Путіна — раніше він не провідував главу РПЦ в лікарні.

Сьогодні тема хвороби патріарха знову займає провідні позиції в російських політичних новинах. Говорять про наступників Олексія II. Називають митрополитів Воронезького і Липецького Мефодія та Смоленського і Калінінградського Кирила, главу відділу зовнішніх церковних зв'язків Московського Патріархату. Митрополит Кирило більше відомий широкій публіці, ніж митрополит Мефодій. Він, зокрема, активно коментував рішення Католицької церкви створити в Росії єпархії в лютому-березні минулого року, виступав головним противником приїзду Папи Римського до Москви. У той само час «міністр закордонних справ» РПЦ замішаний у скандалах з безмитним продажем тютюну й горілки — оборудки, що принесла церкві мільйони доларів.

Серед претендентів на посаду патріарха називають митрополита Київського і всія України Володимира, митрополита Мінського та Слуцького Філарета. Однак багато хто вважає, що ці церковні ієрархи стануть лише статистами в боротьбі за церковну владу. Реальним вищим органом церковної влади в РПЦ є Священний Синод. Синод продовжує свою роботу і після смерті патріарха, обираючи зі свого середовища нового главу церкви. Зараз до нього входить вісім постійних членів — це, власне, і є «політбюро», якому належить реальна церковна влада.

Формально процедура виходу патріарха на відпочинок і відсторонення його від посади церковним судом прописана в чинному статуті РПЦ, однак на практиці цього ніколи не було. Адже церковне життя настільки закрите й недемократичне, що офіційні документи суто декларативні. Цілком можливо, що недієздатний Олексій II ще довго залишатиметься намісником.

Віктор ТИМОШЕНКО.

Москва.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ *Мадрид*

Брюссель спостерігає за роботою Києва

Ситуацію в Іраку обговорили міністри закордонних справ НАТО на конференції у Мадриді. Крім того, йшлося і про структурні реформи альянсу, його взаємодію з ЄС, боротьбу з тероризмом. У рамках зустрічі відбулося засідання Ради євроатлантичного партнерства і комісії Україна—НАТО на рівні глав МЗС. Як заявив у телеінтерв'ю Анатолій Зленко, у Брюсселі підтримують зусилля України, спрямовані на виконання нею Цільового плану на нинішній рік.

■ *Київ*

Від нафти до літаків

Відбулося перше засідання Міжурядової українсько-сирійської комісії. Розбудова взаємовигідних відносин із Сирією відповідає стратегічним інтересам України. Про це заявив віце-прем'єр-міністр України Віталій Гайдук. Серед перспективних напрямів співробітництва — видобуток корисних копалин, нафтовий сектор та енергетика, водне та сільське господарство, будівництво залізниць, портових споруд, ремонт суден та модернізація літаків. Під час засідання створено 4 робочі групи по окремих напрямах. За обсягами двосторонньої торгівлі Сирія є другим після Туреччини торговим партнером України у цьому регіоні. За минулий рік товарообіг збільшився на 30% і становив 235 млн. доларів США. При цьому зростання відбулося за рахунок українського експорту, який становить 98% товарообігу.

■ *Тбілісі*

Слово не горобець...

Демонстрацію протесту опозиції Грузії, що відбувалася перед приміщеннями парламенту та Державної канцелярії, припинено. Але боротьба, мета якої — зміна нинішньої влади мирним шляхом, триватиме. Опозиція прийняла таке рішення після того, як парламент під тиском президента Едуарда Шеварднадзе ухвалив виборчий кодекс. Несподівано підлив масла у вогонь і неформальний саміт СНД у Санкт-Петербурзі.

Грузинська опозиційна телекомпанія «Руставі-2» розповсюдила інформацію свого кореспондента, згідно з якою на саміті президенти підписали документ про продовження мандата російським миротворцям в Абхазії на десять років. Посилання при цьому було зроблено на Президента України Леоніда Кучму. На запитання кореспондента про долю миротворців Президент Кучма відповідає: «Продовжили на десять років... Я підписав документ».

Опозиціонери, які саме готувалися до акцій протесту, з радістю вчепилися за «заяву Кучми» в Санкт-Петербурзі. Тим паче що телекомпанія майстерно скомпонувала сюжет, пустивши в ефір і уривок із інтерв'ю президента Грузії, у якому він каже, що «продовження мандата миротворцям на п'ять-шість місяців не мало сенсу»... Під час ефіру передачі зі студією з Петербурга терміново зв'язався міністр закордонних справ Грузії Іраклій Менагарішвілі. Він заявив, що розповсюджена інформація невірна і долю мандата буде вирішено протягом двох тижнів, а Президент Кучма, скоріше всього, казав про інше — підписаний у північній столиці Росії протокол про пролонгацію Угоди з питань, пов'язаних з відновленням прав депортованих осіб, національних меншин та народів. Прибувши до Тбілісі, інформацію про продовження мандата миротворців на десять років спростував і сам Едуард Шеварднадзе. Глава МЗС Росії Ігор Іванов також наголосив, що жодних рішень про миротворчий мандат ще не прийнято. Однак слова Президента України припали опонентам Шеварднадзе до смаку. Вони вже заявили, що мають намір добиватися імпічменту Шеварднадзе, який начебто погодився з окупацією Абхазії, зайнявши «поразницьку позицію», і остаточно капітулював перед Росією.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Клітка для лелеки

Пророчий сон

Коли лікар повідомив мені результати аналізів, вирішила одразу: аборт. У планах у мене було навчання, кар'єра — аж ніяк не дитина. Та я і не уявляла, як про це сказати батькам. Після першого аборту був другий, третій, п'ятий... І навіть коли я вийшла заміж, за моїми розрахунками народжувати дитину було ще зарано.

Одного разу вночі мені наснився жахливий сон. Буцімто я йду вздовж залізниці, а на колії сидить трирічне дівча і тримає в руках велику ляльку. Величезний білий бант та пишна біла сукня робили дівчинку маленькою казковою принцесою.

Із цього замилування мене вивів гудок потяга. Я підбігла до дівчинки і просто витягла її з-під коліс паровоза. Вона уважно подивилися на мене і запитала: «А ти знову кинеш мене під поїзд?...»

Невдовзі з'ясувалося, що я вагітна. Але після цього сну вирішила народити дитину.

За дев'ять місяців народилася дівчинка. Коли їй виповнилося три рочки, до нас у гості завітали мої подруги. Одна з них принесла в дарунок велику ляльку, друга — гарне біле платтячко, а третя — розкішний бант...

Надія ПАЛАГУТА.

Дніпропетровськ.

Мал. Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

Дні у в'язниці довші

Темні алеї

Пенсіонерка Марія Харитонівна Мельник із села Оженіно, що в Острозькому районі, до корпункту «Голосу України» на Рівненщині завітала ще на початку 2002 року. Жінка скаржилася на те, що її сина Валерія, капітана міліції, несправедливо засудили за ст.166, ч.3 Кримінального кодексу України на 6 років і 6 місяців позбавлення волі з відбуттям покарання у виправно-трудовій колонії посиленого режиму. Я тоді пояснила жінці, що редакція не має повноважень змінювати міру покарання, і порадила звернутися до Верховного Суду України, що й зробив її син В. Мельник та його адвокат.

Зрештою, мене зацікавила ця справа, адже йдеться про те, що до в'язниці потрапив працівник міліції. Тому провела своє журналістське розслідування, в якому, зізнаюся, з'явилося багато запитань. Зокрема, чому Валерій Мельник так безпечно поставився до своєї долі і не скористався послугами адвоката ще під час слідства, яке було доручено тепер уже колишньому слідчому Острозької прокуратури п. Фурману (в області він став відомим по тому, що у нього нібито було викрадено матеріали по гучній резонансній справі щодо незаконного ввезення в Україну автомобілів)?

А виток біди, на мою думку, криється в... незадовільному матеріально-технічному забезпеченні міліції. Саме тому, що не було пального в баках чергового міліцейського уазика, тодішній заступник начальника Острозького райвідділу міліції п. Мартинюк доручив своєму підлеглому капітану міліції Валерію Мельнику, який перебував у наряді на чергуванні по підрозділу міліції, очолити оперативну групу і виїхати власним автомобілем до клубу в село Хорів, звідки надійшло повідомлення про бійку.

Не вдаватимуся в деталі подій, що розгорталися біля клубу після приїзду міліції (оскільки це — справа слідчих та суду), але втихомирення бійки закінчилося трагічно. Під час затримання п. Федькевича, який не повинен би бути у селі Хорів, оскільки проходив по справі за хуліганство і мав підписку про невиїзд із селища Квасилів Рівненського району, де мешкає, капітан міліції В. Мельник застосував зброю, внаслідок чого загинув його колега — прапорщик міліції Володимир Бонь. Забігаючи наперед, скажу, що хулігани, дії яких спричинили виклик міліцейського наряду, найнявши адвокатів, відбулися, можна сказати, легким переляком. Тим часом як у родині двох міліціонерів прийшла біда: сім'я Бонів ховала сина Володимира, а сім'я Мельників тепер носить передачі у в'язницю.

Звичайно, між цими двома сім'ями пробігла чорна кішка ворожнечі. А колись, як розповіли мені у селі Оженіно, Володимир і Валерій приятелювали. Тож хіба міг навмисне вбити свого приятеля й колегу Валерій? Однак сталося те, що сталося. Мати засудженого Валерія Мельника Марія Харитонівна, яка водночас є його захисником на судових процесах, оббиває пороги різних інстанцій, намагаючись захистити свого сина. Не минає кабінетів і батько загиблого Володимира Боня Іон Федосійович, намагаючись перешкодити їй це зробити. У кожної сім'ї своя оцінка трагедії та подій біля клубу, своя правда. Пристрасті дійшли до найвищої точки кипіння: обидві сторони конфлікту доведені до нервового виснаження і періодично потрапляють в лікарню.

Але (хай пробачать мені Мельники і Боні), на мою думку, повинна бути єдина правда — правда закону. Саме з цієї причини я не дозволила собі впливати на суд, та й, зрештою, преса не має таких повноважень — впливати на хід розслідування та суд, хоча й має право висловити свою точку зору на перебіг подій.

Після призначення вироку Валерію Мельнику починається його оскарження у судах різних інстанцій: обласному апеляційному, Верховному Суді України. Не передаватиму всю «переписку», скажу тільки, що завершилося все це тим, що справу Володимира Мельника було направлено на новий розгляд спочатку Острозького, а вже згодом — Здолбунівського суду. Додам, що з'явилася низка нових, раніше не врахованих обставин, які можуть по-новому пролити світло на трагічні події біля клубу у селі Хорів. Зокрема, висновки судово-медичної експертизи щодо випущеної кулі, покази свідків тощо.

Зрештою, є, на мою думку, дві причини накалу пристрастей навколо цієї справи. Перша — неякісно проведене розслідування тепер уже колишнім слідчим прокуратури Острозького району п. Фурманом. Друга —надто довгі строки розгляду справи судами. Адже від 15 березня 2002 року — дати засідання судової палати у кримінальних справах Рівненського апеляційного суду, яка скасувала вирок Острозького суду від 18 травня 2001 року стосовно Валерія Мельника і ухвалила справу направити на новий судовий розгляд у той самий суд в іншому складі суддів, минуло понад рік. Щоправда, цю справу в листопаді 2002 року було направлено на розгляд Здолбунівського суду, і судді потрібен був час і на ознайомлення з нею, і на судове слідство.

Звичайно, для оголошення перерв у судових засіданнях були й об'єктивні причини: хвороба потерпілого, травма адвоката В. Мельника і його заміна на клопотання підсудного, а також та, що у судді Здолбунівського суду Анатолія Калюжного, якому доручено розгляд справи Валерія Мельника, закінчився строк повноважень.

— Ми чекаємо вирішення питання з продовженням повноважень судді з дня на день, тому й не передаємо справу В. Мельника іншому судді. Бо йому на вивчення справи потрібно буде певний час, — каже голова Здолбунівського суду Олег Плевако. — Тим часом під головуванням А. Калюжного судове слідство майже закінчено.

Більш як двадцять разів приїжджали в суди різних інстанцій свідки по справі В. Мельника. Можна подивуватись їхньому терпінню. Чи ж зголосяться приїхати, скажімо, двадцять перший раз?

Тривалі строки розгляду справи Валерія Мельника не лише розпалюють пристрасті між сім'ями Бонів та Мельників, вони висвітлили й іншу проблему: відтоді, як суди вийшли з-під нагляду органів прокуратури, порушення строків розгляду справ стало, на жаль, не рідкістю. І тому чимало прикладів в області.

Саме ця невизначеність у справі В. Мельника породжує скарги та ходіння по інстанціях обох сторін конфлікту, різні чутки, безпідставні звинувачення в упередженості. Тож давно настав час поставити якусь логічну крапку в цій справі.

Докладніше про цю справу розповімо після завершення її розгляду Здолбунівським судом.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

SOS!

Зруйноване життя

Два роки тому мій старший син став інвалідом II групи. Мені 44 роки, і важка селянська праця нагородила мене купою хвороб. Але просити я хотіла не за себе. У мого Сергія ще все життя попереду. І мені прикро дивитися на те, як він страждає.

Наша держава абсолютно відмовляється піклуватися про тих, кому вкрай потрібна допомога і підтримка. І я сподіваюся, що, можливо, є ще люди, які бажають і мають змогу нам допомогти.

Любов МОШУРА.

Соколова Балка Новосанжарського району Полтавської області.

P. S. Адреса автора — в редакції (тел. 454-86-44).

Домашній адвокат

За все треба платити

Суд визнав мене винним із винесенням покарання у вигляді виправних робіт з виплатою у прибуток держави 20% заробітної плати. За виконавчим листом мені визначено виплату на користь потерпілого. Водночас я сплачую аліменти в розмірі 25%. Якщо скласти все разом, то виходить, що із моєї заробітної плати утримують 70%. Чи правильно проводять відрахування в моєму випадку? Чи є можливість погасити штрафи за рахунок вкладів 80—90-х років?

Валерій ТРОНЗА.

Донецька область.

Згідно з чинним законодавством відрахування із заробітної плати чи іншого доходу (далі за текстом дохід) проводиться підприємствами, організаціями, установами, де боржник працює та отримує дохід, на підставі виконавчих документів. Утримання із заробітної плати здійснюється із суми, що залишається після утримання податків. При кожній виплаті заробітної плати загальний розмір усіх відрахувань не може перевищувати двадцяти відсотків; у випадках, коли відрахування із доходу проводиться на підставі кількомох виконавчих документів, воно не повинно перевищувати п'ятдесяти відсотків. Але, якщо відрахування проводиться під час відбування виправних робіт і стягнення аліментів на неповнолітніх дітей, то утримання із доходу не може перевищувати сімдесяти відсотків. Таким чином, відрахування із вашої заробітної плати проводиться правильно, на законних підставах.

Рубрику веде юрисконсульт Світлана ВОРОНІНА.

Погашення суми штрафу та збитків за рахунок вкладів 80—90-х років не є можливе, тому що чинним законодавством даний варіант не передбачено. На сьогодні суми заощаджень, вкладених до 02.01.1992 року, виплачують частково в порядку, встановленому КМУ, — у 2003 році є можливість отримати тільки 50 грн. тим, хто не отримав компенсації торік.

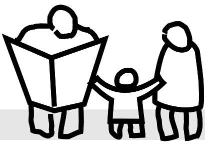

Про долю, архітектуру та спасіння душі

Його історія

Анатолій Валентій родом із Борзни Чернігівської області. Доля кидала його світами і... повернула на рідну Сіверщину. Але вже іншим. Тепер він отець Анатолій, служить у легендарній Свято-Успенській церкві, що в селі Вишеньки Коропського району (майже на кордоні з Росією). Ми розмовляємо, сидячи на масивних чавунних сходах храму, якому понад двісті років. Велична біла будова дещо зверхньо поглядає на три маленькі постаті, що гомонять про долю, архітектуру та спасіння душі.

— Отче Анатолію, як ви потрапили сюди?

— За освітою я фельдшер, — розповідає отець Анатолій. — Але 15 років свого життя присвятив армії. Де лишень не служив: починав військову службу на Курилах, завершив у Казахстані. Але 10 років тому здоров'я почало здавати і я... замислився про вічне. Пішов у послушники при Чернігівському духовному училищі. Згодом мене висвятили в диякони, а торік отримав протоієрейство.

— Як до вашого рішення поставилася дружина?

— Із розумінням. Допомагає мені. У неї красивий сильний голос, вона співає в церковному хорі. Син навчається в медичному училищі в Чернігові.

— Господарство велике?

— Усе є: кози, кури, індики, корова. Гектар лугу. А картоплі небагато — лише 30 соток.

— Роки служби згадуєте? Що найбільше запам'яталося?

— Курили! Виверження вулкана Тятя-Яма, — великі «живі» очі на худому обличчі отця Анатолія аж засяяли. — Ми прокинулися: надворі по коліна попелу, сопки здригаються, а вночі — до неба вогняні стовпи шаленої краси. Шість днів трусило. Нам пощастило: наша застава за 30 кілометрів від вулкана була. А розташовану на схилі вулкана на шість метрів засипало... Найвеселіший був серпень, коли в День повернення територій (приєднання до Союзу) до гавані приходило до двохсот японських кораблів. Стануть за сотню метрів і кричать у гучномовці: поверніть території. До речі, там лишилося багато порожніх японських селищ. І мене завжди дивувало: будівлі всі з фанери й паперу, а зими там сніжні, морози сильні — як вони не замерзали?.. Згадую й гарячі джерела з водою до 70 градусів. І бамбук, який росте і взимку, і влітку. Ми на бамбукові пасовиська корів та коней виганяли. А 1974 року я власноруч застрелив ведмедя! Його м'ясо дуже жорстке...

Вечоріло. Ми з цікавістю слухали отця Анатолія, він, емоційно жестикулюючи, розповідав історії, а поряд білою скелею височіла мовчазна й урочиста Свято-Успенська церква. Про неї ми також почули.

Свято-Успенська церква побудована 1787 року на замовлення фельдмаршала Петра Рум'янцева-Задунайського. Сам він був великим прихильником східної культури, тому в архітектурі храму можна побачити риси не лише українського та італійського бароко, а й східні мотиви. Стіни прикрашають гірлянди ліплених квітів, іконостас увінчують дерев'яні скульптури. Будівничим був Закревський, а ось хто архітектор — невідомо. Є дві версії: або Василь Баженов, або Джакомо Кваренгі. Після революції тут спробували зробити клуб, але в храмі така акустика, що звучить лише духовна музика, а світська перетворюється на какофонію. Тому довгий час приміщення церкви було відведено під зерновий склад. Багато церковних речей зберегли селяни в підвалах домівок — наприклад, запрестольний дерев'яний хрест. Цікаво, що церковну службу поновили у 1942 році окупанти-німці... Нині храм потребує ремонту: штукатурка обвалюється, дах тече. Взимку в приміщенні до 13 градусів морозу буває, але про опалення годі й мріяти. Парафіян у отця Анатолія небагато, село вимирає: трохи більш як три сотні мешканців, а якесь століття тому було близько чотирьох тисяч.

Юлія ПОТАПЕНКО,
Наталя ЯРЕМЕНКО.

Вишеньки
Коропського району
Чернігівської області.

Фото авторів.

Отець Анатолій у Свято-Успенській церкві.

Коли роки не страшні

Шлюб золотої проби

Чарівної травневої пори — напередодні Дня Перемоги — зустріло 50-ту весну спільного життя подружжя Олександр і Катерина Бердники. Живуть вони в селі Пустовойтове Глобинського району. Олександр Іванович — учасник Великої Вітчизняної війни і Параду Перемоги на Красній площі. Разом з Катериною Іллівною вони постійні читачі «Голосу України».

Півстоліття їхнього спільного життя — це наближення перемоги в роки війни, відновлення сільського господарства, народження і виховання дітей, онуків. Скільки перенесли їхні серця, скільки витримали руки!.. Але вони вистояли, вижили і для них ці рядки:

Пусть вам обоим много лет
И на лицо легли морщинки,
А в волосах давно блестят,
Как снег, седые паутинки,
Но не страшны для вас года —
Так будьте молоды всегда!
Встречайте свадьбу золотую!

Галина АЛЕКСЄЄВА.

Кременчук
Полтавської області.

На знімку: Олександр і Катерина Бердники з онуком Віталиком.

Фото із сімейного альбому.

Запах дарує силу

Імперія ароматів

Лікар Оксана ГОЛУБ відкриває нам таємниці ароматерапії.

— Про лікувальні властивості ефірних олій йшлося минулого разу. Але часто буває, що почуваєшся відносно здоровим, а настрою, легкості й натхнення нема. Як зарадити собі, використовуючи ароматичний арсенал і не вдаючися до медикаментів і процедур?

— Для підняття життєвого тонусу, зняття втоми та стресів, навіть для позбавлення від зайвої ваги широко застосовують ароматерапію. З історії відома пристрасть Клеопатри до ароматичних олій троянди та жасмину. Адже кілька крапель ефірної олії жасмину активізують діяльність головного мозку не менше, ніж міцна кава. А трояндова олія просто безцінна! Вона розширює судини, покращує роботу серця, вирівнює поведінкові реакції, підвищує працездатність, а також нормалізує роботу ендокринних залоз, омолоджує шкіру. А які асоціації викликає!..

Арсенал — величезний: валеріана, фенхель, кріп, коріандр, лаванда, любисток, меліса, мускатник, м'ята, петрушка, розмарин, шавлія, чебрець, материнка, ялівець, полин, лимон, апельсин. Зупинюся на дії деяких з них.

Аромат лаванди під час вдихання освіжає, тонізує нервову систему, знімає напруженість, допомагає при безсонні і головному болю, опіках та дерматитах.

М'ята перцева знімає біль, допомагає при подразненні шкіри та порушеннях травлення. Ментол — легкий рефлекторний судинорозширювальний засіб при стенокардії й інших хворобах.

Виняткові лікувальні властивості у герані. Допомагає заживленню ран, опіків, переломів, при стоматитах, діабеті. Корисна під час нервових стресів, безсонні, неврозах.

Розмарин незамінний при хворобах дихальної системи: хронічних бронхітах, пневмонії, бронхіальній астмі. Його використовують при перевтомі, мігренях, гіпертонії, імпотенції.

Позичити оптимізму, терпіння й наполегливості можна у піхти. Вона також знімає зубний біль і перевтому очей, лікує хронічну форму ангіни. Ліквідує запалення й біль при остеохондрозах, радикуліті та невралгіях.

Наостанок хочу звернути увагу студентів на олію чайного дерева, яка може дуже знадобитися під час іспитової сесії. Це не лише найпотужніший антисептик, а й сильний стимулятор розумової діяльності. До того ж чайне дерево ефективне при грибкових захворюваннях шкіри, герпесі, стоматитах.

Розмову вела
Уляна СОФІЙСЬКА.

Дитина має право

Увага! Нова рубрика

Традиційно про маленьких громадян активно згадують тричі на рік: напередодні 1 вересня, Різдва та 1 червня. Дорослі в цей час дуже щедрі на привітання, подарунки й святкові акції. Вони всерйоз, по-дорослому, обговорюють дитячі проблеми й турботи, щоправда, не завжди маючи клопіт запитати: а що з цього приводу думають самі діти? Чи усвідомлюють вони свої права, чи вважають себе захищеними і чи є взагалі в їхньому лексиконі неологізм «Я маю право»?

За підсумками дослідження, проведеного 2000 року центром «Соціальний моніторинг» за сприяння Дитячого фонду Об'єднаних Націй (ЮНІСЕФ), в якому брали участь понад п'ять тисяч дітей віком від 9 до 17 років, 8 відсотків із них не знає жодного з прав, гарантованих їм державою. Серед соціально незахищених груп — дітей-інвалідів, циган, дітей з багатодітних та неблагополучних сімей — про свої права не чув кожен п'ятий. 13 відсотків вихованців інтернатів вважають, що в них немає жодних прав, самі лише обов'язки. Найменш відомими для дітей виявилися право на особисте життя, захист від шкідливої інформації та непосильної праці. Лише 26 відсотків дітей заявили, що знають свої права. Натомість 12 відсотків дітей вважають, що їм і не потрібно знати: мовляв, що від цього зміниться? А справді: від чого залежить добробут тих громадян країни, хто через малий вік поки що не може захистити себе сам?

Люди, які в силу професійних обов'язків чи через власну небайдужість часто стикаються з дитячими проблемами, одностайні у думці: в сучасному суспільстві дитина користується лише тими правами, якими наділяють її батьки. І чинників, що впливають на це — безліч. Від кількості членів родини до якості спілкування між ними та психологічного мікроклімату. Від відповідальності батьків до їхнього соціального статусу. І чи не найважливішим чинником називають економічний: адже у гонитві за шматком хліба мало хто з батьків переймається нюансами правового захисту.

Не менше значення мають і «зовнішні» чинники: позитивна правова культура в суспільстві, наявність механізму реагування на скарги дітей про дії їхніх батьків, вчителів, дорослих... Тож які права держава гарантує юному громадянинові на початку XXI століття та як їх дотримується? Про це наша нова рубрика.

Конвенція: від теорії... до теорії

З точки зору права світ ніколи не відвертався від дитини, тільки розглядав її потреби крізь призму дорослих проблем.

Лише 1989 року (через 39 років після Конвенції про захист прав та основних свобод людини!) Генеральна Асамблея ООН прийняла Конвенцію про права дитини. Документ грунтується на чотирьох основних принципах. Перші два стосуються прав усіх людей, і Конвенція лише підтверджує їх щодо дітей (вони від народження мають усі основні свободи та невід'ємні права). Інші два стосуються суто дитини.

Згідно з Конвенцією основну відповідальність за виховання та розвиток дитини несуть батьки або її законні опікуни. А держава, в свою чергу, має надавати максимальну допомогу і підтримку, а також особливий захист у разі, коли дитина тимчасово або постійно позбавлена піклування. Неприпустимою є дискримінація дітей за ознаками раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії, політичних або інших переконань, національного, етнічного або соціального походження, майнового стану, стану здоров'я та обставин народження. Конвенція також передбачає: право дитини на життя, повноцінний розвиток, охорону та відновлення здоров'я; право на ім'я, громадянство та збереження індивідуальності; право вільно висловлювати свої погляди і бути заслуханою під час судового розгляду, що її торкається. Заборонено незаконне втручання в особисте та сімейне життя дитини, посягання на недоторканність житла, таємницю листування, честь і гідність дитини. Вона має право на безплатну обов'язкову початкову освіту та доступну вищу, на відпочинок і дозвілля, участь у культурному й мистецькому житті.

Держава має вжити всіх необхідних заходів для «захисту дитини від усіх форм фізичного та психологічного насильства, образи чи зловживань, відсутності піклування чи брутального поводження та експлуатації...». А також «захистити від незаконного зловживання наркотичними засобами та психотропними речовинами». І не лише...

Конвенція про права дитини стала першою в історії глобальною угодою щодо прав дітей і була ратифікована 191 країною світу. 1991 року до Конвенції приєдналася й Україна, зобов'язавшись тим самим привести власне законодавство у відповідність із її положеннями. 12 років позаду. Що зроблено? Про це — у наступних матеріалах рубрики.

Юлія ПОТАПЕНКО.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.00 Святкова літургія Української Православної Церкви у Трапезному храмі Свято-Успенської Києво-Печерської лаври.
10.00 Святкова літургія Української Православної Церкви Київського патріархату у Свято-Володимирському кафедральному соборі м. Києва.
11.00 Пряма трансляція святкової літургії Української Греко-Католицької Церкви у архикатедральному соборі Святого Юра м. Львова.
12.05 Здоров'я.
12.25 Музичні новини.
12.45 Аеросалон.
13.00 Сільський час.
13.45 Діловий світ.
14.10 Мультфільм на замовлення.
14.40 Знак Благодаті.
15.00 Новини.
15.15 Для тих, хто вдома.
15.30 Творчий вечір О. Морозова. Частина 2.
16.25 Перехрестя.

КДРТРК

17.00 Архімісто.
17.30 Люди і долі.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

18.00 Відеорепортаж святкового богослужіння Української Автокефальної Православної Церкви у кафедральному соборі Святого апостола Андрія Первозванного м. Києва.
19.00 Футбол. Чемпіонат України. «Арсенал» (Київ) — «Динамо» (Київ)
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Вісті тижня з М. Канішевським.
22.00 Бінго Бум Лото.
22.30 Світ. Огляд.
23.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.20 Чемпіонат світу з автоперегонів «Формула-1». Гран-прі Канади.
03.20 М'юзік-бокс.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Авторський проект О. Марченко «Імена».
10.55 Телефортуна.
11.40 Милосердя.
12.10 Хай щастить.
12.55 Резонанс.
13.25 Рік культури в Україні. «Грай, музико моя». До 55-річчя народного артиста України М. Мозгового.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Бокс по-справжньому. Флойд Майвезер — Вікторіано Соса.
08.10 Серіал «Вовочка».
08.55 Лото-забава.
14.00 Дісней. Мультфільм «Міккі Маус та його друзі».
14.30 Дісней. Мультфільм «101 далматинець».
15.00 Кімната сміху.
16.00 Крісло.
17.00 Серіал «Агенство НЛС».
18.00 КВН. Українська ліга.
19.30 ТСН-епіцентр.
20.15 Аншлаг.
21.15 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Професіонал».
23.20 Бокс по-справжньому. Флойд Майвезер — Вікторіано Соса.
00.35 Худ.фильм «Боні і Клайд: історія життя».

ІНТЕР

06.05 Серіал «Королева мечів».
06.50 Худ.фільм «Пік Данте».
08.35 Мультсеанс.
09.05 Академія сміху.
09.45 Прокинься і співай.
10.40 Вікенд з І. Зінченко.
11.20 Караоке на майдані.
11.55 Все для тебе.
12.30 Мелорама.
13.05 Інтелект-шоу LG-Еврика.
14.00 Худ.фільм «Будьте моїм чоловіком».
15.35 BBC. «Жива природа».
16.35 Команда «Еквітес». Другий сезон.
17.30 Худ.фільм «Мої друзі американці».
19.20 Джентльмен-шоу.
20.00 Інформаційно-аналітична програма «Подробиці тижня».
20.50 Худ.фільм «Умовний рефлекс».
22.45 Вcплеск культури ?
23.25 Худ.фільм «Актори».
01.25 Худ.фільм «Морська піхота».
03.05 Худ.фільм «Джо проти вулкана».
04.40 Худ.фільм «Будьте моїм чоловіком».

ICTV

05.15 Худ. фільм «Магнат».
07.20 Серіал «Мисливиці».
08.15 Серіал «Найгірша відьма».
08.40 Худ.фільм «Таємниця лицарів Дельта».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.30 Коронна страва.
11.15 Квартирне питання.
11.55 Галопом по європах.
12.45 Факти. День.
13.00 Україна енергетична.
13.35 Худ.фільм «Приморський бульвар».
16.00 Худ.фільм «Джонні Мнемонік».
17.45 Серіал «Псі-фактор».
18.45 Факти. Підсумок дня.
19.05 Худ. фільм «Король Ральф».
21.00 Худ. фільм «Грабунок».
23.10 Автопарк. Парк автомобільного періоду.
23.45 Спортпрогноз.
23.55 Штрафний удар.
00.15 ДКТ представляє. Світ комп'ютера.
00.50 Кентавр.
01.10 Серіал «Псі-фактор». Мовлення на Київ і область
02.00 Худ. фільм «Смерть у воді».
03.45 Худ. фільм «Таємниця лицарів Дельта».

СТБ

06.55 Прогноз погоди.
07.00 «Цілком таємно»: «Балтійський транзит».
07.55 Серіал « Суто англійські вбивства».
08.50 Моськи-шоу.
09.10 Ні пуху ні пера.
09.30 М-стиль.
10.00 «На перший погляд». Португалія. Частина 1.
10.25 Худ.фільм «Десяте королівство».
12.05 Прогноз погоди.
12.10 Худ. фільм «Врятувати Кеті».
14.00 Анекдоти доби з М. Козаковим.
15.00 Колія.
15.20 Худ.фільм «Племінник».
17.20 «Перехоплення» з М. Фоменком.
18.00 Автостиль.
18.20 Худ.фільм «Найкращий друг».
20.30 Бізнес-студія.
21.10 Прогноз погоди.
21.15 Худ. фільм «Падіння, або Несправджені мрії».
23.05 Худ. фільм «Люсія і секс».
01.30 «Перехоплення» з М. Фоменком.

НОВИЙ КАНАЛ

07.45 Церква Христова.
08.05 Телепузики.
08.30 Мультсеріал «Седрік».
09.00 Серіал «Біттлборги».
09.25 Серіал «Нові пригоди сімейки Аддамсів».
09.55 «3х4». Кумедне домашнє видео.
10.35 Мультфільм «Буратіно».
11.45 Худ.фільм «Синій птах».
13.30 Худ.фільм «Дівчина без адреси».
15.10 Худ. фільм «Білі вітрила любові».
16.45 Худ.фільм «Зустріч з Аплгейтами».
18.30 Спецрепортер.
19.00 Худ.фільм «Містер няня».
20.55 Худ. фільм «Детектив Шафт».
22.45 Гол!
23.45 Худ.фільм «Злі вулиці».
01.40 Худ.фільм « Зустріч з Аплгейтами».
03.05 Худ.фільм «Детектив Шафт».
04.35 Худ.фільм Білі вітрила любові».
06.00 Мультфільми.

ГРТ

07.00 Новини.
07.15 Серіал «Вавилонська вежа».
09.00 Новини (із субтитрами).
09.15 Армійський магазин.
09.45 Док. фільм «Зіта і Гіта. Сіамські близнюки».
10.10 Дог-шоу.
10.50 Комедійний коктейль.
11.20 «Єралаш».
11.35 Розумниці і розумники.
12.00 Непутні нотатки.
12.20 Доки всі вдома.
13.00 Новини (із субтитрами).
13.15 У світі тварин.
13.55 Мультфільм «Пригоди в Смарагдовому місті».
14.20 Хто хоче стати мільйонером?
15.15 Клуб мандрівників.
15.50 «Єралаш».
16.15 «Покликання». Премія кращим лікарям Росії.
17.35 КВН-2003.
20.00 Часи.
21.25 Театр ляльок Михайла Леонтьєва.
21.55 Концерт «Балтійська зірка».
23.10 Худ.фільм «Дивний час».
00.45 Серіал «Вавилонська вежа».

РТР

06.00 Худ.фільм «Класний світ».
07.35 Мультсеріал «Джекі Чан».
08.20 Російське лото.
09.05 ТВ Бінго шоу.
09.35 Вісті — Москва. Тиждень у місті.
10.15 Містечко.
10.45 Худ.фільм «Великі гонки».
13.10 Парламентський час.
14.00 Вісті.
14.20 Навколо світу.
15.15 Діалоги про тварин.
16.15 Світ на межі.
16.45 Кімната сміху.
17.40 Філіп Кіркоров. Кращі пісні.
20.00 Вісті тижня.
21.10 Спеціальний кореспондент.
22.00 Чемпіонат світу з автоперегонів у класі «Формула-1». Гран-прі Канади.
00.10 Худ.фільм «Тринадцять днів».
03.00 Серіал «Сім днів».
03.50 Канал «Євроньюс».
05.00 Вісті.
05.15 Канал «Євроньюс».

НТБ

05.05 Худ.фільм «Знайти і знешкодити».
06.35 Полундра!
07.00, 11.00, 15.00 Сьогодні.
07.15 Серіал «Блакитне дерево».
08.40 Куля удачі.
09.10 Серіал «Любов удівця».
10.05 Ви будете сміятися!
10.15 Рослинне життя.
10.50 Граємо в «Кено».
11.15 Вплив.
12.05 Худ. фільм «Незакінчена повість».
14.05 Своя гра.
15.20 Екстремальний контакт.
15.45 Принцип доміно.
16.55 Худ.фільм «Велика няня».
18.50 Серіал «Агент національної безпеки».
20.00 Нещодавно.
21.30 Худ. фільм «Дорога».
23.25 Серіал «Клан Сопрано».

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Програма друкується з електронної версії, наданої газетою «Говорить і показує Україна».

У МОРІ інформації серед дрібної рибинки і риби великої телебачення — КАШАЛОТ

О! ТБ

ПРОГРАМА ТЕЛЕБАЧЕННЯ НА 9 — 15 ЧЕРВНЯ

«Громадянин начальник» на службі «1+1»

Він любить великі котлети, холодну горілку та, за своїми обов'язками і за покликом серця, — справедливість. Герой детективного серіалу каналу «1+1» «Громадянин начальник» слідчий прокуратури Павло Миколайович Пафнутьєв — не супермен, але справжній професіонал і дуже симпатичний чоловік.

В основі сценарію серіалу — детективи Віктора Проніна «Банда», «Банда-2», «Банда-3» і «Банда-5». Це три історії (по п'ять серій кожна), пов'язані місцем дії — обласним центром, і головними баламутами — слідчим Пафнутьєвим (Юрій Степанов) та його другом, водієм Андрієм (Єгор Бероєв).

Актор театру-майстерні П. Фоменка Юрій Степанов, треба зазначити, вперше в ролі слідчого прокуратури, бо в театрі він переважно грає класику. І навіть удостоєний нагороди московського фестивалю імені Висоцького за роль Бенджаміна в спектаклі «Галас і лють» та премії за кращу чоловічу роль на Міжнародному фестивалі «Контакт-93» за роль Линяєва в спектаклі «Вовки та вівці».

— У цій кримінальній історії мене привабив характер головного героя, — каже режисер серіалу Микола Досталь, — його чистота, порядність, благородство. Він нормальна людина, і навколо нього ми робимо людське кіно. Наш герой — позитивний без лапок, він живе і працює за совістю. Глядачі відвикли від таких персонажів, і ми із задоволенням подаруємо їм зустріч з ним.

Усі відьми стають доступніші

Американського телепродюсера Аарона Спеллінга називають «мильним» чарівником. Його ідеї здатні перетворити нормальних глядачів на затятих серіальних фанатів. Нині його телехіт «Усі жінки — відьми» приваблює глядачів каналу «1+1».

Містична казка про трьох сестер-відьом у виконанні «беверліхіллзівської вигнаниці» Шеннен Доерті, Холлі Мері Комбс і Аліси Мілано, схоже, ніколи не закінчиться. Навряд чи прихильники «відьом» дадуть творцям припинити зйомки чергових серій про протиборство сестер і злих сил.

Інтернет заполонили фан-сайти серіалу, і, щоб задовольнити бажання своїх глядачів, канал «1+1» навіть переніс демонстрацію «Всіх жінок — відьом» на пізніший (а отже, й доступніший) час — 18.30. Тож тепер долучитися до пригод добрих відьом, до любовних зальотів та їхньої війни з монстрами-демонами зможуть усі бажаючі.

На знімку: троє героїнь серіалу «Всі жінки — відьми».

АНОНСИ

Едріан Пол

Вакуум

ICTV, понеділок, 22.20

Бойовик. Експериментальна лабораторія намагається знайти дешеву енергію — такий собі ключ до щасливого майбутнього. Однак красуня Єва — за сумісництвом фізик — розуміє, що новітні дослідження приведуть до катастрофи. Кілька років тому батько Єви загинув під час випробувань лиховісного реактора. А тепер амбіційний шеф лабораторії має за будь яких обставин змусити працювати нове джерело енергії. Єва виявляє помилки в розрахунках, що приведуть до жахливих наслідків! Вона має зупинити експеримент. Адже на карту поставлено життя людства!

Реж. Гілберт М. Шилтон. У ролях: Едріан Пол, Малкольм Макдауелл, Аманда Теппінг.

Казка про корову

Новий канал, середа, 21.30

Холостяк і вічний невдаха Говард Сприц, намагаючись віднайти спосіб розрахуватися з боргами, вирішує написати книжку для дітей. У пошуках натхнення він вирушає до місцевої дитячої бібліотеки, де зустрічає маленьку Сем. Дівчинка дає йому поради, як правильно писати дитячі книжки. Натхненний Говард створює справжній шедевр. Книжка приносить йому славу і великі гроші. Єдина неприємність — його шалена популярність серед дітей, від уваги яких не сховатися... А ще він не знає, як віддячити Сем за цінні поради.

Реж. В. Жан. У ролях: К. Греммер, А. Донах'ю.

Ганна Назарьєва

Приморський бульвар

ICTV, неділя, 13.35

Музична комедійна мелодрама. Ця історія бере свій початок на Приморському бульварі в Одесі. Єфрейтор запасу Олександр Єременко зустрічає дівчину і випадково міняється з нею сумками. З цього моменту на нього чекають неймовірні пригоди...

Реж. Олександр Полинніков. У ролях: Олександр Кузнецов, Ганна Назарьєва, Анатолій Равікович, Валентина Тализіна.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Ситуація.
09.20 Одвічні істини.
09.30 Для тих, хто вдома.
09.45 Мультфільм «Чарівник Смарагдового міста».
10.15 Служба розшуку дітей.
10.30 Мультфільм «Трістан та Ізольда».
11.00 Новини. УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.15 Серіал «Дитячі перевізники».
12.10 Для тих, хто вдома.
12.25 «Перлини України». Всеукраїнський дитячий естрадний фестиваль.
12.50 Абетка безпеки.
12.55 Служба розшуку дітей.
13.00 Грані пізнання.
13.20 Закон є закон.
14.35 Надзвичайна ситуація.
15.00 Новини.
15.10 Для тих, хто вдома. ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «5»
15.25 Мультсеріал «Трістан та Ізольда».
16.10 Парламент.
16.55 Закон є закон.

КДТРК

17.00 За київським часом.
17.20 Крихітка.
17.40 Хіт-базар.
18.00 Інформаційно-аналітична програма «Україна: день за днем».
18.50 Медичний центр «Здоров'я».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.00 Новини.
19.10 Вікно в Америку.
19.30 Діловий світ.
19.40 Саме той.
20.00 Серіал «На вістрі ножа».
20.50 Вечірня казка.
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.35 Ракурс.
21.45 Світ спорту.
21.55 Ситуація.
22.00 Наш футбол.
22.50 Служба розшуку дітей.
23.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.25 Егогера
01.50 Гала-концерт VII Міжнародного конкурсу ім. В. Івасюка. Частина 1.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

КАНАЛ «1+1»

14.00 «Імперія кіно» представляє: комедія «Трам — тарарам, або Ні сіло, не впало».
15.35 Серіал «Як стати популярним».
16.30 Серіал «Ідеальна пара».
17.40 «Імперія кіно» представляє: комедія «Принц на один день».
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 Серіал «Громадянин начальник».
21.10 Серіал «Чоловіча робота».
22.10 «Війна». Український рахунок у програмі «Документ».
23.20 ТСН.
23.40 Худ.фільм «Після шторму».

ІНТЕР

06.05 Великі романи ХХ століття.
06.30 Хто крайній.
07.05 Бадьорого ранку!
07.40 Мультфільм.
08.20 Народна платформа.
08.25 Інтелект-шоу LG-Еврика.
09.15 «кіноКАННікули».
11.00 Серіал «Перетинання».
12.15 BBC. «Жива природа».
13.15 Серіал «Есмеральда».
14.10 Серіал «Медики».
14.50 Серіал «Висока хвиля-2».
15.40 Худ.фільм «Мокасини Маніту».
17.15 Народна платформа.
17.20 Худ.фільм «Кавказький полонений».
19.15 Програма К.Стогнія «Кримінал».
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 Серіал «Убивча сила-2».
21.40 Серіал «Слідство ведуть ЗнаТоКи». Справа №24 Пуд золота.
22.50 Действующие лица.
23.10 Команда «Еквітес».
00.10 Проект— F.
00.55 Подробиці. Підсумки дня.
01.20 Серіал «Менн та машина».
02.15 Серіал «Дорога на Сантьяго».
04.05 Худ.фільм «Шулери».

ICTV

05.00 Ранкова музика.
05.40 Серіал «Династія».
06.30 Служба розшуку дітей.
06.35 300 сек/год.
06.45 Мультсеріал «Іван із Юкону».
07.15 Мультсеріал «Баскервілі».
07.45 Факти. Ранок.
07.55 Ділові факти.
08.15 300 сек/год.
08.20 Каламбур.
08.55 Факти. Ранок.
09.25 Худ.фільм «Я тебе ненавиджу».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.50 Серіал «У полоні пристрастей».
11.45 Серіал «Тропіканка».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ. фільм «Повітряний мисливець».
14.50 Мультфільм.
14.55 Мультсеріал «Планета монстрів».
15.25 Мультсеріал «Екстремальні каченята».
15.50 Мультсеріал «Іван з Юкону».
16.20 Мультсеріал «Баскервілі».
16.45 Мультсеріал «Сучасне Роккове життя».
17.15 Серіал «Чудернацька наука».
17.45 Серіал «Пляж. Рятувальники Малібу».
18.45 Докладно з Д. Кисельовим.
19.15 Худ. фільм «Проти закону».
21.05 Серіал «Комедійний квартет».
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.15 Погода.
22.20 Худ. фільм «Вакуум».
00.05 Серіал «Закон і порядок. Спеціальний підрозділ».
00.55 Худ. фільм «Долина тіней».

Мовлення на Київ і область

02.40 Худ. фільм «Дні хірурга Мішкіна». 1 серія.
03.50 Худ. фільм «Я тебе ненавиджу».

СТБ

07.00 Прогноз погоди.
07.05 Худ. фільм «Збентеження серця».
08.00 Бізнес-студія.
08.40 Маски-шоу.
09.40 Ви практично здорові.
10.05 Худ. фільм «Міст між двома берегами».
11.50 Серіал «Чортеня».
12.50 Серіал «Чотири танкісти і собака».
14.00 «Вікна». Новини.
14.20 Серіал «Річка надії».
15.20 Серіал «Збентеження серця».
16.20 «Вікна». Кримінал.
16.30 Серіал «Жулі Леско».
17.30 ДеньОК.
18.15 «Вікна». Столиця.
18.25 Маски-шоу.
19.00 «Вікна». Новини+спорт.
19.25 Прогноз погоди.
19.30 Худ.фільм «Червоний лотос. Історія кохання».
21.20 «Вікна». Бізнес.
21.40 Худ.фільм «Гола брехня».
23.00 «Вікна». Опівночі.
23.40 Серіал «Жулі Леско».
00.40 Ні хвоста, ні луски.
01.00 Прогноз погоди.
00.05 «Вікна». Опівночі.
01.20 «Вікна. Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.25, 07.40, 08.05, 08.40 Підйом.
06.30 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.50 Мультсеріал «Му і Ципа».
08.05 Підйом.
08.30 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.05 Мультфільми.
09.55 Життя прекрасне.
11.05 Худ. фільм «Охоронець».
13.25 Тягар грошей.
14.15 Серіал «Текіла і Бонетті».
15.15 Мультсеріал «Маска».
15.40 Мультсеріал «Му і Ципа».
16.05 Мультсеріал «Сімейка Адамсів-шоу».
16.30 Мультсеріал «Сакура».
17.00 Серіал «Баффі — переможниця вампірів».
17.55 Серіал «Дикий янгол».
19.00 Репортер.
19.25 Погода.
19.30 Серіал «Полювання на Попелюшку»
20.30 «Вікна» із Д. Нагієвим.
21.30 Худ.фільм «Небезпечно для життя».
23.15 Репортер.
23.35 Погода.
23.45 Серіал «Неш Бріджес».
00.55 Служба розшуку дітей.
01.00 Спецрепортер.
01.20 Серіал «Баффі — переможниця вампірів».
02.15 3х4. Кумедне домашнє відео.

ГРТ

07.00 Новини.
07.10 Телеканал «Добрий ранок».
08.00 Новини.
08.15 Телеканал «Добрий ранок».
09.10 Серіал «Петербурзькі таємниці».
10.10 Смак.
10.30 Подорожі натураліста.
11.00, 14.00 Новини (із субтитрами).
11.15 Велике прання.
12.15 Що? Де? Коли?
13.30 Док.фільм «Гонка по зустрічній смузі». Справа 1997 року.
14.20 Худ.фільм «Циган».
15.45 Худ.фільм «Аніскін і Фантомас». 1 серія.
17.00 Новини.
17.30 Пам'яті Євгена Матвєєва.
18.00 Велике прання.
19.00 Чекай мене.
20.00 Час.
20.40 Серіал «Золото Югри». 1 серія.
21.40 Хто хоче стати мільйонером?
22.45 Таємниці сторіччя. «Олігарх із НКВС».
23.25 Провідник.
00.00 Нічний «Час».
00.30 Ударна сила. «Вогненні стріли».
00.55 Королі сміху. Юрій Нікулін. Частина 2.
01.20 Серіал «Петербурзькі таємниці».
02.15 Апологія.

РТР

05.45 Доброго ранку, Росіє!
06.00, 06.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30 Вісті.
06.15, 06.45, 07.15, 07.45, 08.15 Вісті — Москва.
08.45 Худ.фільм «Клуб перших дружин».
10.40 Вісті. Чергова частина.
11.00 Вісті.
11.20 Коротке замикання.
12.20 Вісті тижні.
13.15 Експертиза.
13.30 Вісті — Москва.
14.00 Вісті.
14.20 Що хоче жінка.
15.10 Серіал «Московські вікна».
16.15 Чесний детектив.
16.45 Експертиза.
17.00 Вісті.
17.20 Вісті. Чергова частина.
17.50 Дорожній патруль.
18.05 Вісті — спорт.
18.20 Вісті — Москва.
18.50 Серіал «Комісар Рекс».
19.50 Вісті. Чергова частина.
20.00 Вісті.
20.30 Вісті — Москва.
20.50 Добраніч, малюки!
20.55 Серіал «Головні ролі».
21.55 Серіал «Пані Перемога».
23.00 Вісті.
23.30 Вісті — спорт.
23.40 Худ.фільм «Штемп».
01.20 Футбол Росії.
01.45 Дорожній патруль.
02.00 Худ.фільм «Вечеря з убивством».
03.35 Канал «Євроньюс».
04.50 Вісті. Чергова частина.
05.00 Вісті.
05.15 Канал «Євроньюс».

НТБ

05.00 Ранок на НТБ.
07.50 Серіал «Клан Сопрано».
09.00 Сьогодні ранком.
09.25 Намедни.
11.00, 14.00, 16.00, 18.00, 00.15 Сьогодні.
11.35 Країна порад.
12.40 Серіал «Поворот ключа».
13.45 Кримінал.
14.35 Принцип доміно.
16.30 «Жіночий погляд» О.Пушкіної.
17.10 Увага. Розшук!.
18.35, 23.00 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів».
19.45 Серіал «Далекобійники».
21.00 Країна і світ.
21.40 Док. фільм «Новітня історія. Президент всієї Русі».

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.
09.15 Зірки, на сцену!
09.45 Дитяча лінія.
10.10 Автопілот.
10.35 Інноваціа.
10.50 Подружки.
11.15 Хто в домі хазяїн?
11.35 Кордон.
11.50 Характер.
12.15 Панорама.
12.40 Край.
13.00 Острів стабільності.
13.15 Classik-прем'єр з Т. Міленіною.
13.45 Творчий вечір О. Морозова. Частина 1.
14.45 Для тих, хто вдома.
15.00 Новини.
15.20 Не все так погано.
15.50 Милосердя.
16.15 Реліквії та храми України.
16.25 Новини Європи.
17.00 Урочиста Всенічна Української Православної Церкви Київського патріархату у Свято-Володимирському кафедральному соборі м. Києва.
18.00 Урочиста Всенічна Української Православної Церкви у Трапезному храмі Свято-Успенської Києво-Печерської лаври.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.00 Новини.
19.05 КВН-2003. Вища ліга. 1/4 фіналу.
20.40 Лотерея «Суперлото», «Кено».
20.50 Мегалот.
21.00 Новини.
21.35 Світ спорту.
21.45 Авторський проект О. Марченко «Імена».
22.30 У світі хороших новин.
22.50 Служба розшуку дітей.
23.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.25 Асоціація професійних видів единоборств представляє.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.10 Прописи.
10.35 Від суур`я до сузір`я.
11.05 Пенсійна реформа.
11.45 Надзвичайна ситуація.
12.15 Чітко і зрозуміло. З любов`ю.
13.00 За великим рахунком.
13.25 Людина і закон.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Серіал «Московські вікна».
08.00 Худ.фільм «Везунчик».
09.45 «Єралаш».
14.00 Дісней. Мультфільм «Міккі Маус та його друзі».
14.30 Дісней. Мультфільм «101 далматинець».
15.00 Прихована камера.
16.00 Перший мільйон.
17.00 Серіал «Агенство НЛС».
18.00 КВН. Українська ліга.
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 Кімната сміху.
21.10 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «48 годин».
23.05 Каннський фестиваль-2003.
00.05 Худ.фільм «Болеро».

ІНТЕР

06.05 Серіал «Королева мечів».
06.50 Мультсеанс.
07.35 Городок.
08.05 Афера.
08.55 Планета здоров`я.
09.35 Смачно з Борисом Бурдою.
10.10 Бадьорого ранку!
10.50 Камера сміху.
11.25 Хто крайній.
11.55 Перехрестя кохання.
13.05 Худ.фільм «Самозванець у школі».
14.45 Худ.фільм «Місто мертвих».
15.20 Серіал «Убивча сила-2».
16.20 Серіалі «Коломбо».
18.05 Академія сміху.
18.45 Пісня-2003.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 Худ.фільм «Пік Данте».
22.35 Худ.фільм «Плакса».
00.15 Перша експедиція.
01.50 Великі романи ХХ століття.
02.40 Худ.фільм «Операція «Одіссей» 1 та 2 серії.
05.45 Мультфільми для дорослих.

АНОНС

Джонні–мнемонік

ICTV, 19.05

Фантастика. У світі майбутнього, де кіберпростір —реальність, хакери — майже всемогутні, а інформація — головний товар. Тому найціннішу інформацію довіряють лише мозку — мозку мнемонічних кур'єрів, таких як Джонні. Він пожертвував власними спогадами, аби звільнити місце в пам'яті для інформації своїх клієнтів. Але тепер Джонні хоче повернути свої спогади, що коштуватиме йому дуже дорого...

Реж. Роберт Лонго. У ролях: Кіану Рівз, Такесі Кітано, Дольф Лундгрен, Діна Майєр.

Прибуття

Новий канал, 20.40

Фантастичний бойовик. Одного разу радіоастроном Зейн почув сигнал з космосу, за що його було звільнено з роботи. Зейн доходить висновку, що має місце змова, мета якої приховати встановлення контакту із позаземною цивілізацією. У пошуках доказів він вирушає до Мексики, де з ризиком для життя дізнається, що інопланетяни на Землі почуваются майже господарями.

Реж. Д. Туей. У ролях: Ч. Шин, Л. Крауз, Т. Поло.

ICTV

05.35 Худ. фільм «Життя і дивовижні пригоди Робінзона Крузо».
07.10 Перехрестя.
07.45 Мультфільми.
08.10 Мультсеріал «Мовільські таємниці».
08.35 Серіал «Найгірша відьма».
09.00 Мультфільм «Сабріна: друзі навіки».
10.15 Автопарк. Парк автомобільного періоду.
11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
11.45 Худ.фільм «Магнат».
12.45 Факти. День.
13.00 ДКТ представляє. Світ комп'ютера.
13.40 Серіал «Закон джунглів».
14.15 Серіал «Мисливиці».
15.20 Худ. фільм «Потрійний удар».
17.00 Галопом по європах.
17.45 Серіал «Псі-фактор».
18.45 Факти. Підсумок дня.
19.05 Худ. фільм «Джонні-мнемонік».
21.00 Худ.фільм «Ганнібал».
23.30 Сторінками тележурналу «Плейбой».
00.05 Худ. фільм «Шаманка».
02.10 Худ. фільм «Грабунок».

Мовлення на Київ і область

04.10 Худ.фільм «Як коваль щастя шукав».

СТБ

07.05 Прогноз погоди.
07.10 Час «К».
07.35 Серіал «Суто англійські вбивства».
08.40 Прогноз погоди.
09.45 Моськи-шоу.
09.00 Імпревза.
09.30 Домовий.
09.45 Кава з молоком.
10.00 Ви практично здорові.
10.20 Прогноз погоди.
10.30 Док.серіал «Світ дикої природи».
11.00 Худ.фільм «Джонні і Клайд».
12.45 Маски-шоу.
13.20 Живе кіно.
13.40 Експансія.
14.00 Рейс.
14.20 Зворотний бік медалі.
14.50 Анекдоти доби з М. Козаковим.
15.50 Док. фільм «Фінансист року».
15.55 «Цілком таємно»: «Балтійський транзит».
16.55 Серіал «Суто англійські вбивства».
19.00 «Вікна». Новини+погода.
19.20 Худ.фільм «Врятувати Кеті».
21.25 Худ. фільм «Артефакт».
23.15 Худ.фільм «Острів».

НОВИЙ КАНАЛ

08.00 Телепузики.
08.25 Мультсеріал «Седрік».
08.55 Серіал «Біттлборги».
09.25 Серіал «Кібердівчина».
09.55 Посміхніться. Вас знімають.
10.30 За гроші.
11.10, 13.15 Світ індійського кіно. Худ.фільм «Одержимий любов'ю».
12.45 Запитаєте у лікаря.
14.55 Худ.фільм «Дідьє».
16.40 Худ.фільм «Ноєв ковчег».
18.30 Репортер.
18.55 Худ.фільм «Дівчина без адреси».
20.40 Худ.фільм «Прибуття».
22.50 Худ.фільм «Грецька смоква».
00.35 Худ.фільм «Чоловічий стриптиз».
02.15 За гроші.
02.40 Худ.фільм «Ноєв ковчег».
04.10 Худ.фільм «Прибуття».
06.00 Худ.фільм «Чоловічий стриптиз».
07.25 Мультфільми.

ГРТ

07.00 Новини.
07.15 Серіал «Вавилонська вежа».
09.00, 13.00 Новини (із субтитрами).
09.15 Рятувальники. Екстрений виклик.
09.45 Слідство веде Колобков.
10.05 Здоров'я.
10.50 Поле чудес.
11.55 Смак.
12.20 Сміхопанорама.
13.15 Подорожі натураліста.
13.40 Худ.фільм «Пістолет із глушником».
15.25 Таємниці забутих перемог. «Зброя перемоги. Іл-2».
15.55, 17.15 Серіал «Дронго».
17.00 Новини.
18.25 Зірки великим планом. Ніна Ананіашвілі.
19.00 Хто хоче стати мільйонером?
20.00 Час.
20.30 Худ.фільм «Легкий поцілунок».
21.40 Перша національна музична премія.
00.25 Худ. фільм «Сеніт Зон».
02.20 Серіал «Вавилонська вежа».

РТР

06.00 Худ. фільм «Королівська регата».
07.25 Мультсеріал «Джекі Чан».
08.05 Студія «Здоров'я».
08.40 Золотий ключ.
09.00 Збірна Росії.
09.25 Військова програма.
09.45 Ранкова пошта.
10.20 Сто до одного.
10.15 Сам собі режисер.
12.15 У пошуках пригод.
13.10 Клуб сенаторів.
14.00, 19.00 Вісті.
14.20 Худ.фільм «Щаслива, Женька».
16.00 Худ.фільм «Крамер проти Крамера».
18.00 Моя сім'я.
19.00 Аншлаг.
20.00 Вісті.
20.25 Дзеркало.
20.50 Чесний детектив.
21.15 Кубок гумору-2003. «Веселий концерт».
22.40 Худ. фільм «Заздрість богів».
01.25 Ювілейний концерт композитора Володимира Назарова.
02.20 Чемпіонат світу з автоперегонів у класі «Формула-1». Гран-прі Канади. Кваліфікація.
03.35 Серіал «Клоун».
04.30 Канал «Євроньюс».
05.00 Вісті.
05.15 Канал «Євроньюс».

НТБ

05.25 Худ.фільм «Той, хто ніжніший».
07.00, 11.00, 15.00 Сьогодні.
07.15 Серіал «Блакитне дерево».
07.55 Без рецепта.
08.30 Весь Жванецький.
09.05 Кулінарний поєдинок.
10.00 Квартирне питання.
10.50 Спорт лото «6 із 49».
11.15 Професія — репортер.
11.40 Служба порятунку.
12.10 Худ. фільм «Блондинка за рогом».
13.55 Смачні історії.
14.05 Своя гра.
15.20 Жіночий погляд.
16.00 Худ.фільм «Є про що поговорити».
18.00 Цілком таємно.
18.50 Серіал «Агент національної безпеки».
20.00 Особистий внесок.
21.00 Худ.фільм «Обговоренню не підлягає».
23.00 Усе відразу!
23.35 Худ.фільм «Клют».

П’ЯТНИЦЯ

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Ситуація.
09.20 Одвічні істини.
09.30 Для тих, хто вдома.
09.45 Мультфільм «Казка про загублений час».
10.10 Служба розшуку дітей.
10.25 Мультсеріал «Тристан і Ізольда».
11.00 Новини. УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.20 Серіал «Дитячі перевізники».
12.10 Для тих, хто вдома.
12.25 Мультфільм «Пригоди Піфа».
13.10 Служба розшуку дітей.
13.15 Закон є закон.
13.20 У світі єдиноборств.
15.00 Новини.
15.15 Для тих, хто вдома. ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «5»
15.35 Мультсеріал «Тристан та Ізольда».
16.15 КНУКіМ представляє...
16.25 Надвечір’я.
16.55 Закон є закон.

КДТРК

17.00 За київським часом.
17.10 Шлягер представляє.
17.20 Конкурент.
17.40 Приймальня столичної влади.
18.10 Шлях до успіху.
18.30 За київським часом.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.00 Новини.
19.10 Фаза.
19.25 Діловий світ.
19.35 Саме той.
19.55 Серіал «На вістрі ножа».
20.45 Вечірня казка.
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.35 Ракурс.
21.45 Світ спорту.
21.55 Ситуація.
22.00 Відлуння Євробачення.
22.20 Парламентський вісник.
22.30 Бути жінкою.
23.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.25 Служба розшуку дітей.
01.30 Худ.фільм «Татові доньки».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 КВН-2003. Вища ліга. 1/4 фіналу. УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.40 До дня Святої Трійці. Прем`єра. «Нині і повсякчас, і на віки вічні».
12.00 Прем`єра. Пам`яті Олександра Білаша.
12.25 Фільм «Цвіт папороті».
12.45 Інформотерапія.
13.15 Право.
13.40 Служба розшуку дітей.
13.50 Ситуація.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 «Сніданок з «1+1».
07.02, 08.35, 18.00, 19.30, 22.30, 00.05 ТСН.
07.30 Серіал «Московські вікна».
09.00 Серіал «Чоловіча робота».
14.00 Серіал «Сходинки до слави».
15.00, 15.50 Серіал «Як стати популярним».
16.35 Серіал «Московські вікна».
17.30 Серіал «Громадянин начальник».
18.35 Серіал «Всі жінки — відьми».
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 Прихована камера.
21.10 «Імперія кіно» представляє: бойовик «Турбулентність-3».
23.05 Серіал «Таємниці Другої світової війни».
00.05 ТСН.
00.25 Худ.фільм «Інферно».

ІНТЕР

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 17.00, 18.00, Новини.
06.05 Мультфільм.
06.30 Камера сміху.
07.05 Худ.фільм «Партія Бога».
07.40 Мультфільм.
08.20 Серіал «Слідство ведуть ЗнаТоКи». Справа №24 Пуд золота.
09.25 Серіал «Злодійка-2».
10.20 Худ.фільм «Ця жінка у вікні».
12.15 Планета тварин.
13.10 Серіал «Есмеральда».
14.00 Серіал «Медики».
14.35 Все для тебе.
15.10 Серіал «Висока хвиля-2».
16.00 Серіал «Убивча сила».
17.00 N-кілометр.
17.15 Серіал «Ізабелла».
18.10 Серіал «Злодійка-2».
19.10 Городок.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 Серіал «Убивча сила-2».
21.40 Худ.фільм «Недоторкані».
23.55 Серіал «Менн та машина». Заключна серія.
00.55 Худ.фільм «Дитяча гра-3».
02.20 Серіал «Висока хвиля-2».
03.05 Великі романи.
03.55 Худ.фільм «Зелений ріг».
05.30 Мультфільми для дорослих.

ICTV

05.00 Ранкова музика.
05.40 Серіал «Династія».
06.30 Служба розшуку дітей.
06.35 300 сек/год.
06.45 Мультсеріал «Іван із Юкону».
07.15 Мультсеріал «Баскервілі».
07.45 Факти. Ранок.
07.55 Ділові факти.
08.15 300 сек/год.
08.20 Каламбур.
08.55 Факти. Ранок.
09.25 Худ.фільм «Життя і дивовижні пригоди Робінзона Крузо».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
11.15 Худ. фільм «Не чекали, не гадали».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ. фільм «Чистильник».
14.50 Мультфільм.
15.10 Мультсеріал «Планета монстрів».
15.35 Мультсеріал «Екстремальні каченята».
16.00 Мультфільм «Сабріна: друзі навіки».
17.15 Серіал «Чудернацька наука».
17.45 Серіал «Пляж. Рятувальники Малібу».
18.45 Докладно з Д. Кисельовим.
19.15 Худ. фільм «Потрійний удар».
21.00 Каламбур.
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.15 Погода.
22.20 Худ. фільм «Сьогодні я небезпечна».
00.05 Сторінками тележурналу «Плейбой».
00.40 Худ. фільм «Ганнібал».

Мовлення на Київ і область

03.00 Худ. фільм «Шаманка».

СТБ

07.00 Прогноз погоди.
07.05 Серіал «Збентеження серця».
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.20 Прогноз погоди.
08.25 Маски-шоу.
09.00 «Вікна». Столиця.
09.40 «Живе кіно».
09.55 «На перший погляд». Туреччина.
10.20 Худ. фільм «Час під вогнем».
11.00 Серіал «Чортеня».
12.55 Серіал «Чотири танкісти і собака».
14.00 «Вікна». Новини.
14.20 Серіал «Річка надії».
15.25 Серіал «Збентеження серця».
16.25 Вікна-кримінал.
16.35 Серіал «Жулі Леско».
17.35 ДеньОК.
18.15 «Вікна». Столиця.
18.25 Маски-шоу.
19.00 «Вікна». Новини+спорт.
19.25 Прогноз погоди.
19.30 Час «К».
20.00 Худ. фільм «Операція «Одисей».
23.00 «Вікна». Опівночі.
23.40 Серіал «Жулі Леско».
00.40 Прогноз погоди.
00.45 «Вікна». Опівночі.
01.00 Худ. фільм «Артефакт».
02.55 «Вікна». Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.25, 07.40, 08.05, 08.40 Підйом.
06.30 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.50 Мультсеріал «Му і Ципа».
08.30 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.05 Серіал «Полювання на Попелюшку».
09.55 Життя прекрасне.
11.05 Худ.фільм «Батьки мимоволі».
12.55 «Вікна» із Д. Нагієвим.
13.50 Серіал «Текіла і Бонетті».
14.40 Мультфільм.
14.55 Мультсеріал «Маска».
15.20 Мультсеріал «Му і Ципа».
15.40 Мультсеріал «Ракети».
16.05 Мультсеріал «Сімейка Адамсів-шоу».
16.30 Мультсеріал «Сакура».
17.00 Серіал «Баффі — переможниця вампірів».
17.55 Серіал «Дикий янгол».
19.00 Репортер.
19.30 Тягар грошей.
20.30 Худ.фільм «Злісні порушники».
22.15 Кунсткамера.
23.15 Репортер.
23.35 Погода.
23.40 Зона ночі.
00.10 Серіал «Щоденник червоного черевичка».
00.55 Служба розшуку дітей.
01.00 Зона ночі.
01.05 Худ.фільм «Нічне чергування».
02.45 Зона ночі.
02.50 Серіал «Баффі — переможниця вампірів».
03.40 Зона ночі.
03.45 Кунсткамера.
04.25 Худ.фільм «Нічне чергування».
06.00 Зона ночі.
06.05 Худ.фільм «Агенти КДБ теж закохуються».
07.30 Мультсеріал «Сакура».

ГРТ

07.00 Новини.
07.15 Худ.фільм «Весілля з приданим».
09.00, 13.00 Новини (із субтитрами).
09.15 Дог-шоу.
10.10 Доки всі вдома.
10.50 КВН-2003. Вища ліга.
13.15 Комедійний коктейль
13.40 Озера-вбивці.
13.10 «Великі батьки». Микита Хрущов.
14.35 Худ.фільм «Золото Югри». Заключна серія.
15.35 Худ.фільм «І знову Аніскін». 3 серія.
17.00 Новини.
17.15 Снігова людина. Російський слід.
17.50 «Єралаш».
18.10 Худ.фільм «Любов, передбачена суму...».
20.00 Час.
20.30 Поле чудес.
21.35 Худ.фільм «По той бік вовків». Заключна серія.
22.35 Знай наших.
23.05 Концерт «Мелодії і ритми закордонної естради по-російськи».
01.20 Худ. фільм «Ті, що п’ють кров».

РТР

06.00 Худ.фільм «Огарьова, 6».
07.20 Мультфільми «Казка про царя Салтана», «Хочу буцатися».
08.30 «Ха». Маленькі комедії.
08.55 Велика циркова вистава на Цвітному бульварі.
09.55 Худ.фільм «Тартарен із Тараскона».
12.15 Марк Фрадкін. Кращі пісні.
14.00 Вісті.
14.20 Худ.фільм «Вірні друзі».
16.25 Ювілейний вечір Ельдара Рязанова.
17.30, 20.25 Бенефіс. Група «Екс-ББ».
20.00 Вісті.
21.15 Худ.фільм «Брат».
22.15 Худ.фільм «Брат-2».
01.50 Худ. фільм «Ночі в стилі «буги».
04.30 Канал «Євроньюс».
05.00 Вісті.
05.15 Канал «Євроньюс».

НТБ

05.00 Ранок на НТБ.
07.00, 11.00, 15.00, 18.00 Сьогодні.
07.15 Худ.фільм «Ласкаво запрошуємо, або Стороннім вхід заборонений!».
08.25 Подорожі натураліста.
08.50 Весь Жванецький.
09.25 Худ.фільм «Старий знайомий».
11.15 Худ.фільм «Залізна маска».
13.45 Смачні історії.
14.05 Своя гра.
15.20 Худ.фільм «Сищик».
18.35 Цілком таємно.
19.35 Худ. фільм «Гра в смерть».
21.30 Супербокс. Е. Моралес — Ід. Гі Чі.
22.45 Худ.фільм «Коли всі свої».
00.10 Худ.фільм «Шосе 666».

ВІВТОРОК

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Ситуація.
09.20 Одвічні істини.
09.30 Для тих, хто вдома.
09.45 Мультфільм «Бюро знахідок».
10.25 Мультсеріал «Трістан та Ізольда».
11.00 Новини. УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.15 Серіал «Дитячі перевізники».
12.10 Для тих, хто вдома.
12.25 «Перлини України».
12.50 Абетка безпеки.
12.55 «Бачу землю!» Україна і Грузія: історичні паралелі.
13.15 Закон є закон.
13.20 Резонанс.
13.45 СНІД стосується кожного.
15.00 Парламентські слухання. Українсько-російські відносини: сучасність і перспективи.

КДТРК

17.00 Сесія Верховної Ради України.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.00 Новини.
19.10 Казна держави.
19.30 Діловий світ.
19.40 Саме той.
20.00 «Наголос» з М. Погребинським.
20.35 Щоденник сесії Верховної Ради України.
20.45 Вечірня казка.
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.35 Ракурс.
21.45 Світ спорту.
21.55 Ситуація.
22.05 Ювілейний вечір Віталія Білоножка.
23.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.20 Погода у світі.
01.25 Гала-концерт VII Міжнародного конкурсу ім. В. Івасюка. Частина 2.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 ДЕНЬ УРЯДУ У ВЕРХОВНІЙ РАДІ УКРАЇНИ. Інформація Кабінету Міністрів про партнерство між Україною та Російською Федерацією.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 «Сніданок з «1+1».
07.02, 08.35, 18.00, 19.30, 21.40, 00.15 ТСН.
07.30 Серіал «Агентство НЛС».
09.00 Серіал «Чоловіча робота».
14.00 Серіал «Сходинки до слави».
14.55 Серіал «Люба, я зменшив дітей».
15.45 Серіал «Як стати популярним».
16.40 Серіал «Московські вікна».
17.35 Серіал «Громадянин начальник».
18.35 Серіал «Всі жінки — відьми».
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 Серіал «Громадянин начальник».
21.10 Серіал «Чоловіча робота».
22.10 Подвійний доказ. «Земля і воля».
23.20 Серіал «Таємниці Другої світової війни».
00.15 ТСН.
01.35 Служба розшуку дітей.
01.40 Остання барикада.

ІНТЕР

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 17.00, 18.00, Новини.
06.05 Мультфільм.
06.25 Мелорама.
07.05 Смачно з Борисом Бурдою.
07.40 Мультфільм.
08.20 Народна платформа.
08.25 Серіал «Слідство ведуть ЗнаТоКи».
09.30 Програма К.Стогнія «Кримінал».
10.10 Сім`я від А до Я.
10.40 Уроки гарної поведінки.
11.00 Серіал «Перетинання».
12.15 Країна рад.
13.15 Серіал «Есмеральда».
14.10 Серіал «Медики».
14.45 Серіал «Висока хвиля-2».
15.35 Серіал «Убивча сила-2».
16.35 Действующие лица.
17.00 Серіал «Ізабелла».
17.55 Народна платформа.
18.05 Серіал «Здодійка-2».
18.55 Гангстерські війни.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 Серіал «Убивча сила-2».
21.40 Серіал «Слідство ведуть ЗнаТоКи». Справа №24. Пуд золота.
22.45 Дейвої особи.
23.05 На лінії вогню.
23.40 Подробиці. Підсумки дня.
00.05 Серіал «Менн та машина».
01.05 Серіал «Висока хвиля-2».
01.45 Серіал «Дорога на Сантьяго».
03.30 Королівські секрети.
03.55 Худ.фільм «Останнє літо кохання».
05.45 Мультфільми для дорослих.

ICTV

05.00 Ранкова музика.
05.45 Серіал «Династія».
06.35 300 сек/год.
06.45 Мультсеріал «Іван із Юкону».
07.15 Мультсеріал «Баскервілі».
07.45 Факти. Ранок.
07.50 Ділові факти.
08.15 300 сек/год.
08.20 Серіал «Комедійний квартет».
08.55 Факти. Ранок.
09.25 Худ.фільм «Дні хірурга Мішкіна». 1 серія.
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.50 Серіал «У полоні пристрастей».
11.45 Серіал «Тропіканка».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ. фільм «Проти закону».
14.35 Мультфільми.
14.55 Мультсеріал «Планета монстрів».
15.25 Мультсеріал «Екстремальні каченята».
15.50 Мультсеріал «Іван з Юкону».
16.20 Мультсеріал «Баскервілі».
16.45 Мультсеріал «Сучасне Роккове життя».
17.15 Серіал «Чудернацька наука».
17.45 Серіал «Пляж. Рятувальники Малібу».
18.45 Докладно з Д. Кисельовим.
19.15 Худ. фільм «Кривавий політ».
21.00 Каламбур.
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.15 Погода.
22.20 Худ. фільм «Долина тіней».
00.10 Серіал «Закон і порядок. Спеціальний підрозділ».
01.00 Худ. фільм «Хазяйка озера».

Мовлення на Київ і область

02.30 Худ. фільм «Дні хірурга Мішкіна». 2 серія.
03.50 Каламбур.

СТБ

07.00 Прогноз погоди.
07.05 Серіал «Збентеження серця».
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.20 Прогноз погоди.
08.25 Маски-шоу.
09.00 «Вікна». Столиця.
09.40 «Час «К».
10.05 Худ. фільм. «Червоний лотос. Історія кохання».
11.50 Серіал «Чортеня».
12.50 Серіал «Чотири танкісти і собака».
14.00 «Вікна». Новини.
14.20 Серіал «Річка надії».
15.20 Серіал «Збентеження серця».
16.20 «Вікна». Кримінал.
16.30 Серіал «Жулі Леско».
17.30 ДеньОК.
18.10 «Вікна». Столиця.
18.25 Маски-шоу.
19.00 «Вікна». Новини+спорт.
19.25 Прогноз погоди.
19.30 Худ.фільм «Операція загону «Дельта»-3».
21.20 «Вікна». Бізнес.
21.40 Худ.фільм «Великий приз».
23.00 «Вікна». Опівночі.
23.45 Серіал «Жулі Леско».
00.45 «Автостиль».
01.05 Прогноз погоди.
01.10 «Вікна».Опівночі.
01.25 «Вікна». Кримінал.
01.40 Кінець ефіру.

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.25, 07.40, 08.05, 08.40 Підйом.
06.30 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.50 Мультсеріал «Му і Ципа».
08.30 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.05 Серіал «Полювання на Попелюшку».
09.55 Життя прекрасне.
11.10 Худ. фільм «Небезпечно для життя».
12.55 «Вікна» із Д. Нагієвим.
13.50 Серіал «Текіла і Бонетті».
14.45 Мультфільм.
15.00 Мультсеріал «Маска».
15.25 Мультсеріал «Му і Ципа».
15.50 Мультсеріал»Ракети».
16.05 Мультсеріал «Сімейка Адамсів-шоу».
16.30 Мультсеріал «Сакура».
17.00 Серіал «Баффі — переможниця вампірів».
17.55 Серіал «Дикий янгол».
19.00 Репортер.
19.25 Погода
19.30 Серіал «Полювання на Попелюшку».
20.30 «Вікна» із Д. Нагієвим.
21.30 Худ.фільм «Побачення наосліп».
23.15 Репортер.
23.35 Погода.
23.40 Зона ночі.
23.45 Серіал «Неш Бріджес».
00.50 Зона ночі.
01.20 Худ.фільм «Завтра не прийде ніколи».
02.45 Зона ночі.
02.50 Серіал «Баффі — переможниця вампірів».
03.40 Зона ночі.
03.45 «Вікна» із Д. Нагієвим.
04.25 Зона ночі.
04.30 Життя прекрасне.
05.10 Серіал «Текіла і Бонетті».
06.00 Мультсеріал «Сакура».

ГРТ

07.00 Новини.
07.10 Телеканал «Добрий ранок».
08.00 Новини.
08.15 Телеканал «Добрий ранок».
09.05 Серіал «Петербурзькі таємниці».
10.05 Серіал «Земля любові, земля надії».
11.00 Новини (із субтитрами).
11.20 Велике прання.
12.15 Хто хоче стати мільйонером?
13.10 Чекай мене.
14.00 Новини (із субтитрами).
14.20 «Єралаш».
14.40 Серіал «Золото Югри».1 серія.
15.40 Худ.фільм «Аніскін і Фантомас». 2 серія.
17.00 Новини.
17.30 Тихон Хренніков. Історія життя і любові.
18.05 Велике прання.
19.05 Серіал «Земля любові, земля надії».
20.00 Час.
20.40 Худ.фільм «Золото Югри». 2 серія.
21.45 Худ.фільм «По той бік вовків».
22.45 Основний інстинкт.
00.00 Нічний «Час».
00.30 На футболі.
00.55 Снігова людина. Російський слід.
01.20 Серіал «Петербурзькі таємниці».
02.15 Новини.
02.25 Апологія.

РТР

05.45 Добрий ранок, Росіє!
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30 Вісті.
06.15, 06.45, 07.15, 07.45, 08.15 Вісті — Москва
08.45 Серіал «Головні ролі».
09.40 Серіал «Пані Перемога».
10.40 Вісті. Чергова частина.
11.00 Вісті.
11.20 Коротке замикання.
12.20 Серіал «Сьогун».
13.30 Колосальне господарство.
13.45 Вісті — Москва.
14.00 Вісті.
14.20 Що хоче жінка.
15.10 Серіал «Московські вікна».
16.15 «Портрети епохи». Т. Хренніков.
17.00 Вісті.
17.20 Вісті. Чергова частина.
17.50 Дорожній патруль.
18.05 Вісті — спорт.
18.20 Вісті — Москва.
18.50 Серіал «Комісар Рекс».
19.50 Вісті. Чергова частина.
20.00 Вісті.
20.30 Вісті — Москва.
20.50 Добраніч, малюки!
20.55 Серіал «Головні ролі».
21.55 Серіал «Пані Перемога».
23.00 Вісті.
23.30 Вісті — спорт.
23.40 Худ. фільм «Викуп».
01.30 Сінеманія.
02.00 Дорожній патруль.
02.15 Серіал «Мережа».
03.10 Серіал «Дживс і Вустер».
04.15 Канал «Євроньюс».
04.50 Вісті. Чергова частина.

НТБ

05.00 Ранок на НТБ.
07.45 Серіал «Далекобійники».
09.00 Сьогодні ранком.
09.25 Рослинне життя.
10.05 Квартирне питання.
11.00, 14.00, 16.00, 18.00, 00.15 Сьогодні.
11.35 Країна порад.
12.40 Серіал «Поворот ключа».
13.45 Кримінал.
14.35 Принцип доміно.
16.30 Серіал «Швидка допомога».
17.25 Злочин і покарання.
18.35, 23.00 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів».
19.45 Серіал «Далекобійники».
21.00 Країна і світ.
21.40 Док. фільм «Новітня історія. Президент всієї Русі».
00.35 Гордон.
01.35 Серіал «Доктор».

СЕРЕДА, 11 червня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Ситуація.
09.20 Одвічні істини.
09.30 Для тих, хто вдома.
09.45 Мультфільм «Бюро знахідок».
10.10 Служба розшуку дітей.
10.25 Мультсеріал «Трістан та Ізольда».
11.00 Новини.
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.10 Серіал «Дитячі первізники».
12.05 Для тих, хто вдома.
12.20 Абетка безпеки.
12.25 Служба розшуку дітей.
12.30 «Перлини України».
13.00 Освітянські новини.
13.15 «Цей таємничий світ» з А. Дмитруком.
13.35 Закон є закон.
15.00 Новини.
15.15 Для тих, хто вдома.
ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «5»
15.35 Мультсеріал «Трістан та Ізольда».
16.25 Крок до зірок.
16.55 Закон є закон.

КДРТРК

17.00 За київським часом.
17.10 Світ авіації і туризму.
17.40 «Автографи» Ю. Вересоцького.
18.10 Світ здоров'я.
18.30 За київським часом.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.00 Новини.
19.10 Зелений коридор.
19.25 Діловий світ.
19.35 Саме той.
19.50 Серіал «На вістрі ножа».
20.40 «Суперлото», «Кено».
20.50 Мегалот.
21.00 Новини.
21.35 Ракурс.
21.45 Світ спорту.
21.55 Ситуація.
22.05 Запитайте міністра. Міністр освіти і науки В. Кремень.
23.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.20 Погода у світі.
01.25 Служба розшуку дітей.
01.30 Худ.фільм «Самотність».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.05 Щоденник сесії Верховної Ради України.
10.20 «Наголос» з М. Погребинським.
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.00 Прем`єра. Театральний десант.
10.20 Вундеркінди. Олександр Чугай.
11.35 Скарб, який нам не потрібен.
12.10 Казна держави.
12.35 Сільський час.
13.25 Телефортуна.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 «Сніданок з «1+1».
07.02, 08.35, 18.00, 19.30, 21.40, 00.10 ТСН.
07.30 Серіал «Московські вікна».
09.00 Серіал «Чоловіча робота».
14.00 Серіал «Сходинки до слави».
15.00 Серіал «Люба, я зменшив дітей».
15.40 Серіал «Як стати популярним».
16.35 Серіал «Московські вікна».
17.30 Серіал «Громадянин начальник».
18.35 Серіал «Всі жінки -відьми».
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 Серіал «Громадянин начальник».
21.10 Серіал «Чоловіча робота».
22.10 Без табу з О. Герасим'юк.
23.05 Серіал «Таємниці Другої світової війни».
00.10 ТСН.
00.30 Служба розшуку дітей.
01.25 Остання барикада.

ІНТЕР

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 17.00, 18.00, Новини.
06.05 Мультфільм.
06.25 Джентльмен-шоу.
07.05 Караоке на майдані.
07.40 Мультфільм.
08.20 Народна платформа.
08.25 Серіал «Слідство ведуть ЗнаТоКи».
09.30 Серіал «Злодійка-2».
10.25 Вікенд з І.Зінченко.
11.00 Серіал «Перетинання».
12.15 Країна рад.
13.15 Серіал «Есмеральда».
14.10 Серіал «Медики».
14.45 Серіал «Висока хвиля-2».
15.40 Серіал «Убивча сила-2».
16.40 Дійові особи.
17.05 Серіал «Ізабелла».
17.55 Народна платформа.
18.05 Серіал «Злодійка-2».
19.00 Моя сім`я.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
21.00 Футбол. Відбірковий матч на Евро 2004. Національна збірна Греції— Національна збірна України.
23.05 Дійові особи.
23.25 Золотий Гусак-шоу.
00.10 Подробиці. Підсумки дня.
00.35 Серіал «Менн та машина».
01.35 Серіал «Висока хвиля-2».
02.15 Серіал «Дорога на Сантьяго».
03.50 Великі драми.
04.15 Худ.фільм «Собачий парк».
05.45 Мультфільми для дорослих.

ICTV

05.00 Ранкова музика.
05.40 Серіал «Династія».
06.30 Служба розшуку дітей.
06.35 300 сек/год.
06.45 Мультсеріал «Іван із Юкону».
07.15 Мультсеріал «Баскервілі».
07.45 Факти. Ранок.
07.50 Ділові факти.
08.15 300 сек/год.
08.20 Кримінальні історії.
08.55 Факти. Ранок.
09.25 Худ. фільм «Дні хірурга Мішкіна». 2 серія.
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.50 Серіал «У полоні пристрастей».
11.45 Серіал «Тропіканка».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ. фільм «Кривавий політ».
14.50 Мультфільм.
14.55 Мультсеріал «Планета монстрів».
15.25 Мультсеріал «Екстремальні каченята».
15.50 Мультсеріал «Іван із Юкону».
16.20 Мультсеріал «Баскервілі».
16.45 Мультсеріал «Супер-дупер сумос».
17.15 Серіал «Чудернацька наука».
17.45 Серіал «Пляж. Рятувальники Малібу».
18.45 Докладно з Д. Кисельовим.
19.15 Худ. фільм «Великий калібр».
21.00 Каламбур.
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.15 Погода.
22.20 Худ. фільм «Хазяйка озера».
23.55 Серіал «Закон і порядок. Спеціальний підрозділ».
00.45 Худ. фільм «Червоний слід».
Мовлення на Київ і область
02.30 Худ.фільм «Дні хірурга Мішкіна». 2 серія.
03.20 Каламбур.

СТБ

07.00 Прогноз погоди.
07.05 Серіал «Збентеження серця».
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.20 Прогноз погоди.
08.25 Маски-шоу.
09.00 «Вікна». Столиця.
09.40 Імпреза.
10.10 Худ. фільм «Операція загону «Дельта»-3».
11.55 Серіал «Чортеня».
12.50 Серіал «Чотири танкісти і собака».
14.00 «Вікна». Новини.
14.20 Серіал «Річка надії».
15.20 Серіал «Збентеження серця».
16.20 «Вікна». Кримінал.
16.30 Серіал «Жулі Леско».
17.30 ДеньОК.
18.10 «Вікна». Столиця.
18.20 Маски-шоу.
19.00 «Вікна». Новини+спорт.
19.25 Прогноз погоди.
19.30 Худ.фільм «Без правил».
21.20 «Вікна». Бізнес.
21.40 Худ. фільм « Закохана Куїні».
23.00 «Вікна». Опівночі.
23.55 Серіал «Жулі Леско».
00.55 Експансія.
01.10 Прогноз погоди.
00.15 «Вікна». Опівночі.
01.30 «Вікна». Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.25, 07.40, 08.05, 08.40 Підйом.
06.30 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.50 Мультсеріал «Му і Ципа».
08.30 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.05 Серіал «Полювання на Попелюшку».
09.55 Життя прекрасне.
11.05 Худ.фільм «Побачення наосліп».
12.55 «Вікна» із Д. Нагієвим.
13.50 Серіал «Текіла і Бонетті».
14.55 Мультсеріал «Маска».
15.20 Мультсеріал «Му і Ципа».
15.40 Мультсеріал «Ракети».
16.05 Мультсеріал «Сімейка Адамсів-шоу».
16.30 Мультсеріал «Сакура».
17.00 Серіал «Баффі — переможниця вампірів».
17.55 Серіал «Дикий янгол».
19.00 Репортер.
19.25 Погода.
19.30 Серіал «Полювання на Попелюшку».
20.30 «Вікна» із Д. Нагієвим.
21.30 Худ.фільм «Казка про корову».
23.15 Репортер.
23.35 Погода.
23.40 Зона ночі.
23.45 Серіал «Неш Бріджес».
00.45 Служба розшуку дітей.
00.55 Зона ночі.
01.15 Худ.фільм «Сенсація».
03.00 Зона ночі.
03.05 Серіал «Баффі — переможниця вампірів».
03.55 Зона ночі.
04.00 «Вікна» із Д. Нагієвим.
04.40 Зона ночі.
04.45 Мультфільми.
05.25 Серіал «Текіла і Бонетті».
05.55 Мультсеріал «Сакура».

ГРТ

07.00 Новини.
07.10 Телеканал «Добрий ранок».
08.00 Новини.
08.15 Телеканал «Добрий ранок».
09.05 Серіал «Петербурзькі таємниці».
10.00 Серіал «Земля любові, земля надії».
11.00 Новини (із субтитрами).
11.15 Велике прання.
12.10 У світі тварин.
12.50 Тихон Хренніков. Історія життя і любові.
13.20 Таємниці сторіччя. «Олігарх із НКВС».
14.00 Новини (із субтитрами).
14.20 «Єралаш».
14.35 Серіал «Золото Югри». 2 серія.
15.40 Худ.фільм «І знову Анiскін». 1 серія.
17.00 Новини.
17.30 Док. фільм «Теорема Фермі для слідчих». Справа 2003 року.
18.05 Велике прання.
19.00 Серіал «Земля любові, земля надії».
20.00 Час.
20.35 Серіал «Золото Югри». 3 серія.
21.40 Худ.фільм «По той бік вовків».
22.40 Лубянка. «Замах на Тіто».
23.35 Сканер.
00.05 Таємниці забутих перемог. «Його ракетна величність».
00.35 Реальна музика.
01.00 Серіал «Петербурзькі таємниці».
01.50 Апологія.

РТР

05.45 Добрий ранок, Росіє!
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30 Вісті.
06.15, 06.45, 07.15, 07.45, 08.15 Вісті — Москва
08.45 Серіал «Головні ролі».
09.40 Серіал «Пані Перемога».
10.40 Вісті. Чергова частина.
11.00 Вісті.
11.20 У пошуках пригод.
12.20 Серіал «Сьогун».
13.30 Москва — Мінськ.
13.45 Вісті — Москва.
14.00 Вісті.
14.20 Кімната сміху.
15.10 Серіал «Московські вікна».
16.15 Сінеманія.
16.45 Експертиза.
17.00 Вісті.
17.20 Вісті. Чергова частина.
17.45 Вісті-спорт.
17.55 Футбол. Чемпіонат Росії. «Локомотив» (Москва) — «Спартак» (Москва).
20.00 Вісті.
20.30 Вісті — Москва.
20.50 Добраніч, малюки!
20.55 Аншлаг. «Старий Новий Рік».
23.50 Прем'єра. «Говорить і показує Михайло Задорнов».
00.55 Худ. фільм «Експерт».
02.50 Дорожній патруль.
03.00 Гаряча десятка.
04.00 Серіал «Мережа».
04.50 Вісті. Чергова частина.
05.00 Вісті.
05.15 Канал «Євроньюс».

НТБ

05.00 Ранок на НТБ.
07.45 Серіал «Далекобійники».
09.00 Сьогодні ранком.
09.25 Без рецепта.
10.00 Кулінарний поєдинок.
11.00, 14.00, 16.00, 18.00, 00.10 Сьогодні.
11.35 Країна порад.
12.40 Худ.фільм «Поворот ключа».
13.45 Кримінал.
14.35 Принцип доміно.
16.30 Серіал «Швидка допомога».
17.25 Щиросерде зізнання.
18.35 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів».
19.45 Серіал «Далекобійники».
21.00 Країна і світ.
21.40 Док. фільм «Новітня історія: президент всія Русі».
00.35 Гордон.
01.35 Серіал «Доктор».

ЧЕТВЕР, 12 червня

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Ситуація.
09.20 Одвічні істини.
09.30 Для тих, хто вдома.
09.45 Мультфільм «Слідство ведуть колобки».
10.25 Мультсеріал «Трістан та Ізольда».
11.00 Новини.
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.15 Серіал «Дитячі перевізники».
12.05 Для тих, хто вдома.
12.20 Фільм «Образи».
13.25 Закон є закон.
13.35 Співає О. Марцинківський.
15.00 Новини.
15.15 Для тих, хто вдома.
ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «5»
15.35 Мультсеріал «Тристан та Ізольда».
16.40 КНУКіМ представляє...
16.55 Закон є закон.

КДРТРК

17.00 За київським часом.
17.15 Естафета.
17.30 Ліки майбутнього.
17.50 Запитай у влади.
18.30 За київським часом.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.00 Новини.
19.10 Енергетичне поле.
19.30 Діловий світ.
19.40 Саме той.
20.00 Серіал «На вістрі ножа».
20.50 Вечірня казка.
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.35 Ракурс.
21.45 Світ спорту.
21.55 Ситуація.
22.05 «Наголос» з М. Погребинським.
22.35 Фантазії молодості.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.10 Бути жінкою. УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
10.40 Національне свято Російської Федерації. Прем`єра. «Зустріч з Є. Євтушенком». Репетиція. Державний академічний Кубанський козацький хор у Києві.
11.50 Автопілот.
12.15 Франція з висоти пташиного польоту.
12.45 Модна лінія.
13.10 СНІД стосується кожного.
13.25 Абетка безпеки.
13.30 Служба розшуку дітей.
14.40 Ситуація.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 «Сніданок з «1+1».
07.02, 08.35, 18.00, 19.30, 21.40, 01.10 ТСН.
07.30 Серіал «Московські вікна».
09.00 Серіал «Чоловіча робота».
14.00 Серіал «Сходинки до слави».
15.00 Серіал «Люба, я зменшив дітей».
15.35 Серіал «Як стати популярним».
16.35 Серіал «Московські вікна».
17.30 Серіал «Громадянин начальник».
18.35 Серіал «Всі жінки — відьми».
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 Серіал «Громадянин начальник».
21.15 Серіал «Чоловіча робота».
22.10 Я так думаю. «Як зробити кар`єру»
23.05 Серіал «Таємниці Другої світової війни».
00.10 ТСН.
00.30 Служба розшуку дітей.
00.35 Остання барикада.

ІНТЕР

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 17.00, 18.00, Новини.
06.05 Прокинься і співай.
07.05 Золотий Гусак-шоу.
07.40 Молодіжний мультзбірник «Масяня».
08.20 Народна платформа.
08.25 Гангстерські війни.
09.35 Серіал «Злодійка-2».
10.30 Сім'я від А до Я.
11.05 Англійський алфавіт.
11.20 Спецпроект «кіноКАННікули».
12.15 Країна рад.
13.15 Серіал «Есмеральда».
14.10 Серіал «Медики».
14.45 Серіал «Висока хвиля-2».
15.40 Планета тварин.
16.35 Дійові особи.
17.00 Серіал «Ізабелла».
17.55 Народна платформа.
18.05 Серіал «Злодійка-2».
19.00 Афера.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 Серіал «Убивча сила-2».
21.35 Серіал «Слідство ведуть ЗнаТоКи». Справа №24 Пуд золота.
22.40 Перехрестя кохання.
23.45 Подробиці. Підсумки дня.
00.10 Серіал «Менн та машина».

ICTV

05.00 Ранкова музика.
05.45 Серіал «Династія».
06.35 300 сек/год.
06.45 Мультсеріал «Іван із Юкону».
07.15 Мультсеріал «Баскервілі».
07.45 Факти. Ранок.
07.50 Ділові факти.
08.15 300 сек/год.
08.20 Каламбур.
08.55 Факти. Ранок.
09.25 Худ.фільм «Дні хірурга Мішкіна». Заключна серія.
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.50 Серіал «У полоні пристрастей».
11.45 Серіал «Тропіканка».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ. фільм «Великий калібр».
14.45 Мультфільм.
14.55 Мультсеріал «Планета монстрів».
15.25 Мультсеріал «Екстремальні каченята».
15.50 Мультсеріал «Іван із Юкону».
16.20 Мультсеріал «Баскервілі».
16.45 Мультсеріал «Супер-дупер сумос».
17.15 Серіал «Чудернацька наука».
17.45 Серіал «Пляж. Рятувальники Малібу».
18.45 Докладно з Д. Кисельовим.
19.15 Худ. фільм «Чистильник».
21.00 Каламбур.
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.15 Погода.
22.20 Худ. фільм «Червоний слід».
00.10 а:Fішка.
00.30 Серіал «Закон і порядок. Спеціальний підрозділ».
01.20 Худ.фільм «Сьогодні я небезпечні».
Мовлення на Київ і область
02.55 Худ.фільм «Не чекали, не гадали».
03.50 Каламбур.

СТБ

07.00 Прогноз погоди.
07.05 Серіал «Збентеження серця».
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.20 Прогноз погоди.
08.25 Маски-шоу.
09.00 «Вікна». Столиця.
09.40 Експансія.
10.00 Худ. фільм «Без правил».
11.50 Серіал «Чортеня».
12.50 Серіал «Чотири танкісти і собака».
14.00 «Вікна». Новини.
14.20 Серіал «Річка надії».
15.25 Серіал «Збентеження серця».
16.25 «Вікна». Кримінал.
16.35 Серіал «Жулі Леско».
17.35 ДеньОК.
18.15 «Вікна». Столиця.
18.25 Маски-шоу.
19.00 «Вікна». Новини+спорт.
19.25 Прогноз погоди.
19.30 Худ.фільм «Час під вогнем».
21.20 «Вікна». Бізнес.
21.40 Худ.фільм «Убивця поруч».
23.00 «Вікна». Опівночі.
23.40 Серіал «Жулі Леско».
00.40 Живе кіно.
00.55 Прогноз погоди.
01.00 «Вікна». Опівночі.
01.15 «Вікна». Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.25, 07.40, 08.05, 08.40 Підйом.
06.30 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.50 Мультсеріал «Му і Ципа».
08.30 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.05 Серіал «Полювання на Попелюшку».
09.55 Життя прекрасне.
11.05 Худ.фільм «Казка про корову».
13.00 «Вікна» із Д. Нагієвим.
13.55 Серіал «Текіла і Бонетті».
14.55 Мультсеріал «Маска».
15.20 Мультсеріал «Му і Ципа».
15.40 Мультсеріал «Ракети».
16.05 Мультсеріал «Сімейка Адамсів-шоу».
16.30 Мультсеріал «Сакура».
17.00 Серіал «Баффі — переможниця вампірів».
17.55 Серіал «Дикий янгол».
19.00 Репортер.
19.30 Серіал «Полювання на Попелюшку».
20.30 «Вікна» із Д. Нагієвим.
21.30 Худ.фільм «Батьки мимоволі».
23.15 Репортер.
23.35 Швидкий гол.
23.45 Погода.
23.50 Зона ночі.
23.55 Серіал «Щоденник червоного черевичка».
00.40 Зона ночі.
00.55 Худ.фільм «Свідомість Менно».
02.30 Зона ночі.
02.35 Серіал «Баффі — переможниця вампірів».
03.20 Зона ночі.
03.25 Худ.фільм «Свідомість Менно».
05.00 Зона ночі.
05.05 Серіал «Текіла і Бонетті».
05.55 Мультсеріал «Сакура».

ГРТ

07.00 Новини.
07.15 Худ.фільм «Весна на Зарічній вулиці».
08.35 «Єралаш».
09.00 Новини.
09.15 Грай, гармонь улюблена!
10.00 Прем'єра. «Кремль-9».
10.45 Худ. фільм «Легенда про княгиню Ольгу» 1 серія.
12.00 Новини. Спеціальний випуск.
11.20 Велике прання.
12.25 Худ. фільм «Легенда про княгиню Ольгу». 2 серія.
13.35 «Великі батьки». Андрій Миронов.
14.20 «Єралаш».
14.35 Серіал «Золото Югри». 3 серія.
15.35 Худ.фільм «І знову Анiскін». 2 серія.
17.00 Новини.
17.15 Сканер.
17.45 «Срібна куля». Обличчя XX сторіччя.
18.30 Концерт «Золоте кільце».
20.00 Час.
20.30 Серіал «Золото Югри». Заключна серія.
21.30 Худ.фільм «По той бік вовків».
22.30 «Криве дзеркало». Є. Петросян.
00.40 Худ.фільм «Депресія». 1, 2 серія.

РТР

06.00 Худ.фільм «Петрівка, 38».
07.20 Мультфільми «Троє з Простоквашина», «Канікули в Простоквашині», «Вовка в тридев'ятому царстві».
08.20 Ранкова пошта.
08.55 Кімната сміху.
09.50 Містечко.
10.20 Худ.фільм «Єсенія».
13.00 Вісті.
13.10 Худ.фільм «Гвардія не вмирає».
14.00 Вісті.
14.20 Худ.фільм «Смугастий рейс».
16.10 Аншлаг.
17.10 Концерт Олександри Пахмутової. «Кращі пісні».
20.00 Вісті.
20.40 Фантазії М. Задорнова. «Все не так уже погано».
21.15 Худ.фільм «Операція «И» та інші пригоди Шурика».
00.20 Худ.фільм «Внутрішнє розслідування».
02.45 Серіал «Мережа».
03.35 Серіал «Джвис і Вустер».
04.25 Канал «Євроньюс».
05.00 Вісті.
05.15 Канал «Євроньюс».

НТБ

05.00 Ранок на НТБ.
07.00, 11.00, 15.00, 18.00 Сьогодні.
07.15 Серіал «Далекобійники».
08.20 Подорожі натураліста.
08.50 Ви будете сміятися!
09.05 Кулінарний поєдинок.
10.00 Квартирне питання.
11.15 Національна премія «Олімп».
15.20 Худ.фільм «Кінг-Конг».
18.35 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів».
19.45 Худ.фільм «Тонка штучка».
21.40 Док. фільм «Новітня історія. Президент всія Русі».
23.05 Худ.фільм «Подвійне життя».
01.05 Серіал «Доктор».

ОСВІТА: ПЕРЕВА НА РЕФОРМИ

Він з дитинства не любив овал...

ДО ДОШКИ!

Ніщо не збуджує сильніше, ніж оголена правда.
Автор.

Дмитро Антоненко, скільки себе пам'ятає, ріже правду-матку в очі, незважаючи ні на кого. Він, як писав поет, «с детства не любил овал, он с детства угол рисовал». І домалювався.

Звільнили Дмитра Євгеновича, старшого викладача кафедри перевезень і маркетингу Київської державної академії водного транспорту (КДАВТ), «за грубі порушення педагогічно-викладацької етики, недодержання трудової і технологічної дисципліни, невиконання розпоряджень керівництва, зрив службової наради і відмову писати пояснення про скоєні порушення».

Отакий букет недоліків у непокірного педагога. Букет цей міг бути набагато пишніший, якби академія мала грамотнішого і професіональнішого юрисконсульта. Інший назвав би дюжину пороків Антоненка (скажімо, неохайність, шкутильгання, косоокість, викладання українською мовою тощо) — і тоді вже точно жоден суд не поновив би викладача, якого вигнали з вузу, на посаді. Промах зробив юрист і К°, отож суд сказав: поновити!

Довго, щоправда, Шевченківський суд столбусом думав над цим «ребусом», але через дев'ять місяців «народив»-таки справедливе рішення.

То за що насправді розпрощалися у травні 2002-го з Антоненком, котрий не мав за період роботи в академії (з 1999 р.) жодного зауваження?

Як стверджує Дмитро Євгенович, звільнено його за принципову позицію та особливий, незалежний, погляд на проблему розвитку академії. За критику колег, особливо наближених до ректора Василя Михайлова. За обстоювання політичних поглядів і викладання технічних дисциплін не міжнародною російською, а державною мовою.

До речі, це підтверджують самі студенти і (дуже несміливо) колеги Антоненка. Вони у відповідних заявах до інстанцій підкреслювали: в академії дефіцит таких педагогів — відкритих, чесних професіоналів, які обстоюють інтереси країни і не гнуться перед сусідами та начальством.

Опальним Антоненко був і за часів Союзу. Тоді за різку критику його виключали з партії, звільняли з роботи.

Свого часу автор хотів зустрітися з ректором академії і поговорити про неугодного викладача. Будучи на місці, Василь Сергійович послався чи то на відпустку, чи то на зайнятість і рекомендував звернутися до проректора Олійник. Ольга Борисівна, у свою чергу, поскаржилася на брак часу. Було це задовго до рішення суду. До нього Антоненка вважали таким собі порушником дисципліни, котрий працює «геть погано», як писала одна з газет з подання ректора. До речі, тільки вона й вилила відро бруду на принципового досвідченого викладача. А багато видань виступили проти чиновницького самодурства та утисків. До речі, Антоненко — не єдина жертва в академії, де, судячи з усього, не люблять тих, хто сміє «власну думку мати...» Водночас у вузі є низка проблем, розв'язання яких потребує чимало фізичних та інтелектуальних зусиль ректорату.

Іван ІЛЛЯШ.

На знімку: Дмитро Антоненко на робочому місці.
Фото з архіву «ГУ».

Учень — не вішалка для ярлика

РОБОТА НАД ПОМИЛКАМИ

У третьокласника Миколки, який певний час хворів, почала «кульгати» математика. «Ти — відстаючий, і якщо так далі вчитимешся, то зможеш лише носити цеглу і копати ями», — сказала вчителька під час уроку. Цього було достатньо, щоб дитина поставила на навчанні крапку.

Або ще таке. Якось до адміністрації ліцею звернулася мама з проханням не зараховувати доньку до класу, де вчитиметься ровесниця з її школи. У такий спосіб жінка сподівалася зняти з дочки ярлик — «тугодумка», навішаний ще вчителькою початкових класів і сліпо підхоплений однокласниками. До слова, ця «загальмована» дівчинка успішно витримала конкурс.

Щодо другокласниці Ганнусі, то педагог її не ображала. Дівчинка сиділа на першій парті якраз навпроти вчительського столу. І все б нічого, якби не крики, погрози дітям, що летіли через голову Ганнусі. Тож увесь негативний енергетичний удар, спрямований на інших, щодня вражав тендітне дівча. Перелякана, пригнічена, вона всього боялася, ходила, понуривши голову.

Коментар психологів Оксани Ковріги і Людмили Денисової:

— Найчастіше у вчительському лексиконі зустрічаються «ярлики» на кшталт: «тупий», «розумово відсталий», «повільний» «бездарний», «неохайний». Учень, найімовірніше, поводитиметься відповідно до сподівань, покладених на нього дорослими.

Більшість педагогів намагаються ставитися до всіх дітей однаково, але це не завжди виходить. Дитина отримує 55 відсотків інформації про себе, бачачи міміку, жести вчителя, 38 відсотків — уловлюючи тембр, висоту його голосу і лише на сім відсотків безпосередньо сприймається зміст сказаного.

Недарма видатний педагог А. Макаренко брав уроки акторської майстерності, щоб оволодіти віртуозністю вимовляння фрази «Можете йти». Інтонація (а можливо, 40 ії варіантів) важить дуже багато.

Тим паче неприпустимі такі висловлювання, як «він може, а ти — ні»; «скільки разів треба повторювати»; «ти стаєш ...»; «невже тобі важко запам'ятати, що...»; «про що ти тільки думаєш?» тощо. Адже можна легко знайти замінники, сказати не «впертий, як віслюк», а «твердий, немов скеля».

Людмила ОПАНАСЕНКО.

КА-НІ-КУ-ЛИ!

На кишенькові витрати

Майже тисяча старшокласників кіровоградських шкіл, яких залучено під час літніх канікул до громадських робіт із благоустрою обласного центру, — це організувало управлінням сім'ї та молоді міськвиконкому, — зможуть істотно поповнити свій бюджет. Переважно вони впорядковуватимуть міські сквери, парки, зони відпочинку, пришкільні ділянки. На оплату їхньої праці з міського бюджету мають виділити десять тисяч гривень. Якусь частку коштів нададуть і місцеві підприємства, які плануються залучити до створення тимчасових робочих місць.

Олег БОНДАР.
Кіровоград.

ЗНАЙ НАШИХ!

І в Америці кращі

Одразу вісім вузів США запросили на навчання випускницю севастопольської школи №3 з поглибленим вивченням англійської мови Олесю Красникову. Вона обрала Техаський університет, і тепер там — єдина представниця України.

Олеся і в Америці вчиться на «відмінно». Сюди із задоволенням запрошують на навчання наших талановитих дітей — зазвичай кругозір та рівень знань у них вищий, ніж у зарубіжних ровесників.

Світлана КАЛИНОВСЬКА.
Севастополь.

ШИРШЕ КОЛО

Студенти на дистанції

На Хмельниччині запроваджено дистанційне навчання за 13 спеціальностями. Тепер 24 мешканці села Пасічна у Старосинявському районі, які стали студентами університету Поділля, здобуватимуть вищу освіту, не покидаючи рідної домівки. Найбільшу популярність мають фінансово-економічні дисципліни, соціальна педагогіка, екологія та охорона навколишнього середовища.

Ірина КОЗАК.
Хмельницька область.

Усміхніться

Професор на іспиті:
— Ну що, будемо відповідати чи...
— Краще «чи». Воно вже в заліковці.

ВІДКРИТИЙ УРОК

Не полегшили, а ускладнили

На зустрічі кращих учителів Чернівецької області з керівництвом краю йшлося про гострі проблеми школи. Не обминули педагоги і негативних явищ в освіті. Зокрема, з болем говорили про побори з батьків, слабку підтримку молодих фахівців, неузгодженість шкільної програми та невиправданість введення 12-річної системи навчання. Присутні скаржилися на вал звітів та документів. Перепало і працівникам методичної служби та Інституту післядипломної освіти, які фактично перебрали на себе контролюючі функції.

Як зазначив народний депутат України Михайло Бауер, нині очолюваний ним підкомітет Верховної Ради завершив роботу над проектом закону України «Про виховання дітей та молоді», в якому враховано всі зауваження вчительського корпусу. Стосовно 12-річного терміну навчання народний депутат зазначив:

— У такому вигляді ця система не потрібна. Адже її задумували для того, щоб розвантажити учня і полегшити йому засвоєння матеріалу. Проте академічні інститути так ускладнили шкільну програму, що реально оволодіти нею можуть тільки 10—15 відсотків учнів. Тепер знову доведеться все перебудовувати, роблячи акцент на варіативний компонент та профільне навчання. Для дітей, здатних засвоювати програму в нинішніх обсягах, є гімназії, ліцеї та коледжі.

Сергій СУЛИМА.
Чернівці.

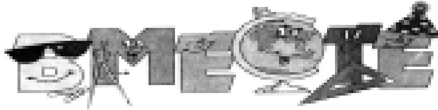

долають усі рифи

МІЖ НАМИ, УЧНЯМИ

«...У мене навіть поганенького зошита немає, не кажучи про одяг. Отож у сьомий клас я не піду, відмучилася. Мама каже: «Навчилася гроші рахувати та й годі...». Сиджу вдома з братом, а він увесь час просить їсти...»

«...Я дуже полюбила Ларису Костянтинівну. Вона дуже добра, і я думаю, що це єдина людина, котра найбільше мене любить, навіть більше, ніж моя мама...»

...Недавно один хлопчик розпустив чутки, що в мене воші (якщо я бідна — значить обов'язково брудна)... Я вирішила до школи не ходити. До нас повернувся вітчим, і я з ним сварюся до сліз. Мама захищає вітчима, а я залишаюся поганою».

Ці одкровення адресовані Ользі Миколаївні Кучер, завідувачці Оріховського притулку. Їй пишуть діти, які побували в ньому і повернулися до батьків. Як бачимо, вдома на них не чекали.

Цю проблему, а також інші порушують запорізькі діти у своїй унікальній за формою та змістом газеті «Вместе». Її засновник — громадська організація підтримки соціально-педагогічних ініціатив «Юнь Запоріжжя». А шеф-редактор, він же генератор ідей і натхненник дітей на добрі справи — Світлана Вагнер, директор центру при АТ «Мотор Січ».

Унікальність видання для школярів, заснованого в січні 2002 року, — в умінні його творців викликати в читачів співчуття та бажання діяти. Втім, байдужими «Вместе» не залишає і дорослих. Нехай це буде тематична сторінка про дружбу або кохання, наркоманію чи безпритульність, відносини в школі або вдома — прочитавши матеріали, ви перейметеся дитячим болем і захочете допомогти. Словом, вчинком, грошима.

«Вислухаємо, зрозуміємо, порадимо, підтримаємо», —мабуть, так коротко можна викласти кредо творців дорослої дитячої газети «Вместе». Її автори — самі школярі, котрі мріють про журналістику, роботу дипломата і парламентарія. Але не тільки. Висловлюватися на сторінках популярного і затребуваного видання може кожен, хто вміє думати і викладати думки. «Вместе» — це інформаційна, аналітична, життєствердна газета, яка ненав'язливо, але твердо і вперто переконує читачів: дитина сама собі допомогти не може — допоможімо їй разом!

На знімку: в гостях у «Голосі України» — творці газети «Вместе» з ідейним натхненником.

Ведучий рубрики Іван ІЛЛЯШ.
Тел.(044) 454-88-52.

Треба торгувати ідеями, а не сировинними ресурсами

ВІТЧИЗНЯНИЙ СТИЛЬ

*Чи буде продукція українських підприємств конкурентоспроможною за кордоном, а чи ми приречені на вічну роль сировинної бази та ринку збуту для чужого товару? Доки вчені-економісти розмірковують на цю тему в численних статтях, а політики — у нескінченних дебатах, фахівці-практики пропонують цілком реальні проекти. «Україна вже в недалекому майбутньому може отримати відчутну вигоду від продажу і самої продукції, і виробничих ноу-хау, — стверджує директор державного інституту з проектування підприємств коксохімічної промисловості — ДІПРОКОКС — **Віктор РУДИКА**. Головне — вчасно зайняти своє місце під сонцем.*

Попит випереджає пропозицією і такою ситуацією гріх не скористатися

Хоч би як вдосконалювалися технології в сучасній металургії, кокс залишається для цього виробництва «хлібом насущним», потреба в якому постійно зростає. Ще недавно головним його постачальником був Китай —його частка у світовому експорті становила мало не 60 відсотків, проте останнім часом вона зменшилася майже на третину. Попит починає перевищувати пропозицію і такою ситуацією гріх не скористатися.

За підрахунками фахівців, Україна сьогодні спроможна виробляти на експорт 1,5—2 мільйони тонн коксу на рік, але щоб зміцнити позиції на зовнішньому ринку, вже до початку наступного року обсяг експорту треба довести щонайменше до 4 мільйонів тонн. І все це можливо навіть за використання до 80 відсотків проектних потужностей діючих коксових батарей. Проте основні фонди більшості коксохімічних заводів у нашій країні морально і фізично застаріли, а експлуатаційні витрати за останні 10 років зросли більш як у півтора разу. Отож далі нарощувати обсяги виробництва на такому обладнанні вже неможливо.

Кожну третю тонну коксу, отримувану сьогодні у світі, виробляють у печах, спроектованих Діпрококсом

Інститут, за проектами якого були побудовані всі 17 коксохімічних заводів України, стільки само підприємств в інших країнах СНД і 25 заводів у країнах Європи, Азії та Африки, готовий узяти участь у підготовці необхідних розрахунків для виходу на потрібний рівень експорту, у виконанні проектів відбудови, реконструкції, розширенні, модернізації окремих агрегатів і підприємств загалом.

За останні роки Діпрококсом розроблена документація на будівництво 20 сучасних високопродуктивних та екологічно безпечних коксових батарей, що відповідають кращим світовим зразкам. В Україні такі агрегати були побудовані на ВАТ «Маркохім», ВАТ «Алчевськкокс», ВАТ «Ясиновський коксохімзавод». За його проектом реконструйовано і введено в дію коксові батареї на Новолипецькому комбінаті, збудовано коксову батарею на Кемеровському коксохімічному заводі в Росії. Розробки отримали високу оцінку зарубіжних фахівців. Спільно з фірмою СМС Демаг Італімп'янті (Італія) інститут виконав робочу документацію на будівництво коксової батареї заводу компанії Луккіні в місті Пьомбіно і здійснив авторський нагляд за будівництвом. Нині виконує замовлення Криворізького гірничо-металургійного комбінату, Маріупольського, Алчевського, Ясиновського, Дніпродзержинського коксохімічних заводів України, Новолипецького, Череповецького, Магнітогорського металургійних комбінатів, Кемеровського і Губахінського коксохімічних заводів Росії, підприємств інших країн. Кожну третю тонну коксу, отримувану сьогодні у світі, виробляють у печах, спроектованих Діпрококсом.

— Безумовно, — каже Віктор Рудика, — наші фахівці зважають на специфіку кожного підприємства і, якщо є необхідність, допомагають перепрофілювати виробництво. Так, у східному регіоні України, потребу якого в ливарному коксі забезпечував Харківський дослідний коксохімічний завод, на початку 90-х років попит на цю продукцію різко впав. Тому ми запропонували створити на заводі потужності з виробництва «ходового продукту» — активного вугілля. До речі, ми готові надати й іншим зацікавленим сторонам техніко-економічні пропозиції з налагодження випуску цієї продукції. Повірте, з цим товаром не соромно, а головне — прибутково, можна вийти і на європейський ринок.

Від реалізації ідей за кордоном Україна одержує мільйони доларів

Пріоритетним напрямом діяльності Діпрококсу останніми роками стало відновлення зв'язків із зарубіжними партнерами. За минулі п'ять років інститут підготував більш як 50 тендерних, техніко-комерційних та інших пропозицій зарубіжним замовникам. Про успіхи «ноу-хау» свідчить те, що від реалізації науково-технічної продукції Діпрококсу за кордоном в Україну надійшло понад два мільйони доларів США.

— Своїх потенційних клієнтів ми приваблюємо передусім комплексом послуг, — веде далі директор. — Отримавши замовлення від іноземного замовника, підприємство, у свою чергу, забезпечує замовленнями на будівництво об'єктів за кордоном українських виробників, бо найчастіше замовник хоче отримати саме пакет послуг. Давні ділові та творчі зв'язки з машинобудівними підприємствами України, а також з виготовлювачами вогнестійких матеріалів, до яких належать «Славважмаш», «Харківський завод підйомно-транспортного обладнання», «Турбоатом», Сумське науково-виробниче об'єднання імені Фрунзе, ХЕМЗ, «Південкабель», дають змогу успішно розв'язувати будь-які завдання.

На мій погляд, Україні варто було б перейняти світову практику, коли для реалізації нових рішень оголошується тендер. Адже в тендерних торгах перевага зазвичай залишається за вітчизняними розробками.

До того ж розширення інновацій має бути орієнтоване на створення передусім внутрішнього ринку споживання промислової продукції. Як це важливо, засвідчило рішення США з обмеження поставки до цієї країни української металопродукції, що спричинило ланцюгову реакцію захисту своїх виробників у країнах Європи, Азії, в Росії та черговий спад виробництва в гірничо-металургійному комплексі України.

Останнім часом у Діпрококсу встановилися гарні ділові зв'язки з низкою холдингових компаній України, які розвивають свою зовнішньоекономічну діяльність і зацікавлені в наданні зарубіжним замовникам пакета послуг у галузі коксохімічного виробництва, включаючи розробку проектної документації на будівництво, поставки з України коксових машин, обладнання та вогнестійких матеріалів, будівництво, пуск в експлуатацію та освоєння проектної потужності. Вважаємо, що таке співробітництво дасть добрі плоди.

Дорогу здолає той, хто йде

Важко уявити, які наслідки мала б для країни ліквідація такого унікального інституту, визнаного одним із лідерів на світовому інжиніринговому ринку в галузі коксохімії, віднесеного рішенням уряду до підприємств, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки країни. Але ж Діпрококс, як і всю галузеву науку, після руйнування системи фінансування із централізованих джерел було поставлено на межу виживання. Ліквідація інноваційних фондів і зовсім «підрубала» багато перспективних розробок у галузевій науці. Хоча поновлення цих фондів дало б змогу фінансувати бодай ті напрями, в яких наша наука ще не безнадійно відстала від західної.

Щоб не «піти на дно», інститут змушений був піти на болісне скорочення кадрів, зберігши, проте, унікальну школу фахівців-технологів, яка склалася за роки більш як 70-річного існування установи. Водночас збільшився контроль за якістю. В 1998 році було запроваджено особливу систему управління якістю проектної продукції. Її підтверджено сертифікатом УкрСЕПРО, схвалено Міжнародним товариством з сертифікації системи якості — Lloid's Registr Quality Assurance.

Дорогу, як відомо, здолає той, хто йде. Сьогодні обсяг виконуваних робіт порівняно з 1999 роком збільшився у 3,2 разу з відповідним зростанням заробітної плати персоналу. Інститут поновив прийом молодих фахівців. Молодь швидше адаптується до вимог замовників, які їх постійно змінюють, до застосування сучасних комп'ютерних технологій.

Не ріжте курку, яка несе золоті яйця

Прийнятий 1 грудня 1998 року Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність», здавалося б, розв'язав завдання підвищення престижності праці вчених, проектантів і конструкторів. Ним була забезпечена пенсія за рахунок державного бюджету в розмірі майже 90 відсотків від заробітку. І раптом — несподіваний поворот. Законодавець від 6 квітня 2000 року визначив, що головним джерелом фінансування пенсій науковим працівникам державних небюджетних організацій стають кошти цих організацій. Але ж працівники галузевих інститутів, чисельність яких скоротилася у 5—10 разів, не в змозі відраховувати гроші на виплату пенсій усім, хто працював у цих установах 10—20 років тому! Кількість колишніх працівників, котрі мають право на наукову пенсію, в Діпрококсі, наприклад, дорівнює чисельності тих, хто працює нині, а в інших інститутах пенсіонерів ще більше.

Не можна не згадати і ще про один негативний чинник, під вплив якого потрапили такі установи. Відомо, що податок на додану вартість за виконані роботи стягується за першою подією, а не під час надходження коштів на розрахункові рахунки виконавців. Оскільки замовники не завжди вчасно розраховуються за виконані роботи, то ПДВ доводиться платити з інших сум, що надійшли на розрахунковий рахунок, простіше кажучи, із зарплати, адже обігових коштів інститути не мають. І як, питається, вибрати менше з двох лих, якщо несплата податку загрожує податковою заставою майна з відповідними наслідками, а за невиплату зарплати більш як місяць, відповідно до нового Кримінального кодексу, директора можуть притягнути до кримінальної відповідальності.

Звідси висновок. Галузевій науці має бути комфортно у вітчизняному правовому полі. Продумана державна політика в цьому напрямі так само потрібна, як високі технології виробництву. Маючи світових лідерів у багатьох галузях економіки, держава просто зобов'язана їх плекати і створювати їм усілякі комфортні умови. Лише в такому разі можна розраховувати на примноження національного багатства, на завоювання нових ринків збуту, нарешті, на те, щоб і про державу Україна світова преса говорила і писала, як про одну з найсильніших держав світу.

Микола КОСИЙ.

Харків.

ОЛІМПІАДА

Молода наука з давньою історією

У фінальних змаганнях Всеукраїнської студентської олімпіади з соціології та соціальної роботи, які проходили на базі Міжрегіональної Академії управління персоналом, взяли участь 86 учасників із 29 вітчизняних вузів. Журі олімпіади очолила професор Української Академії державного управління при Президентові України, доктор соціологічних наук професор Марія Пірен.

Переможцями олімпіади з соціології як навчальної дисципліни стали Костянтин Мойсеєнко (Донецька держакадемія управління) — перше місце, Анна Гендель (Європейський університет фінансів, інформсистем, менеджменту та бізнесу) та Іван Поділо (МАУП) — друге місце, Інесса Іванова (Одеський державний економічний університет), Віталій Король (Сумський держуніверситет) та Катерина Кравець (Міжнародний Соломонів університет) — третє місце.

У командній першості переможцями визнано Сумський держуніверситет, МАУП та Академію СБУ.

У номінації «соціологія як спеціальність» кращі знання показали Ольга Нечушкіна (Міжнародний Соломонів університет) — перше місце, друге місце — Наталя Кушнір (МАУП), третє — Наталя Гога (Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія»).

Лідерами у командній першості стали команди Міжнародного Соломонового університету, МАУП та Луганського педуніверситету.

Місця у командній першості з дисципліни «соціальна робота» розподілилися так: перше місце — Одеський державний економічний університет, друге — МАУП, третє — Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна».

На знімку: переможці олімпіади з членами журі та оргкомітету.

Уточнення

У матеріалі «Проти вогню», надрукованому в «Голосі України» № 98 за 29 травня, слід читати: «В Олександрівському районі на Кіровоградщині...» Далі за текстом.

Гроші з вас візьмуть, але роботу не гарантують

ТРУДОУСТРІЙ

Ви ніколи не замислювалися над невідповідністю між складністю знайти роботу і великою кількістю пропозицій у різноманітних спеціалізованих виданнях? Дивна, погодьтеся, картина складається на ринку праці. З одного боку, великий попит на робочі місця, а з другого — не менша кількість пропозицій. Цю парадоксальну ситуацію можна пояснити по-різному. Або запити претендентів надто високі, або пропозиції роботодавців не досить коректні, або ж інформація не надто достовірна.

Перевірити це ми вирішили у найпростіший спосіб. Купили газету, ткнули пальцем у рекламне оголошення і зателефонували до кадрового агентства «Гарант». Інформація, надана жінкою по телефону, вселяла оптимізм і, як полюбляли казати в недалекому минулому, «впевненість в завтрашньому дні». Поміркуйте самі — фірма пропонувала безліч вакансій на будь-який смак — від керівника підприємства до хатньої робітниці. Зарплати за нинішніх часів вельми непогані. Керівники — від 500 у. о., водії — від 250, різноробочі — від 50 гривень на день! До того ж і «допомога в наданні житла». Під'їхати до офісу та укласти договір можна будь-якого дня.

— А зараз?

— Приїжджайте, — порадував жіночий голос.

Тож ми й поїхали. Дорогою уява малювала кілометрові черги з претендентів на привабливі вакансії. Насправді все було набагато прозаїчніше. В однокімнатній квартирі було обладнано спартанського вигляду офіс. На час нашого прибуття дві співробітниці працювали з хлопчиною, котрий шукав місце зварника. Після підписання договору йому запропонували три адреси в різних районах міста. Їхати і домовлятися про співбесіду особа, що шукала роботу, мала сама. У разі невдачі дівчата обіцяли надати відомості про інші вакансії.

Після того, як юнак пішов, ми відрекомендувалися і спробували отримати відповіді на питання, що нас цікавили. Зокрема, нас стурбувало відсутність комп'ютера чи якоїсь іншої картотеки. Погодьтеся, уявити кадрове агентство без бази даних з інформацією про вакансії та претендентів досить складно. Нічого переконливого працівники не відповіли, але надали можливість ознайомитися з бланком договору. З нього ми з'ясували, що агентство «надає інформацію про вакансії і проводить роботу з особами, які шукають роботу, протягом двох місяців з дня реєстрації претендента». Він, у свою чергу, має заплатити двадцять гривень за реєстрацію і тридцять — за послуги агентства. За дострокового розривання договору передбачено повернення 50% від суми.

Але найцікавішу інформацію містила печатка. З'ясувалося, що договір укладається не з кадровим агентством, а з приватним підприємцем Тетяною Сергієнко, яка була зареєстрована у Вишгороді Київської області. На стенді для клієнтів, де ми сподівалися побачити інформацію про реєстрацію агентства в місцевій службі зайнятості, були лишень копії патентів осіб, які працюють на приватного підприємця. Запитання про реєстрацію чи ліцензію викликали у дівчат подив, а на прохання зв'язатися з їхнім керівником вони пообіцяли, що вона сама з нами зв'яжеться, якщо ми готові залишити свої координати. Координати залишити ми погодилися. Тему візиту, отже, було, вичерпано. Після отриманої інформації запитань стало ще більше.

Коментар юриста

Згідно з чинним законодавством громадянин має право на працевлаштування шляхом звернення до роботодавця або до державної служби зайнятості. Послуги, які надаються державною службою зайнятості, здійснюються безплатно. Але посередником у працевлаштуванні громадянина на платній основі може бути й кадрове агентство.

Для здійснення такої діяльності кадрове агентство повинно, по-перше, мати свідоцтво про реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності, по-друге, бути зареєстроване у міському (районному) центрі зайнятості — за місцем розташування кадрового агентства. До 23 грудня 1997 року здійснення таких послуг було можливе лише на підставі ліцензії. Під час надання зазначених послуг без такого дозволу відповідна державна служба зайнятості могла стягнути з кадрового агентства штраф у 50-кратному розмірі неоподатковуваного мінімуму доходів громадян за кожну особу, якій було надано такі послуги, та припиняла цей вид діяльності. На даний час ця норма вже неактуальна. Але це стосується тільки працевлаштування в Україні.

Уже коли збиралися піти з «агентства», ми стали свідками спілкування з черговим потенційним клієнтом. Дівчина, пізніше з'ясувалося, що її звати Іра, шукала місце продавця-консультанта. Місця їй пропонували, на нашу думку, цілком солідні — магазини на Подолі і Хрещатику, торговий центр «Квадрат» у центрі Києва. На наше здивування, Ірина від укладання договору відмовилася після того, як дізналася, що про її приїзд працедавців ніхто не збирається повідомляти. На вулиці ми поцікавилися причиною такої поведінки. Дівчина пояснила, що нещодавно її батько опинився у схожій ситуації. Заплативши 75 гривень в аналогічній конторі, отримав багато адрес, поїздки за якими закінчилися безрезультатно. Десь вакансію вже давно було зайнято, деяких фірм уже не існувало, в інших умови праці не відповідали наданій інформації. Взагалі, мати справу зі схожою фірмою в Ірини бажання не було.

Питання накопичувалися, а Тетяна Едуардівна не зв'язок не виходила. Через кілька днів ми вирішили отримати на них відповіді з офіційних джерел. Основним було запитання про контроль органів державної влади за діяльністю таких фірм. На ставлячи під сумнів чесність тієї самої пані Сергієнко, хочеться зазначити, що в такій справі, напевно, мають бути якість законодавчі механізми, що гарантували б потенційним клієнтам захист від зловживань довірою людей, які намагаються знайти кошти на проживання. І місцева влада, здавалося б, мала контролювати дотримання законів на своїй території.

В районній адміністрації столиці інформацію про наявність договору про оренду квартири під офіс нам надати відмовилися.

Ми запропонували керівництву райадміністрації провести спільну перевірку діяльності агентства на відповідність чинному законодавству. Отримали відмову, мотивовану тим, що перевіряти діяльність приватного підприємця мають право лише органи за місцем його реєстрації. У цьому випадку — вишгородські.

Коментар юриста

Перевірка діяльності суб'єкта підприємницької діяльності здійснюється за місцезнаходженням, яке вказують під час його реєстрації. Місцезнаходженням на дату державної реєстрації може бути місце проживання одного із засновників або інша адреса, що підтверджується договором оренди, але в межах відповідної території. У разі її зміни підприємець повинен в семиденний термін повідомити про це відповідний відділ місцевого органу державної виконавчої влади. Невиконання цієї вимоги є підставою для органу державної реєстрації для звернення до суду з позовом про скасування державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності.

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Попри парадоксальність ситуації вона законна. У випадку з Вишгородом можливість перевірки все-таки існує і пані Сергієнко державні органи контролюють. У тому самому Вишгороді нам удалося з'ясувати, що вона зареєстрована цілком відповідно до вимог законодавства і акуратно платить податки. А якщо уявити собі ситуацію, що десь, скажімо, в Чернівцях, працює підприємець, зареєстрований у Луганську... Як ви гадаєте, чи поїде хто-небудь через усю країну, щоб дізнатися, що там робить зареєстрована особа, не творить, бува, там щось протизаконне? Ми поділяємо ваші сумніви — ніхто не поїде. А місцева влада права контролювати цю особу не має. Роби, що душа забажає, лише податки за місцем реєстрації плати.

За останні півроку діяльність агентства перевіряв Київський міський центр зайнятості населення та Управління з захисту прав споживачів.

Жодних претензій з боку цих закладів немає. Мало того, інспектор Управління з захисту прав споживачів Тетяна Щиковська, яка перевіряла «Гарант», зазначила, що скарг на його діяльність надходить значно менше, ніж на інші подібні структури. А в разі виникнення конфліктних ситуацій, неминучих у такому делікатному бізнесі, пані Сергієнко завжди задовольняє претензії незадоволених.

Тетяна Едуардівна, яка, нарешті, вийшла на зв'язок, пред'явила документи на повернення грошей. І розповіла про діяльність агентства. Вона намагається зайняти нішу, яку не можуть заповнити ані державна служба зайнятості, ані великі кадрові агентства. Як ми зрозуміли, основними її клієнтами з боку працедавців є окремі громадяни і приватні підприємці. Згаданий вище «Квадрат» — торговий центр, що здає в оренду площі, як і будь-який речовий ринок.

Агентств, що працюють у цій ніші, досить багато. Коло їхньої клієнтури накладає певний відбиток на діяльність, роблячи її багато в чому формальною і підвищуючи, з одного боку, ефективність, а з другого — ймовірність зловживань. На сьогодні структури, що діють у сфері працевлаштування в Україні, можна умовно розподілити на три категорії. Державна служба зайнятості, великі кадрові агентства, що працюють за договорами з працедавцями (в них зазвичай гроші за підбір кадрів платить працедавець, який обумовлює специфіку, зокрема, персональну роботу з тими, хто шукає роботу, складання детального резюме, співбесіду з претендентом і погодження його направлення на фірму), та агентства, а фактично приватні підприємці, які за певну плату надають вам інформацію про вакансії, які є (її якість залежить винятково від порядності і доброї волі конкретної людини, і варіант, коли вам за кілька десятків гривень просто перекажуть зміст кількох спеціалізованих газет вартістю в дві гривні, не виключено).

Коментар фахівця

Державний інспектор праці Київського міського центру зайнятості населення Таїсія Саржанова:

— Нині в столиці чимало приватних кадрових агенцій. І це нормально. Адже фактично служба зайнятості забезпечує лише соціальний захист шукачам роботи. А приватники вже з самого початку налаштовані на пошук вакансій із пристойним заробітком. Серед таких агенцій є справді солідні фірми. Я можу назвати чимало таких. Майже всі вони починали працювати ще до 1996 року — коли потрібна була ліцензія. Звісно, цей документ —не панацея і не дає жодних гарантій, але принаймні тоді хоча б якось можна було контролювати діяльність згаданих фірм.

Водночас є й чимало кадрових агентств, які просто збирають гроші, користуючись довірливістю пересічних громадян. Серед рекламних оголошень, якими нині ряснілють видання, визначити справжніх професіоналів практично неможливо. А людину, яка шукає роботу, приваблює передусім яскрава реклама. Мало хто тоді пригадує, що завдяки цьому найлегше «спихнути» кота в мішку. Хочу наголосити, що тут говорити про порушення чиїхось прав навряд чи можна — ніхто нікого не змушує звертатися до конкретної фірми. Зазвичай перед укладанням угоди клієнта чесно попереджають, за що він віддає свої кровні. Тож нарікати потім можна лише на себе.

В усіх варіантів є свої переваги і недоліки. І кожна людина, приймаючи рішення, сама відповідає за помилку, бо стан законодавства у цій сфері такий, що розраховувати на захист держави не варто навіть теоретично.

Олег ДЕНИСОВ,
Надія ГОРБАТЮК.

Інтимне діставання

Восьмий Міжнародний форум музики молодих, що відбувся в Києві, став творчим підґрунтям для проростання композиторів та виконавців.

В усякому разі, Сергій Пилютиков, директор цього фестивалю, багато говорив про «удобрювання грунту» й якесь «насіння». Порівняння музики з аграрною сферою не дуже допомагало одразу збагнути, що відбувалося. Спершу навіть було враження деякої недорозвинутості. Наприклад, використання в музичному творі пляшок з-під пива або гра на шнурках, прив'язаних до струн роялю! Незрозуміло було — тут техніка здавалася примітивною через те, що музика на високому рівні — чи навпаки?

Часом здається, що сучасні композитори мають лиш одну мету — «дістати» слухача. І відчайдушний вигук: «О, яка гидота!» їх зовсім не тривожить, а сприймається як прояв похвали.

Втім, на концерті електроакустичної музики всі мої сумніви щодо примітивізму розсіялися. Це був великий перформанс, під час якого незбагненним лишилося тільки відчуття твого перебування в просторі, десь там, на акустичних хвилях безмежного світу...

Звісно ж, не обійшлося на фестивалі без музики Сильвестрова. Це, мабуть, єдиний композитор, творчість якого не удостоєна вищезгаданої «похвали». Після його чотирьох пісень на вірші Г. Айгі для голосу й фортепіано у виконанні Інни Галатенко та Романа Репки не хотілось не те що аплодувати, а навіть думати, хотілось просто відчувати, й відчуттями пізнавати сенс цієї інтимної й чимось дуже близької серцю музики.

Як бачимо, «дістати» публіку можна дуже тихо, елегантно, навіть інтимно.

Не забули відзначити два ювілеї — 190-ліття з дня народження Ріхарда Вагнера та 120-ліття Антона Веберна. Зближує цих композиторів з фестивалем молодих те, що вони свої твори, виконані на концерті Євгеном Громовим, написали зовсім юними. Ох і сердився Громов на «всяких старих музикознавців», котрі назвали стиль раннього Вагнера несформованим! З'ясовується, й у 17 літ можна написати вельми естетично-зрілу сонату.

На жаль, цього не скажеш з приводу концерту лауреатів студентського конкурсу «Градус Парнасум». В одному з творів навіть здалось, що кращий акорд з усіх прозвучав на початку — акорд, що дає настройку! Твір лауреата першої премії Дражана Косорича, може, тим і вирізнявся, що тут несамовито й артистично баяніст-критик Роман Юсипей цитував Біблію.

На лекції з електронної музики французького композитора Яна Жеслена я не ходила, щоб не зіпсувати загального яскравого враження від концерту сухими теоретичними аналізами. Тепер лишається чекати, коли сучасні авангардисти стануть класиками. Може, тоді вони не вдовольнятимуться фразою: «О, я її дістав!», маючи на увазі публіку, а справді зможуть когось тихо шокувати.

Олеся НАЙДЮК.

На знімку: Інна Галатенко.

Фото **Володимира ЛАВРИНЕНКА.**

ТРАДИЦІЇ

Фольклорама-2003

7—8 червня у Києві вже втретє відбудеться свято національних традицій «Фольклорама». Організатори акції — Управління у справах національностей та міграції столичної міськдержадміністрації, Міжнародний благодійний фонд «Центр інновацій та розвитку» і національно-культурні товариства столиці. Але свято має всеукраїнське значення: воно збирає у селищі Пирогове людей не лише з Києва, залюбки тут бувають представники посольств та зарубіжні гості. Цього року у «Фольклорамі» братимуть участь 27 національно-культурних товариств і земляцтв, до 60 творчих колективів з Києва та областей.

Вл. інф.

КАЛЕНДАР

Субстанція світла

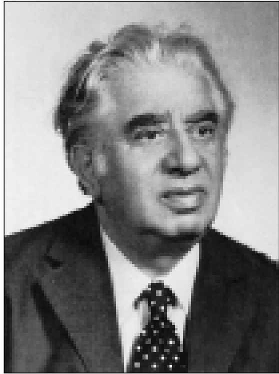

Увесь світ відзначає 100-ліття з дня народження великого композитора Арама Хачатуряна. «Весь світ» — сказано без перебільшення. Є прикметна історія про те, як Хачатуряна запросив до свого палацу художник-сюрреаліст Сальвадор Далі. Хачатурян довго сидів у залі сам і вже думав, що до нього ніхто не вийде, бо Далі славився екстравагантністю. Раптом з гучномовця залунала музика Хачатуряна, двері відчинилися, і Далі увірвався до залу, виконуючи знаменитий «Танець з шаблями»! Цей свій шедевр Хачатурян створив 1942 року як вставку до вже завершеного балету «Гаяне». Він не хотів нічого дописувати, але балетмейстер дуже просив. Твір народився несподівано, на одному диханні. Потім «Танець з шаблями» грала вся планета — колективи, солісти, хтось робив це на скрипці Страдіварі, а хтось — на звичайній пилці! Історія повчальна: мелодія будь-якого народу може звучати у світовому оркестрі. Звісно, Хачатурян завоював право на звучання вірменської мелодики (ба більше — мелодики Сходу) у світовій музиці не самим лиш названим танцем. Він поєднав східне одноголосся з європейським поліфонізмом, і навіть самовпевнені американці казали: «Якби субстанція світла могла перетворитись на звуки, то з цього народилася б музика Хачатуряна!»

Женя ЦЕРУНЯН.

На сцені — прем'єра капремонту

Театральному приміщенню на Адміральській вулиці в Миколаєві виповнилося 120 років. Потреба в ремонті назріла давно, але кого здивуєш потребою? А от плановий ремонт на кошти облбюджету — подія неординарна.

Місто до театру небайдуже. За словами заступника голови облдержадміністрації Миколи Балакірєва, все сприяє ремонту: «Економічна ситуація в країні і регіоні дозволяє нам виділити потрібні кошти. В обласному бюджеті закладено 2 млн. 330 тисяч гривень. Ця сума не остаточна. Збираємося поповнити її з коштів від приватизації об'єктів обласної комунальної власності».

До того ж нині — Рік Росії в Україні, тому й звернулися до підприємств, засновники яких — російські фірми. Першим узявся допомогти Миколаївський глиноземний завод, традиційний спонсор театру. І хоча сума не називається, остаточна згода є. Тривають переговори з компаніями «ТНК» та «Лукойл».

Чи надовго ремонт? Гадаємо, приблизно на два сезони. Тим часом трупа працюватиме на сцені обласного палацу культури.

А «під завісу» творчий колектив показав найпопулярніші постановки: «Пристрасті за Торчаловим», «Поки вона вмирала», «Ханума», «Весілля Кречинського». Напередодні закриття випустили виставу за п'єсою Л. Жуховицького «Остання жінка сеньйора Хуана». Цю версію вічного сюжету про підкорювача жіночих сердець поставив харківський режисер Леонід Садовський. До речі, співпраця з театральним Харковом обіцяє вийти на новий рівень. Керівник Харківського молодіжного театру Петро Бойко погодився обійняти посаду головного режисера Миколаївського російського театру. Можливо, енергійний головреж втілить задум директора миколаївського театру про створення кількох антреприз. А свій 69-й театральний сезон театр закриє чеховським «Дядею Ванею».

А в планах грандіозний проект — після повернення до рідних стін провести міжнародний театральний фестиваль країн Причорномор'я. Назва та сама — «Homo ludens» — Людина граюча.

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

Шевченківський фонд–XXI століття

Яскравий символ України в світі — геній нашого народу Тарас Шевченко. Дедалі більшої суспільної ваги набуває Національна премія України імені Тараса Шевченка, якою за 42 роки відзначено понад 500 осіб.

З метою вшанування в Україні і світі пам'яті Кобзаря, популяризації його спадщини створено Шевченківський фонд—XXI століття, що надає матеріальну та фінансову підтримку ініціативам, спрямованим на об'єктивну наукову інтерпретацію творів Шевченка, сприяє вивченню літературних і мистецьких процесів в Україні, поширенню найвидатніших надбань нашої культури.

Спільно з іншими організаціями фонд бере участь у розвитку різних форм спонсорства, відродженні традицій меценатства в Україні.

Шевченківський фонд—XXI століття сприятиме реалізації державних і благодійних соціальних програм захисту творчих інтересів і життєвого благополуччя лауреатів Шевченківської премії. У фонді акумулюватимуться кошти, що перераховуються фізичними та юридичними особами на проведення заходів, передбачених його статутом. Кошти фонду спрямовуватимуться на пошук і повернення в Україну національних цінностей, пов'язаних з іменем Шевченка та інших діячів культури.

Здійснюватимуться також програми «Шевченко і молодь» (підтримка творчої молоді, фестивалів, конкурсів), «Шевченківська бібліотека» (видавничі проекти), «Музей» (експонування раритетних видань та архівних матеріалів).

Одним із перших внесок до Шевченківського фонду зробив Президент України **Леонід Данилович Кучма**, переказавши на його рахунок свою двомісячну зарплату. Внески до фонду перерахували працівники адміністрації Президента. А ще:

академік НАН України Іван Дзюба, письменник Павло Загребельний, народний артист України Анатолій Мокренко, заслужений журналіст України Володимир Стадниченко, народний художник України Леонід Андрієвський, народний артист України Віктор Гуцал, журналіст Олег Дейнеко, працівник Шевченківського комітету Галина Супрун, народний артист України Григорій Булах.

Спонсорські внески зробили **Мінкультури і мистецтв України (Міністр Ю. Богуцький) та Промінвестбанк (голова правління В. Матвієнко)**.

Президія і правління Шевченківського фонду висловлюють вам, дорогі друзі, щиру вдячність за особистий благодійний внесок. Сподіваємося на подальшу співпрацю на благо української культури. Звертаємося до всіх шанувальників пам'яті Шевченка та творчого доробку Шевченківських лауреатів в Україні і за кордоном сприяти розгортанню роботи фонду, поповненню його своїми фінансовими внесками.

Подаємо реквізити, на які можна переказувати благодійні кошти:

01001, Київ, Промінвестбанк, МФО 300012, код ЗКПО 26169328.

Благодійна організація Шевченківський фонд—XXI століття.

Р/рахунок у гривнях: 260013015361/980

Р/рахунок у доларах США: 260013015361/840.

Два роки без прози

Уже другий рік журі обласного молодіжного літературного конкурсу, присвяченого пам'яті кіровоградського поета Валерія Гончаренка, не може визначити переможця в номінації «Проза». Із 18 наданих рукописів жоден не відповідав вимогам сучасної української літератури. За словами члена журі доктора філологічних наук Леоніда Куценка, в молодих кіровоградських авторів не виникає проблем із сюжетами, а от стилістика і грамотність бажає кращого.

Нагадаємо, першим і поки що єдиним переможцем започаткованого три роки тому обласною організацією НСПУ літературного конкурсу в названій номінації став прозаїк із Липнянки Добровеличківського району Юрій Обжелян. Його конкурсний збірник оповідань «Побратими» вийшов окремою книжкою у кіровоградському поліграфічно-видавничому центрі «Мавік».

З поетами на Кіровоградщині краще. Серед запропонованих творів виявилося чимало гідних уваги, і вже до кінця нинішнього року побачить світ лірична збірка переможниці конкурсу десятикласниці Вільшанської загальноосвітньої школи Інни Немированої. А відсутність талановитих молодих прозаїків викликає чимале занепокоєння. Адже з наступного року книговидання в Україні не обкладатиметься податками, і вітчизняна книга, нарешті, зможе стати конкурентоспроможним товаром. Але за відсутності власних авторів регіональним видавництвам не залишатиметься нічого іншого, як заробляти гроші на тиражуванні книжок «розкручених» іноземних чи, в кращому разі, київських письменників.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

Два крила протилежного руху,

або Що може трапитися з державним підприємством НАЕК «Енергоатом», якщо одне з них допомагає триматися в польоті, а друге тягне вниз

МІРКУВАННЯ З ПРИВОДУ

Незважаючи на відчутні й помітні тенденції економічного піднесення нашої атомної енергетики, над нею дедалі нижче опускаються чорні хмари банкрутства. Тож аналіз кожного з крил цілком природно викликає задоволення і засмучення, здивування й нерозуміння. Щоб розібратися у складній і дивній ситуації, в якій перебуває ця галузь, аж ніяк не можна обійтися без цифрових викладок. Бо, попри свою набридливість, вони мають важливу властивість бути впертими й переконливими.

Їх не приховати — вони контрольовані

Отже, який був для компанії минулий рік? За завдання 74,2 фактично вироблено 78 млрд. кВтг електроенергії. Це 105,2 відсотка. А порівняно з попереднім, 2001 роком цей основний виробничий показник зріс на 2,4 відсотка. Вагомо, переконливо? Гадаю, так.

Не можна не згадати про ще один ключовий виробничий показник для цієї галузі — коефіцієнт використання встановленої потужності. Так ось, за проектного завдання 74,2 він зріс до 75,2. Досягнуто найвищого рівня за весь час існування української ядерної енергетики.

На думку фахівців галузі, останній важливий показник міг би зрости ще на один з гаком відсоток, та на перешкоді цього стали диспетчерські обмеження. Про безпеку й так звані облікові порушення в роботі обладнання — трохи далі. А тепер варто сказати, як розпочали атомники нинішній рік.

Слід одразу зауважити: минулорічні позитивні тенденції в динаміці виробничих показників збереглися й цього року. Так, за січень—квітень вироблено 29,1 млрд. кВтг, що на 300 млн. кВтг більше показника за відповідний період минулого року. А той-таки ключовий показник — коефіцієнт використання встановленої потужності — зріс до 85,5 проти 84,5 відсотка за аналогічний період минулоріч. Як і торік, за перші місяці нинішнього року зменшено витрати електроенергії на власні потреби станцій. Розумію: обтяжую читачів, котрих, можливо, не дуже цікавить діяльність нашої ядерної енергетики. Працює вона благополучно, то й навіщо їм отаке цифрове навантаження? А мабуть, для того, щоб ми всі осягнули й добре втямили: торік майже кожна друга кіловатгодина електроенергії, вироблена у країні, була «ядерною». А частка їх на оптовому ринку того-таки минулого року становила 50,2 відсотка. І ще раз нагадую про застереження на початку цих нотаток...

Тож розраховую на небайдужого й прискіпливого читача-співрозмовника. На того, хто в цей непростий для нашої держави час думає про завтрашній день вітчизняного паливно-енергетичного комплексу. Чи обігріватиме й возитиме він нас, наших дітей та онуків? Чи не доведеться ще нам та їм сидіти біля каганців і готувати їжу, кому на чому вдасться?

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин якось наголосив: «Дедалі більше людей в Україні починають розуміти: альтернативи атомній енергетиці немає й у найближчій перспективі не буде. За нею — велике майбутнє, фундамент якого зміцнюється сьогодні».

А Прем'єр-міністр України Віктор Янукович висловився так: «Якщо говорити про енергетику майбутнього, то найбільших змін швидше за все зазнають вугільний та ядерний сектори. Саме атомна енергетика має необхідні передумови для поступового заміщення традиційної енергетики, що працює на органічному паливі, адже світових запасів урану вистачить на декілька тисячоліть».

Бо сумні дзвони Чорнобиля нагадують...

Проте хоч би які привабливі та значні були показники й успіхи атомної енергетики, перспектива її розвитку і сподівання на неї, всі ми завжди пам'ятаємо про ціну виробленої нею електроенергії. Тому безпечна експлуатація ядерних енергоблоків — наша з вами сувора вимога та особливе завдання компанії.

А тепер — про диспетчерські обмеження. Торік облікові порушення в роботі основного обладнання АЕС були. Але їх зареєстровано лише 45, що на 23 менше, ніж 2001 року. До того ж 40 із них класифіковано нульовим рівнем за шкалою ядерних подій INES або взагалі поза цією шкалою, тобто — неістотні для безпеки. За чотири місяці цьогоріч усіх порушень виявлено 12 проти 22 за січень-квітень 2002 року.

І така важлива подробиця. Позапланових зупинень енергоблоків у розрахунку на один торік сталося найменше за весь час існування НАЕК «Енергоатом». А щодо перевищень контрольних рівнів викидів радіоактивних речовин атомними станціями в навколишнє середовище керівництво НАЕК запевняє: минулого року і за перші місяці нинішнього таких випадків не було. Не зафіксовано також і жодного випадку опромінення когось із персоналу вище за встановлений рівень — 20 мілізівертів.

Зрозуміло, безпека роботи ядерних енергоблоків не залежить, скажімо, від погодних умов. А неодмінно — від державницької уваги керівництва країни, компанії і станцій до її підвищення, що можливо за наявності відповідних коштів. Отже, обсяги капітальних вкладень на

підвищення безпеки, модернізацію та реконструкцію енергоблоків торік було збільшено в 1,5 разу порівняно з 2001 роком. Цікаве й таке порівняння. Якщо у першому півріччі минулого року на названі цілі було спрямовано лише 38, то у другому — 293 млн. гривень. А вже у січні—квітні нинішнього року на ремонт, експлуатацію та підвищення безпеки спрямовано 220,6 млн. гривень, що у 3,4 разу більше, ніж за відповідний період минулоріч.

Заходи з підвищення безпеки реакторів здійснюють у тісній співпраці з науковцями інститутів ядерних досліджень, електрозварювання імені Є. О. Патона, проблем міцності. І також згідно із програмами міжнародного технічного співробітництва з ядерної безпеки і технічної допомоги: Тасіс, Європейської комісії, США, Великої Британії, Франції, МАГАТЕ.

Надзвичайно важливе значення для підвищення ядерної безпеки українських АЕС мають контрольні місії МАГАТЕ. Минулого року їх проводили на Запорізькій станції, цьогоріч планують на Хмельницькій і Рівненській. Вони виявляють наявні недоліки, усунення яких дає змогу підвищувати рівень культури безпеки, здійснюють партнерські перевірки та місії технічних підтримок, що проводяться в рамках Всесвітньої асоціації операторів, котрі експлуатують атомні електростанції. Такі заходи торік здійснено на Хмельницькій і Запорізькій, цього року планують на Південно-Українській, Рівненській та Хмельницькій АЕС.

Структурні зміни — не заради змін

Хто сперечатиметься, що від якості будь-якого і будь-де ремонту залежить багато. Насамперед — збереження, подовження терміну використання тощо. Що вже казати про значення ремонтів енергоблоків. Проте в цьому разі стикаються дві полярні умови: надійність і безперебійність роботи енергоблоків після його завершення, з одного боку, а з другого — термін ремонту позначається на загальних показниках виробництва електроенергії, виконанні жорстких планових завдань.

Тривалий час покладання обов'язків проведення ремонтів лише на самі атомні станції не давало позитивних наслідків. Практика довела: їм потрібна допомога. Зокрема — координація та оптимізація робіт, всебічний аналіз, поширення досвіду між усіма АЕС. Тому в «Енергоатомі» було створено департамент технічного обслуговування і ремонту, який координує всі ремонтні підрозділи атомних станцій та ВП АРС. Діє також спеціальний штаб для оперативного управління ремонтними роботами на енергоблоках.

На цей час припадає і початок загального вдосконалення системи управління ядерно-енергетичною галуззю, формування компанії як цілісного господарського комплексу. Мета — забезпечити ефективність та прозорість її фінансово-економічної діяльності.

Тепер НАЕК має управлінський блок, котрий виконує функції експлуатуючої організації і водночас реалізує єдину технічну політику. Посилено фінансово-економічний блок управління, функції керування економікою і фінансами розділено. Діє й підрозділ, який опікується корпоративним розвитком та залученням інвестицій. Працює сформований підрозділ централізованого постачання ТМЦ.

Нині на всіх АЕС розробляють єдині ефективні процеси управління, створюють типову організаційну структуру станцій. А деталізованою програмою оптимізації чисельності персоналу НАЕК «Енергоатом» уже цьогоріч передбачається вилучити об'єкти непромислової сфери зі складу станцій, максимально залучити до ремонтних робіт ВП «Авторемонтсервіс».

А банкрутство насувається чи його насувають?

Ще один штрих до економічної діяльності компанії за 2002 рік. До бюджету було сплачено 1,4 млрд. гривень, що у 2,4 разу більше, ніж у 2001 році. Окрім цього, до бюджетів усіх рівнів та позабюджетних платежів торік компанія сплатила 1,65 млрд. гривень. Узагалі, все перелічене — не що інше, як доказ відчутного поліпшення роботи НАЕК «Енергоатом» останнім часом. Якби не істотні але...

Серед цих «але» передусім заборгованість оптового ринку електроенергії перед компанією. Минулого року вона зросла на 1,1 і на перше січня нинішнього становила 7,4 млрд. гривень. Це фактично безоплатна робота компанії протягом 16 місяців. Звідси обмеженість можливостей розв'язувати складні технічні проблеми галузі.

За цю останню заборгованість уже неодноразово за рішенням судів заарештовували рахунки «Енергоатома», порушували справи про його банкрутство. Щоб цього не сталося, компанія змушена здійснювати позапланові розрахунки з кредиторами. А це, у свою чергу, відволікає значні кошти від виконання важливих виробничих програм, зокрема й із підвищення безпеки.

Чому таке стало можливе? Передусім тому, що минулого року вартість товарної продукції з ПДВ, відпущеної компанією в оптовий енергоринок порівняно з 2001 роком знизилася з 7,1 до 6,2 млрд. гривень. Геть незважаючи на збільшення відпуску електроенергії. Головний «винуватець» такого парадоксального явища — тариф на електроенергію. Лише минулого року його змінювали для НАЕК чотири рази. Він «упав» з 8,19 у січні до 6,50 коп. за кВтг у серпні 2002 року. А, починаючи з 1998 року, тариф на електроенергію АЕС знизився в перерахунку на доларовий еквівалент із 2,7 до 1,2 цента за кВтг. Таке зниження тарифу істотно змінило структуру витрат компанії, що не дає змоги нинішнього року виконати в повному обсязі заходи із модернізації і підвищення безпеки діючих енергоблоків, ремонту основного обладнання, придбання свіжого ядерного палива, розв'язання соціальних проблем працюючих тощо. Найнеприємніше: через відсутність можливості сповна і вчасно розрахуватися за старі борги, над компанією постійно висить чорна хмара банкрутства. Чи, можливо, це комусь потрібно й вигідно?

Здавалося, тут своє вагоме слово мала б сказати наглядова колегія НАЕК. Та її засідання інколи мають якийсь дивний характер. Мені довелося бути на одному з них. Складалося враження, начебто кілька суворих і непохитних екзаменаторів будь-що прагнуть завалити абітурієнта. Звісно, за такого «нагляду» годі сподіватися на підтримку компанії в її інтенсивному русі вперед, виведення з фінансової скрути.

Не вистачає не лише турбогенераторів

У наведеному вище тексті не раз порівнювалося друге півріччя минулого року з першим. Переорієнтація підходів, фінансових потоків, кардинальні структурні зміни розпочалися торік саме в другому півріччі, коли президентом НАЕК «Енергоатом» був призначений Сергій Тулуб. Фактично з того часу почалося й виведення компанії з «підпілля». До цього її закритість від суспільства не лише дивувала, насторожувала. Сьогодні всі засоби масової інформації щоденно отримують від відділу зв'язків із ЗМІ компанії повідомлення про все найважливіше, що відбувається в галузі. І не лише позитив, а й повідомлення про порушення в роботі обладнання станцій, радіаційний стан на їхніх проммайданчиках. А хто захоче отримати додаткові відомості, відділ, очолюваний Миколою Ковалем, зможе надати їх без затримок і зайвих формальностей. Раніше редакції треба було написати листа, викласти що її цікавить, а в НАЕК подивляться, надавати запитувані дані чи ні.

Отже, виразно помітна відкритість і прозорість діяльності компанії. Саме ці обставини дали авторові змогу отримати й використати в публікації наведені дані та цифри. Раніше вони були втаємничені від широкого загалу. Тепер ми знаємо, що турбує Сергія Тулуба, з дня призначення якого на цю посаду цими днями виповнюється рік.

На думку Сергія Борисовича, одним з першочергових напрямів реорганізації атомної енергетики є сучасне науково-технічне супроводження безпечної роботи станцій. Тобто назріла потреба створення науково-технічного центру з питань інженерної підтримки експлуатації АЕС та організація в майбутньому академічної установи — науково-дослідного інституту атомної енергетики та промисловості.

Саме вони дадуть змогу розв'язувати важливі проблеми, приміром, такі, як підвищення надійності роботи парогенераторів, а також турбогенераторів типу ТВВ-1000-2, технічний стан яких викликає занепокоєння через серйозні конструктивні недоліки, а в централізованому запасі компанії відсутні готові до монтажу такі агрегати.

Нещодавно, доповідаючи про результати роботи НАЕК «Енергоатом» у першому кварталі нинішнього року на засіданні колегії Мінпаливенерго, Сергій Тулуб наголосив на ще одній важливій, скажу, загальнодержавній проблемі. Про потребу накопичення коштів для зняття з експлуатації енергоблоків, введених у дію у 80-х роках, з проектним терміном служби 30 років. Щоб не повторилася ситуація, як на Чорнобильській АЕС, колими змушені були її закрити, а тепер ходимо з капелюхом по світу... А для зняття з експлуатації, скажімо, блока ВВЕР-1000 необхідно майже 260, а блока ВВЕР-440 — 160 млн. доларів. Отже, країні потрібен фонд зняття з експлуатації та консервації ядерних установок, «зароблений» самими атомними станціями. А де тоді шукати такі величезні кошти?

Не можна також забувати і про ініціативу Сергія Тулуба про створення держрезерву свіжого ядерного палива. На цьому вже тепер можна було б зекономити значні кошти. Цей пункт повинен бути чітко визначений у новому законопроекті, що передбачає формування стратегічного запасу палива для енергогенеруючих компаній.

Так, ми маємо погодитися: альтернативи атомній енергетиці нині немає. Їй справді потрібен надійний фундамент, зміцнення якого досить відчутне і помітне особливо останнім часом.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

На знімку: Сергій Тулуб, президент НАЕК «Енергоатом».

Усі фарби дитинства

Духовність, культура, освіта — ось суть соціальної політики ВАТ Вугільна компанія «Шахта Красноармійська-Західна № 1»

Цього дня на майдані панували Усмішка та Гра. Потрапляючи на територію імпровізованої «Країни дитинства», дітлахи почувалися в рідній стихії. По обидва боки алеї красувалися загадкові написи: «Бухта «Відгадайка», «Село «Пензлик», «Острів Робінзонів». Кожна з табличок обіцяла різноманітні конкурси. Наприклад, «Найметкіший»: ну-бо одягни на себе якнайбільше речей за короткий час, та ще й придумай назву своєму костюму, в якому дивовижним чином поєднуються корона Снігуроньки та циганська спідниця. Або «Веселий клоун»: спробуй-но прикріпи намальованому клоунові бантик у потрібному місці, якщо в тебе зав'язані очі! Або «Спіймай рибку»: орудуючи вудкою, підчепи на гачок «рибку». Хлопчики і дівчатка складали картинки зі шматочків картону і змагалися в шахи та шашки, ставали на ходулі й кидали кільця на точність, малювали крейдою, фарбами та олівцями, творили цілі картини з пластиліну, черепашок і гальки та освоювали давнє мистецтво оригамі — складання фігур з аркуша паперу.

А поряд, на сцені просто неба, в цей час демонстрували майстерність юні вихованці Палацу культури вугільної компанії. Та й сама сцена стала прикрасою свята: уявіть собі гірлянди повітряних куль, такого ж «повітряного» різнокольорового клоуна і симпатичного рожевого слона, що погойдувався у такт музиці. Плюс атракціони на будь-який смак і вік. А також заповзяті веселі клоуни, котрі заводили публіку. І грандіозне спортивне свято на стадіоні ФСК «Олімпійський». Усе це — один день із життя вугільної компанії «Шахта «Красноармійська-Західна № 1»: 1 червня, Міжнародний день захисту дітей.

Утім, турбота про підростаюче покоління для керівництва підприємства не обмежується однією-двома датами на рік. Духовність, культура, освіта — ось три пріоритетні напрями розвитку шахти «Красноармійська-Західна № 1». Для реалізації кожного з цих напрямів створено центри: Палац культури, Дитячий методичний центр християнської православної просвіти та дитячо-юнацький центр «Надія» з освітньою програмою. В школі № 10 відкрито сучасний спортивний комплекс з необхідними майданчиками і спорядженням. Розроблено єдину комплексну програму діяльності всіх соціальних установ, починаючи з молодшого віку — з трьох років — і закінчуючи зрілим трудовим колективом шахти.

Майбутня творча і духовно досконала особистість формується ще в ранньому дитинстві, переконаний народний депутат України, президент вугільної компанії Леонід Байсаров. Саме тому шахта стільки вкладає в розвиток здібностей дітей — у творчість, спорт, у навчання. І хоча такі «інвестиції» принесуть результат не сьогодні і навіть не завтра, діти, які займаються в установах соціальної сфери вугільної компанії, уже змусили про себе говорити.

Парадом перемог став для творчого колективу і вихованців Палацу культури, очолюваного директором Іриною Зорею, кінець навчального року. Діти зі школи бального танцю «Едельвейс» (керівник Н. Дацун) підкорили одразу кілька вершин. Перше місце в рейтинговому турнірі «Кубок області» (Донецьк) посіли Марк Тернов та Аліна Проценко. Ця пара піднялася й на найвищу сходинку п'єдесталу в міжнародному рейтинговому турнірі зі спортивних бальних танців «Кубок престижу» в обласному центрі і була третя на аналогічному турнірі «Kyiv Open-2002».

Жоден святковий концерт не обходиться без участі яскравого, самобутнього колективу — хореографічного ансамблю «Відрадушка» (керівник Н. Жирова). Зовсім недавно діти посіли третє місце на II дитячому відкритому конкурсі сучасної естрадної пісні й танцю «Форте-маестро» у Слов'янську. Але, мабуть, найважливіша подія в історії «Відрадушки» відбулася кілька тижнів тому: танцювальному колективу присвоєно звання «Зразковий». Це найвище звання, що є для самодіяльних колективів.

У студіях і гуртках БК народжуються й отримують путівку в життя справжні таланти. Такі, наприклад, як Катя Комар, солістка вокальної студії «Сонячні посмішки». Попри юний вік, дівчинка має солідний «послужний список» перемог: перше місце в номінації «Дебют» на конкурсі «Форте-маестро» (Слов'янськ), друге місце на регіональному конкурсі «Дзвінкі голоси України», дипломи Всеукраїнського фестивалю дитячої народної творчості «Первоцвіт-2001» та міського конкурсу «Музична весна».

Коли ти юний, так важливо повірити у власні сили. Так хочеться знати, на що ти здатний. Так потрібні підтримка та схвалення від дорослих. Тоді як на інших підприємствах давно позбулися соціальної сфери, вважаючи її зайвим клопотом, у вугільній компанії «Красноармійська-Західна № 1» соціальним об'єктам приділяють особливу увагу. Відрадно, що таку позицію поділяють самі робітники та їхні сім'ї. Слюсар шахти Костянтин Луцик прийшов на свято разом з дружиною Наталею та дочкою Вікою.

— Ми спеціально планували цього дня відпочити всі гуртом, — пояснив глава сім'ї. — Дуже подобається, для дитини просто роздолля.

— Це важливо, що шахта створює всі умови для розвитку дітей, молоді, — залучається до розмови дружина. —Переконана, гроші витрачаються недарма.

Дивлячися на захоплених грою і виставою дітей, мимоволі зазначила: а вони не здаються гостями на цьому святі. Вони — господарі великого багатства, створеного колективом вугільного підприємства для молодшого покоління. Вони розумні й талановиті, чуткі до прекрасного і чуйні, вміють сперечатися і не бояться відстоювати свою точку зору. Мине зовсім небагато часу, і цим хлопчикам і дівчаткам треба буде вирішувати долю підприємства, міста, країни. За ними — майбутнє. Хочеться вірити, що воно буде таким само яскравим і насиченим, як фарби їхнього дитинства.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Молочарка

ХАРАКТЕРИ

Так позаочі її називають працівники рідного підприємства. Нічого дивного. ТОВ «Постмол», яким керує Тетяна Герасимова, ось уже сім років переймається відродженням дитячого молочного харчування в Севастополі. На шафах і столах у її кабінеті лежать і стоять корови. Не живі, а лише сувенірні — подарунки від друзів, привезені з усіх кінців світу. Справжні корови пасуться на пасовищах у сусідньому Бахчисарайському районі. Там вона знайшла вцілілих під час перебудови знаменитих рудих кримських красунь, які дають необхідне за жирністю молоко, і навіть спромоглася за цей час виростити своє стадо.

Робочий день Тетяни Герасимової розпочинається з першого доїння на фермах і з чекання дзвінка чергового, який повідомляє, скільки приїхало машин. Потім... спати вже просто ніколи. У Біблії написано: «По силі твоїй і хрест твій». Виходить, у таких, як вона, іншої долі не буває.

Наталя АЛЕКСАНДРОВА.

На знімку: Тетяна Герасимова. Севастополь.

Фото автора.

70 тонн отруйної жуйки

без супровідних документів і сертифікатів якості дві доби знищували в Євпаторії. Комплексна експертиза ласощів виявила в них не лише заборонені для використання в харчових продуктах барвники, а й один з найтоксичніших важких металів — кадмій, який спричиняє гострі отруєння. За фактом контрабанди в особливо великих розмірах порушено карну справу. Особу господаря небезпечного вантажа з`ясовують правоохоронці. На півострові розгорнулася широка перевірка торгових точок з метою виявлення неправедно завезених неякісних товарів. СБУ стурбована тим, що з початком курортного сезону атаки контрабандистів фальсифікату почастішали.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Інформаційне повідомлення про проведення комерційного конкурсу з продажу пакета акцій Відкритого акціонерного товариства «Ватутінський м'ясокомбінат», що належать банку «Україна»

Ліквідатор Банку «Україна» оголошує про продаж на комерційному конкурсі пакету акцій ВАТ «Ватутінський м'ясокомбінат», що належать Акціонерному комерційному агропромисловому Банку «Україна», за грошові кошти.

1. Дані про смітента:
1.1 Код ВАТ за ЄДРПОУ: 00444263;
1.2 Вид цінного паперу: акція проста іменна;
1.3 Відкрите акціонерне товариство «Ватутінський м'ясокомбінат»;
1.4 Місцезнаходження: 20250 Черкаська обл., м. Ватутіне вул. Індустріальне шосе, 1, телефон: (04740) 6-21-41;
2. Дані про пакет акцій:
2.1 Кількість акцій, що пропонується до продажу: 380 801 штук, що становить 51 % від статутного фонду.
2.2 Номінальна вартість однієї акції: 1,05 грн.
2.3 Початкова ціна пакету акцій: 380 700 грн.
2.4 Акції знерухомлені. Покупець для перереєстації прав власності на ЦП повинен мати рахунок у Зберігача ЦП.
3. Детальну інформацію про емітента можна отримати звернувшись до ліквідатора Банку «Україна», телефон для довідок (044) 228-97-87.
4. Фіксовані умови конкурсу:
4.1 Погашення вексельної заборгованості підприємства перед Банком «Україна» у сумі 118 756 грн. 40 коп.
4.2 Додаткові умови участі в конкурсі — немає.
5. Для участі в конкурсі учасник Конкурсу:
5.1 Сплачує на рахунок Банку «Україна» суму страхового внеску: 38 070 грн. Суми страхових внесків учасників конкурсу, які не будуть визнані переможцями, підлягають поверненню протягом 5 (п'яти) банківських днів з моменту підписання протоколу про проведення конкурсу. Номер рахунку для сплати суми страхового внеску: накопичувальний рахунок № 32079100101 в ОПЕРУ НБУ, МФО 300001, ЗКПО 00039025;
5.1 Подає заявку на участь у довільній формі. В заявці обов'язково має бути зазначене:
а) для юридичних осіб:
— повна назва;
— код ЄДРПОУ;
— юридична адреса;
— поштова адреса, контактний телефон;
— реквізити розрахункового рахунку;
— номер та дату платіжного доручення про внесення гарантійного внеску;
б) для фізичних осіб:
— прізвище, ім'я по батькові;
— реквізити документу, що посвідчує особу заявника;
— поштова адреса, контактний телефон;
— номер та дату платіжного доручення про внесення гарантійного внеску.

До заяви повинна додаватись копія платіжного доручення про внесення гарантійного внеску. Для юридичних осіб заявки мають бути завірені печаткою юридичної особи. Кінцевий термін прийняття заяв на участь в Конкурсі: 16.06.03.
5.3 В день проведення конкурсу 17.06.03 року з 10-ої до 12-ої години ранку учасник подає у запечатаному конверті до конкурсної комісії план, який повинен включати:
— назву і місцезнаходження Емітента;
— відомості про покупця;
— запропоновану покупцем ціну придбання пакету акцій;
— пропозиції щодо погашення заборгованості перед Банком (гарантії, поруки, тощо);
— додаткові зобов'язання.
6. Конкурс здійснюється у два етапи. На першому етапі оголошується попередній переможець конкурсу. Інформація про його пропозиції доводиться до всіх учасників конкурсу. Якщо протягом п'яти робочих днів від них не надійдуть додаткові пропозиції, то попередній переможець оголошується остаточним переможцем. За наявності інших пропозицій проводиться додаткове засідання конкурсної комісії, яка розглядає додаткові пропозиції учасників конкурсу та визначає остаточного переможця. Засідання конкурсної комісії є закритими. Після закінчення засідання конкурсної комісії складається протокол, який затверджується Ліквідатором Банку «Україна».
7. Адреса прийняття конкурсних пропозицій, заяв та підтверджуючих документів: Адреса: 10125, м. Київ, провулок Рильський, 10, тел./факс. (044) 228-97-87.

Господарським судом м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б порушено провадження у справі про банкрутство (ухвала від від 11. 04. 03 р.) справа № 24/326-б) відкритого акціонерного товариства «Гостина» (Україна, 04070, м. Київ, вул. Спаська, 6-Б, рах. № 260090102500 в КБ «Брокбізнесбанк», МФО 300249, код ЄДРПОУ 30114627).

Розпорядником майна-арбітражним керуючим призначено Реутова Олександра Борисовича, м. Київ, вул. Дегтярівська, 26-А, к. 84 (ліцензія № 249797, серія АА видана Міністерством економіки з питань європейської інтеграції України 19.10.01).

Господарський суд Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 а.) порушив провадження у справі № 31/68-03 про банкрутство сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «8 Березня», 63700, с. Кіндрашівка, Куп'янський район, Харківська область, Україна, код ЄДРПОУ 30739176, р/р № 26040303760444 у Куп'янському відділенні АК ПІБ України, МФО 351511.

Розпорядником майна призначено Кардаша Сергія Леонідовича, ліцензія № 140479, серія АА від 02.07.2002 р.

Претензії кредиторів та пропозиції санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) за заявою Черкаського державного заводу хімічних реактивів порушив справу № 24/448-б про визнання банкрутом Товариства з обмеженою відповідальністю «Промімпекс-Україна» (040470, м. Київ, вул. Волоська, 31-а, кім. 15. П/рах. № 26007151 в П'ятій філії АППБ «Аваль» м. Київ, МФО 322614, код ЗКПО 23534224).

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця.

ВІДКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВіННИЦЯМ'ЯСО»

Повідомляє, що загальні збори акціонерів Відкритого акціонерного товариства «Вінницям'ясо» відбудуться 26 липня 2003 року о 12 годині за адресою: м. Вінниця, вул. Кірова, 1, в приміщенні клубу Вінницького м'ясокомбінату.

Порядок денний:

1. Звіт Правління про результати фінансово-господарської діяльності Товариства за 2002 р.
2. Звіт Ревізійної комісії.
3. Звіт Спостережної ради.
4. Вибори Голови та членів Правління Товариства.
5. Вибори складу Спостережної ради Товариства.
6. Вибори складу Ревізійної комісії Товариства.
7. Затвердження Статуту Товариства в новій редакції.
8. Затвердження внутрішніх Положень Товариства.
9. Про передачу ведення реєстру Товариства.

Учасникам Зборів мати документ, який посвідчує особу.

Реєстрація учасників зборів буде проводитись з 10 до 12 години.

Хозяйственным судом Автономной Республики Крым (95000, г. Симферополь, ул. К. Маркса, 18) по делу № 2-11/911-2003 от 6 мая 2003 г. признано банкротом ООО «Ментавр», код ОКПО 13779344, р/счет 26001121130041 в ФФ ОАО «Международный коммерческий банк», МФО 324366, юридический адрес: 98100 город Феодосия, АРК, ул. Чкалова, 64, кв.17 и открыта ликвидационная процедура. Ликвидатором назначен арбитражный управляющий Куруч Николай Петрович, лицензия АА № 249904 от 22.10.2001 г., 95021, г. Симферополь-21. а/я № 418, тел. (0652) 258096.

Заявления кредиторов принимаются в течение одного месяца со дня опубликования настоящего объявления.

Господарський суд Закарпатської області (м. Ужгород, вул. Коцюбинського 2а) за заявою Хустської ОДПІ порушив справу № 16/74 про визнання банкрутом ВАТ «Хустської взуттєвої фабрики», м. Хуст, вул. 24-го Жовтня, 40, код - 00308092, р/р 26003301270179 у Хустському відділенні «Промінвестбанк». Мораторій на задоволення вимог кредиторів, щодо зобов'язань боржника, введено з 11.04.2003 року.

Розпорядник майна - арбітражний керуючий Руденко Ольга Василівна - ліцензія від 10.12.2002 р. серія АА № 419494, м. Ужгород, вул. Дівоча, 45/17, Закарпатської області.

Заяви кредиторів, санаторів та інвесторів приймаються протягом місяця з дня подання оголошення.

ТОВ «Стиль Радіо Продакшн» ЄДРПОУ 31059075, індивідуальний податковий № 310590726582, адреса 03037 м. Київ, вул. Пироговського, б.19, к. 212, ліквідується, згідно рішення засновників.

Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з моменту опублікування.

Товариство з обмеженою відповідальністю «**Інтерпромкомплект**» (ЄДРПОУ 31421080) повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом двох місяців за адресою: ТОВ «Інтерпромкомплект», 08600, м. Васильків, вул. Кармелюка, 11, тел. 211-57-86.

Повідомлення:

24.07.2003 року об 11.00 відбудуться позачергові Загальні збори акціонерів **ЗАТ «МАЙСТЕР НОРД»**, за адресою: Литовська Республіка, м. Вільнюс, вул. Даряус ир Гирено, 175. Порядок денний: внесення змін до Статуту і Установчого Договору Товариства.

Господарський суд Одеської області (прос. Шевченко, 4, м. Одеса, 65032) Постановою від 15 квітня 2003 року у справі № 17-6-32/02-1764 визнав банкрутом дочірнє підприємство «Ренітеплокомуненерго» (вул. 28-Червня, 259, м. Рені, Одеська область, 65000, код ЄДРПОУ 25043157) та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Шармонову Вікторію Олексіївну (ліцензія АА № 249881 від 22.10.2002). Претензії кредиторів приймаються протягом місяця за адресою: а/с 93, м. Одеса, 65078.

Определением Хозяйственного суда Донецкой области от 19.05.2003 г. по делу о банкротстве № 33/204Б открыта ликвидационная процедура относительно предприятия сельскохозяйственное общество с ограниченной ответственностью «Коммунист», р/с 26008190474001 КБ Приватбанк г. Краматорск, МФО 335548, ОКПО 05432017. Адрес : 84451, Донецкая область, Краснолиманский район, пос. Дробышево-1, ул. Центральная, 3. Ликвидатор - Дмитриченко Анатолий Сергеевич (лицензия серии АА № 047954 от 18.10.2001 г.). Тел.: 90-35-63, 335-61-14. Адрес: 8000, г. Донецк, ул Челюскинцев, 107/45. Претензии принимаются в течение 30 дней со дня опубликования объявления.

Ухвалою Господарського суду Закарпатської області (88000, м. Ужгород, вул. Коцюбинського, 2а) від 23.05.03р. по справі №16/110 порушено провадження у справі про банкрутство та відкрито процедуру санації щодо наступного підприємства: комунальне підприємство «Ринок» (адреса: м. Ужгород, пл. Корятовича, 21/а, код ЄДРПОУ 22089584, п/р 2600924б091010 в АКБ «Приватбанк», м. Ужгород, МФО 312464). Керуючий санацією - керівник боржника: директор підприємства Роберт Орест Орестович (адреса: м. Ужгород, пл. Корятовича, 21/а, 88000). Розпорядок майна: арбітражний керуючий Ковальський Ігор Ігорович (ліцензія АА 249768 від 19.10.01р., адреса: Івано-Франківська обл., Калуський район, с. Пійло, 77344). Заяви кредиторів за вимогами, що виникли до 23.05.03р., приймаються на протязі тридцяти днів від дня опублікування даного оголошення.

Господарський суд Київської області (м. Київ-33, вул. Жилянська, 58-б) виніс ухвалу від 09-17.04.2003 № 204/116-2003 про порушення справи про банкрутство ВАТ «Білоцерківсільрибгосп» - Білоцерківський район, с. Вільна Тарасівка, вул. Миру, 12; п/р 26006312901158 в Білоцерківській філії АКБ «Укрсоцбанк», МФО 321046, код ЗКПО 00476688.

Розпорядником майна призначено Дранченко В. М. - ліцензія АА № 249738 від 16.10.2001.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Господарським судом Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а) 10.04.2003 року порушено справу № 10/976 про банкрутство Державного будівельно-монтажного управління «Будмонтаж» (91001, м. Луганськ, пер. Пролетарський, 11, рахунок 260074122 в ЛОД АППБ «Аваль», МФО 304007, код ЄДРПОУ 05591626). Розпорядником майна призначено Криштова Євгена Федоровича (ліцензія Мінекономіки АА № 249952 від 19.10.2001 року). Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Згідно Постанови Господарського суду Вінницької області від 27 травня 2003 року визнано банкрутом та розпочато ліквідаційну процедуру по справі № 30/10-62 про банкрутство СТОВ «Павлівське», Вінницька область, Крижопільський район, с. Павлівка (р/р 260084455 в ВОД АППБ «Аваль» смт. Крижопіль, МФО 302247, код ЄДРПОУ 30803398).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Погрібного І. Я., м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7, к. 1303, т. 52-01-53, 52-04-28.

Подача позовних заяв про включення до реєстру вимог кредиторів припинена.

АТП Бородянської РСС повідомляє про свою ліквідацію. Ідентифікаційний код — 03769511. Заяви кредиторів приймаються в строки передбачені законодавством, за адресою: Київська область, смт. Бородянка, вул. Леніна, 343, індекс 07800.

Доводимо до відома зацікавлених осіб, на підприємстві ТОВ «Юридична фірма «Чернявський і Партнери» (код ЄДРПОУ 31244476) була втрачена печатка. З 23.05.03 печатку вважати не дійсною.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Продюсерська агенція «Льомі Льом і проект» м. Київ, вул. Кудрі, 26 (ідентифікаційний од 25398943) повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення за тел.490-15-42.

Господарський суд Одеської області (прос. Шевченко, 4, м. Одеса, 65032) Постановою від 24 квітня 2003 року у справі № 7/72-03-2365 визнав банкрутом товариство з обмеженою відповідальністю «Майка» (вул. Базарна, 5, м. Одеса, 65000, код ЄДРПОУ 31253611) та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Вудуда Гаррі Ігоровича (ліцензія АА № 249853 від 22.10.2002). Претензії кредиторів приймаються протягом місяця за адресою: а/с 93, м. Одеса, 65078.

Господарський суд Автономної республіки Крим (вул. К. Маркса, 18, м. Сімферополь, 95000) Постановою від 02 грудня 2002 року у справі № 2-16/9918-2002 визнав банкрутом закрите акціонерне товариство «Крим-УАЗ» (вул. Крилова, 162, м. Сімферополь, 95000, код ЄДРПОУ 22297207) та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Вудуда Гаррі Ігоровича (ліцензія АА № 249853 від 22.10.2002). Претензії кредиторів приймаються протягом місяця за адресою: а/с 93, м. Одеса, 65078.

Товариство з обмеженою відповідальністю **"Інтертон"** (ЄДРПОУ 24438286)

повідомляє,

що на загальних зборах було прийнято рішення про ліквідацію товариства. З 23.03.03р. на підприємстві почала діяти ліквідаційна комісія. Претензії кредиторів приймаються, протягом двох місяців за адресою:

49100 м. Дніпропетровськ, вул. Наб. Перемоги, 70,кв. 30, тел.: (0562) 47-19-27

Ликвидатор ООО АП «НИВА» уведомляет о продаже имущества.

Место нахождения имущества: 97501, АР Крым, Симферопольский район, с. Первомайское, ул. Дьяченко, 4. Состав имущества: строения, сооружения, транспортные средства, техника, оборудование, устройства и др. Порядок продажи: аукцион и конкурс. Срок подачи заявок на участие в аукционе или конкурсе - 30 календарных дней с даты опубликования объявления. Условия продажи: обязательная оплата 10% первоначальной цены на расчетный счет 26002452086191 в КРФ АКБ УСБ г. Симферополь, МФО 324010, ОКПО 00850170; подача заявки; приобщение к заявке документа, который удостоверяет полномочия представителя. Победитель аукциона или конкурса обязан в 3- дневный срок произвести окончательный расчет за приобретенное имущество и заключить договор купли-продажи. Заявки принимаются по адресу: 95000, АР Крым, г. Симферополь, Главпочтамт, а/я 111, или по телефону: 8-(0652) -51-92-48, либо по месту нахождения имущества.

Інформація про фінансово-господарську діяльність ВАТ "Об'єднаний комерційний банк" за 2002 рік

Найменування емітента	Відкрите акціонерне товариство "Об'єднаний комерційний банк"
Код за ЄДРПОУ	20685262
Номер свідоцтва про державну реєстрацію емітента	74
Дата видачі свідоцтва про державну реєстрацію	23/12/1991
Місцезнаходження (поштова адреса) емітента	95000, АР Крим, м. Сімферополь, вул. Карла Лібкнехта, б. 5
Міжміський код та телефон	(0652) 275-443
Факс	247-646
E-mail	Admin@ucb.crimea.ua
Основні види діяльності (код)	(найменування)
96120	Комерційні банки
Кількість акціонерів	499
Чисельність працівників у емітента на кінець звітного періоду	582
Статутний капітал (тис.грн.)	30065,6
Номінальна вартість простої акції (грн.)	10,00
Кількість простих акцій (шт.)	3006564
Частка простих акцій у статутному капіталі (%)	100,00
Кількість привілейованих акцій (шт.)	
Частка привілейованих акцій у статутному капіталі (%)	
Сумарна вартість непогашених облігацій за номінальною вартістю (тис.грн.)	
Дата проведення останніх зборів акціонерів (для ВАТ)	16 квітня 2002 року
Адреса, за якою звертатись з питань ознайомлення з річним звітом емітента	АР Крим, м. Сімферополь, вул. Карла Лібкнехта, 5
Дата початку виплати дивідендів (якщо вони будуть виплачуватись)	
Дата закінчення виплати дивідендів	
Дата початку виплати процентів за облігаціями	
Дата закінчення виплати процентів за облігаціями	
Дата погашення облігацій	

Юридичні особи, послугами яких користується емітент	Найменування	Місцезнаходження	Номер ліцензії (дозволу)
Реєстратор емітента	ВАТ «Об'єднаний комерційний банк"	АР Крим, м. Сімферополь, вул. К. Лібкнехта, 5	АА № 318643
Зберігач цінних паперів	немає	-	-
Депозитарій емітента	немає	-	-
Торговці цінними паперами, з якими укладено договори на розміщення випусків цінних паперів	немає	-	-
Юридичні особи, уповноважені емітентом продавати (купувати) його цінні папери	немає	-	-
Юридичні особи, уповноважені емітентом виплачувати дохід за його цінними паперами	немає	-	-
Аудитори (аудиторські фірми), які надають аудиторські послуги емітенту	ТОВ АФ «Igk-Україна аудит"	м. Київ, вул. Тургеневська, 71, оф. 314	2091

Основні показники фінансово-господарської діяльності

Найменування показника	Період	
	Звітний	Попередній
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (тис.грн.)	**27422,1**	**19939,5**
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) (тис.грн.)	**27053,3**	**19376,6**
Чистий прибуток (збиток) (тис.грн.)	**368,9**	**562,9**
Необоротні активи (тис.грн.)	**40499,2**	**28968,0**
Оборотні активи (тис.грн.)	**90957,8**	**66424,8**
Довгострокові зобов'язання (тис.грн.)	**16581,4**	**8124,1**
Поточні зобов'язання (тис.грн.)	**82177,6**	**65320,2**
Частка чистого прибутку, яка спрямована на виплату дивідендів на привілейовані акції (тис.грн.)		
Середньорічна кількість простих акцій (шт.)	**2409058,0**	**1758379,0**
Чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію (грн.)	**0,15**	**0,32**
Дивіденди, нараховані на одну просту акцію (грн.)		
Загальна сума коштів, витрачених емітентом на викуп акцій протягом періоду (тис.грн.)	**2619,5**	**515,5**
Кількість акцій, викуплених емітентом протягом періоду (шт.)	**261953**	**51546**
Загальна сума коштів, витрачених емітентом на викуп облігацій протягом періоду (тис.грн.)		
Сума сплачених відсотків за облігаціями (тис.грн.)		
Кількість облігацій, викуплених емітентом протягом періоду (шт.)		

Херсонський морський коледж з поглибленим вивченням англійської мови

ОГОЛОШУЄ ПРИЙОМ

НА 2003 РІК ЗА НАПРЯМАМИ ТА СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ:

СУДНОВОДІННЯ ТА ЕНЕРГЕТИКА СУДЕН

- «Судноводіння»
- «Експлуатація суднових енергетичних установок».

ЕЛЕКТРОМЕХАНІКА

- «Експлуатація електрообладнання та автоматики суден».

До коледжу приймаються громадяни України чоловічої статі, які мають освіту 9 або 11 класів. Навчання проводиться за держзамовленням та за контрактом (на платній основі).

Вступні іспити складаються з 31 липня до 5 серпня за програмами повної та базової загальної середньої освіти з предметів:
- математика (усно);
- українська мова (диктант).

Прийом заяв з 16 червня до 30 липня 2003 року.

Випускники коледжу за освітньо-кваліфікаційним рівнем «БАКАЛАВР» можуть продовжити навчання за вищевказаними напрямами та спеціальностями у Київській державній академії водного транспорту, Одеській державній морській академії, Українському державному морському технічному університеті (м. Миколаїв), Севастопольському державному національному технічному університеті та отримати вищу освіту на рівні «СПЕЦіАЛіСТА» або «МАГіСТРА» за 1,5 року.

Вступники на базі 9 класів здобувають у коледжі повну середню освіту з одержанням атестата зрілості та згідно з Законом України «Про загальний військовий обов'язок і військову службу» отримують відстрочку від призову на строкову військову службу на період навчання.

ВИКОРИСТАЙТЕ СВІЙ ШАНС!

Отримайте якісну освіту за помірними цінами з подальшим працевлаштуванням на суднах далекого плавання.

За довідками звертатися: 73000, м. Херсон, пр-т Ушакова, 14.
Тел.: (0552) 22-58-73 - приймальна комісія; 26-30-94 - заочне відділення.

Ліц. АА № 232312 від 22.11.2001 р., видана МОНУ.

ТОВ «Ексклюзив» код ЄДРПОУ 30471172, юридична адреса: Київ, вул. Металістів, 17, к. 401, зареєстроване Жовтневою районною державною адміністрацією м. Києва 06 вересня 1999 р. за № 07873, повідомляє про свою ліквідацію.

Постановою Господарського суду Одеської області від 27.05.2003 р. (справа №21/97-03-3465) визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «ОНТ», адреса, 65039, м. Одеса, вул. Канатна, 91/8, код ЄДРПОУ 30747779 та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Домбровського П. Г., тел. (0482) 26-13-67.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Компанія «Енергогазінвест» повідомляє, що в зв'язку з втратою оригіналів наступних документів:

1. Свідоцтво про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності № 32248115, видане Печерською районною в м. Києві державною адміністрацією 01.11.2002 р.;
2. Довідка про взяття на облік платника податків за формою 4-ОПП, видана Державною податковою інспекцією в Печерському районі м. Києва 26.11.2002 року, № 31296;
3. Довідка № 16057/02 про включення до Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України, видана Головним міжрегіональним управлінням статистики в м. Києві 05.11.2002 р.;
4. Свідоцтво № 37612531, НБ № 240783 про реєстрацію платника податку на додану вартість, видана Державною податковою інспекцією в Печерському районі м. Києва 29.11.2002 року;
5. Статут ТОВ «Компанія «Енергогазінвест», зареєстрований Печерською районною в м. Києві державною адміністрацією, за № 34652 від 01.11.2002 р.;
6. Установчий договір про створення і діяльність ТОВ «Компанія «Енергогазінвест», зареєстрований Печерською районною в м. Києві державною адміністрацією, за № 34652, від 01.11.2002 р.;
7. Страхове свідоцтво за № 2610101661, видане Управлінням виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України у м. Києві 15.11.2002 р.

вважати оригінали недійсними.

ТОВ «Торгбізнес — 2000», код ЄДРПОУ 31202719, юридична адреса: Київ, вул. Смоленська, 6, к. 101 зареєстроване Жовтневою районною державною адміністрацією м. Києва 13 листопада 2000 р. за № 08809, повідомляє про свою ліквідацію.

Благодійна організація «Екологічна ліга «Білий Лелека», код ЄДРПОУ 26061370, повідомляє про свою ліквідацію. Претензії кредиторів приймаються протягом 2 місяців від дня опублікування оголошення за адресою: м. Київ, Чоколівський бульвар, 13.

Господарський суд Дніпропетровської області порушив справу № Б26/28/03 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Широківський елеватор» (50102, Дніпропетровська область, Широківський район, с. Карпівка, п/р 26004153257001 в КФ КБ «Приватбанк», МФО 305750, код ЄДРПОУ 00953639).

Розпорядником майна призначено Карпенко Сергія Руслановича, ліцензія № АА 249821 (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Ливарна, 13).

Заяви кредиторів і санаторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення. Копії заяв кредиторів та доданих до них документів направляються боржнику та розпоряднику майна.

Приватне Підприємство «Гарант — Н» (код ЄДРПОУ 31808397) повідомляє про свою перереєстрацію у зв'язку із реорганізацією в ТОВ «Гарант — Н».

МПП «НВФ Рек-Рем», зареєстроване Дарницькою районною у м. Києві державною адміністрацією 20.12.2001 р., код 16467473, ліквідується. Претензії приймаються протягом двох місяців за тел. 459-32-35.

Господарський суд Миколаївської області (м. Миколаїв. вул. Адміральська, 22) порушив справу №5/100 про банкрутство приватного підприємства «КІТ» (поштова адреса: 54001, м. Миколаїв, вул. Фрунзе, 29) р/р26004640038980 в Миколаївській обласній філії АКБ «Укрсоцбанк», МФО 326018, код 25375474. Розпорядником майна призначено Фомицького Олександра Інокентійовича, ліцензія серія АА №047516 від 12.06.2001р.(м. Миколаїв, пр. Леніна, 10, кв. 39).

Хозяйственным судом Донецкой области (83048, г. Донецк, ул. Артема, 157) 08.11.2002 г. возбуждено дело № 3/232Б о банкротстве открытого акционерного общества «Донецкое объединение «Втормет» (86323, Донецкая область, г. Донецк, ул. Автотранспортников, д. 10, р/с 26000301527259 в ЦГО ПИБ г. Макеевки, МФО 334516, ОКПО 00191460). 08.11.2002 г. введен мораторий на удовлетворение требований кредиторов.

Распорядителем имущества назначен арбитражный управляющий Крамаренко А. В., лицензия № 140442.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Постановою Господарського суду Полтавської області у справі про банкрутство № 7/17 від 07.05.2003 р. КП «Кременчуцький шкіряно-лимарний комбінат» визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором КП «Кременчуцький шкіряно-лимарний комбінат» призначено арбітражного керуючого Пічугіна І. В. (ліцензія № АА 047935 від 19.10.2001 р., 03151, м. Київ, вул. Молодогвардійська, 12, кв. 65, т. 8-050-353-63-24). т. (0536) 74-15-01.

Постановлением хозяйственного суда Днепропетровской области от 08.05.03 г. по делу № Б26/51/03 общество с ограниченной ответственностью «Сауле», код 31337900, 53271, с. Чкалово Никопольського района Днепропетровской области, ликвидируемое ранее по решению его учредителей, признано банкротом. Ликвидатором назначен Шмаль Владимир Григорьевич (лицензия АА № 047961 от 19.11.01 г., 53210, г. Никополь, Днепропетровской обл., ул. Героев Чернобыля, 61, кв. 18, тел. 05662-2-33-26).

Заявления и претензии кредиторов принимаются ликвидатором на протяжении месячного срока со дня опубликования сообщения.

Господарським судом Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21) порушено справу 20/47 про визнання банкрутом Закритого Акціонерного товариства «Веселівський завод будівельних матеріалів» (72200, Запорізька обл., Веселівський р-н, смт Веселе, вул. Мостова, 3) код ЄДРПОУ 05394570. Поточний рахунок 26008440285001 у Веселівському відділенні Запорізької дирекції банку «Україна», МФО 319366. Розпорядник майна арбітражний керуючий Войтанович О. Й. (м. Запоріжжя, вул. Жукова, 14,168).

Хозяйственный суд Донецкой области (83048, г. Донецк, ул. Артема, 157) постановлением от 24 апреля 2003 года по делу №33/188Б признано банкротом Открытое акционерное общество «Донецкое АТП 11461» (83054, г. Донецк, ук. Экономическая, 34, р/с 26007301530168 в филиале Киевского отделения «Проминвесбанка» МФО 335496 ОКПО 03116355) и открыто ликвидационная процедура. Ликвидатором назначена Шолохова Ирина Борисовна (лицензия АА №047997 от19 октября 2001 года).

АТЗТ «ДІЗОІЛ»

повідомляє, що 21 липня 2003 року о 10.00 за адресою м. Київ, вул. Саксаганського, 3, відбудуться загальні збори акціонерів.

Порядок денний:

1. Звіт Правління АТЗТ «ДІЗОІЛ» про підсумки діяльності Товариства за 2002 рік та про основні напрямки розвитку АТЗТ «ДІЗОІЛ» на 2003 рік. 2. Звіт Ревізійної комісії про підсумки перевірки фінансово-господарської діяльності АТЗТ «ДІЗОІЛ» за 2002 рік. 3. Затвердження річного звіту та балансу АТЗТ «ДІЗОІЛ» за 2002 рік. 4. Затвердження розподілу прибутку АТЗТ «ДІЗОІЛ» та виплати дивідендів за 2002 р.

Господарський суд Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) постановою від 24.04.2003 р. по справі № Б 19/232-02 визнав банкрутом ВАТ Красноградське підприємство матеріально-технічного постачання «Міжрайагропостач» код ЗКПО 00907585, м. Красноград, вул. Українська, 160-А, р/р 260032001879001 в Красноградському ТОБО ХФ КБ «Приватбанк».

Розпорядником майна призначено Задружного Дмитра Робертовича (ліцензія АА № 249706 від 19.10.2001 р.) тел. 712-69-14.

ЧП «Фурнитура» (г. Киев, ул. Сортировочная, 2, Код ОКПО — 30606259, индивидуальный налоговый номер 306062526130, зарегистировано Харьковской районной государственной администрацией г. Киева 15 ноября 1999 г. за № 04789, взято на учет Дарницкой районной в г. Киеве государственной администрацией, за № 00539 от 19.12.2001 г.) сообщает о своей перерегистрации в ООО «ТК-Фурнитура».

Претензии принимаются в течение 1 месяца со дня опубликования объявления.

Господарським судом Харківської області (61022, м. Харків, площа Свободи, 5, Держпром, 8 під'їзд) порушено справу № Б-19/91-03, про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Куп'янське хлібоприймальне підприємство» (Харківська область, м. Куп'янськ, вул. Садова, 31, п/р 26002301760558 в АК «Промінвестбанк» м. Куп'янськ, МФО 351511, код ЄДРПОУ 00956454).

Розпорядником майна призначено Чекштуріну Тетяну Миколаївну (ліцензія серія АА № 249728 від 19.10.2001 р., м. Харків, пр. Леніна, 29-а, кв. 5).

Заяви кредиторів до боржника приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

ДАЛІ БУДЕ

ФОТОФАКТ

Кімнату-музей багаторічного лідера НРУ Героя України В'ячеслава Чорновола відкрито у столичній школі № 235, якій надано його ім'я.

На знімку: під час відкриття кімнати-музею.

Фото Олега ДИКАНЯ (Укрінформ).

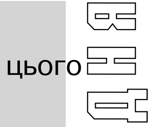

5 ЧЕРВНЯ

■ 1898 р. Народився іспанський поет Федеріко Гарсіа Лорка. ■ 1910 р. Винахідник Олександр Кудашев здійснив у Києві перші в Росії польоти на літаку власної конструкції з бензиновим двигуном. ■ 1927 р. Помер фольклорист і композитор Порфирій Демуцький. ■ 1972 р. У Стокгольмі Міжнародна конференція ООН з проблем навколишнього середовища встановила Всесвітній день захисту довкілля. ■ 1983 р. Не стало майстра художньої кераміки з Хмельниччини Олександри Пиріжок. ■ 1993 р. У Києві розпочався II Всесвітній конгрес українських політв'язнів та репресованих.

СЕНСАЦІЯ

Мама для морських вовків

Наказом міністра освіти та науки ректором Одеського національного морського університету призначено професора Ірину Морозову. Це чи не єдиний випадок у світовій практиці, коли вуз морського профілю очолює жінка. Все свідоме життя Ірини Володимирівни пов'язане з корабельною наукою. Тут вона вчилася, захистила кандидатську й докторську дисертації, очолювала кафедру університету. І скрізь засвідчувала непересічний талан педагога, науковця, організатора й вихователя.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

АКТУАЛЬНО

Диким тваринам несподівано пощастило

На 3-й сесії Постійного комітету Зборів народних представників (парламенту) китайської провінції Гуандун, що відбулася цими днями, депутати запропонували внести до «Положення про санітарно-гігієнічну роботу провінції Гуандун», яке нині розглядається, пункт про заборону вживання м'яса диких тварин для перекриття каналів можливого поширення інфекційних захворювань, зокрема САРС.

Автори документа сподіваються, що люди відмовляться від шкідливої звички вживання «дикого» м'яса. Ця традиція існує тут досить давно, але на неї просто заплющували очі. І лише недавно в рамках кампанії боротьби з атиповою пневмонією (вона почала стрімко поширюватися саме з цієї південної провінції КНР) було розгорнуто боротьбу з нелегальним полюванням на диких тварин. Усього за 10 днів лісова поліція, яка перевірила понад 5500 готелів, ресторанів та понад 1000 ринків, конфіскувала 59 тисяч різновидів продуктів із м'яса диких тварин, а також близько 7000 особнів диких тварин, зокрема досить екзотичних: лисиць, фазанів, горобців, журавлів, горлиць, куниць, ящірок, змій та ін. Порушників правил, які свідомо вживають м'ясо диких тварин, занесених до національної Червоної книги, буде оштрафовано на суму в 10 тисяч юанів (1205 доларів), що становить тримісячну зарплату пересічного гуандунця.

Рейди було проведено після того, як китайські вчені помітили, що вірус атипової пневмонії може передаватися від тварини до людини. У столиці КНР Пекіні, що опинилася у самому центрі епідемії, відповідальні відомства також посилили інспекцію на ринках і в ресторанах, де примхливих відвідувачів балують м'ясом диковинних тварин. Водночас владі довелося виступити із закликом до населення більш людяно ставитися до своїх домашніх підопічних: почастішали випадки викидання тварин на вулицю господарями, які ще вчора їх обожнювали, а тепер налякані до смерті тим, що собачка чи кошеня можуть заразити їх атиповою пневмонією.

Ольга ТАНАСІЙЧУК,
власкор Укрінформу в Пекіні (спеціально для «ГУ»).

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Герой, що має «все», крім відповіді на «чому»

(Початок на 1-й стор.).

Остання наша розмова — кілька днів тому — була не дуже веселою. Хоча, здавалося, кому-кому, а Петринюкові гріх нарікати на життя. У нього й нині справи характеризуються коротким, але вичерпним словом «усе». Все засіяли, всі люди працюють, усім хочеться дощу. Втім, основна проблема не в тому, що немає «небесного поливу», хоч і це тривожить селян. Ще більше допікає душу і людей, і самого Василя Андрійовича гірке слово «чому?» Точніше, затяжна відсутність відповіді на ці риторичні запитання, що само по собі є дуже промовистим поясненням.

Від нескінченних запитань — не нам, не собі (про відповіді здогадується), швидше тим, хто не на землі, а на «олімпі» вершить селянську долю — і був зажурений Герой України.

— Чому на законодавчому рівні встановлено такий куций період кредитування: позику дають лише на півроку, а кошти в сільському господарстві обертаються більш як за рік. Цього не знають урядовці, депутати, банкіри? Чи спеціально підштовхують нас спускати за безцінь хліб, м'ясо, молоко, цукрові буряки?

— Чому так і не вирішується питання національного трейдера, я, до речі, кілька разів виступав з цього приводу на найвищих нарадах, але... Доки жуліки торгуватимуть нашим хлібом, держава продаватиметься з молотка. Тепер, кажуть, актуальне інше питання — імпорту хліба. Що ж, на це гроші знайдуть. Ще й немалі суми прилипнуть до чиїхось кишень, і нам знову співатимуть: гине село...

— Чому узаконили бандитизм, інакше я не можу назвати цю антиселянську ініціативу, — дозвіл на завезення тростинного цукру? Дуже хотів би, щоб надрукували список депутатів, хто проголосував за це «мудре» рішення. Будь ласка, завозьте, якщо так дбаєте за чужих товаровиробників, але і про своїх не забувайте: встановіть 60 євро ввізного мита на тонну, як, до речі, пропонувало Мінагрополітики. Та знайшлися в парламенті «любителі тростини» і встановили аж ... шість євро. Спасибі, занесли сокиру над українськими виробниками цукру, захистили селян під зашморг.

Ця «солодка» тема особливо гірчить Василю Андрійовичу. Адже його бурякові лани завжди славилися і високими врожаями, і високою цукристістю. Але цього року були змушені усікти їх з 1200 гектарів до 500. Традиційно прибуткова галузь стала нерентабельною. І все через ту саму «неухильну» турботу про аграрний сектор нашої економіки». «Якщо й далі так турбуватимуться, взагалі сіяти не будемо», — зітхає Василь Петринюк. І так думає багато його колег.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

На щастя, поки що сіють. Орють. Вирощують. Хоча техніка зношується, інвестування в цукрову галузь ніхто не проводить. Мабуть, інвесторам тростинний цукор також смакує більше. Розвивають тваринництво, хоча — ще одне «чому» — в Україні масово знищують молодих телят, і вже на початку наступного року можемо відчути гостру нестачу м'яса. «Це шкідництво треба було б негайно заборонити на законодавчому рівні», —вважає В. Петринюк.

Вони господарюють зі своїм Героєм навіть у напівлегальних умовах: минулого листопада практично всі активи господарства арештували через неповернутий вчасно кредит, і довелося селянам битися за землю мало не в прямому значенні. Вони вистояли, вижили. І тепер, як і мільйони українських хліборобів, чекають на дощ. І все ще сподіваються, що там, нагорі, їхні німі і голосні запитання почують і дадуть на них справедливу відповідь.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Новоставці Хмельницької області.

СПОРТ

Здобутки і мрії...

(Початок на 4-й стор.).

— А як ви почуваєтеся? — запитали **Реброва**.

— Хоча мене в Туреччині і поважають, але постало питання: чи залишуся у «Фенербахче»? Адже днями з клубом підписав контракт новий тренер — Крістофер Даум. Однак він найперше сказав: щоб обов'язково залишився Ребров, що я йому потрібний. Отже, і наступний сезон я проведу у Стамбулі. А настрій у мене нормальний. Особливо коли викликають до збірної.

А потім журналісти залишилися віч-на-віч з Андрієм Шевченком.

— В Україні перемогу у фіналі Ліги чемпіонів сприйняли як особистий ваш успіх. А як це сприйняли в Мілані? Чи справді там вважають, що саме Шевченко — головний герой?

— Либонь, не варто ділити гравців команди на головних та другорядних. Це перемога всієї команди, яка створювалася протягом кількох років. І кожен з нас вніс свою частку в цю перемогу.

— Хто найбільше радів вашому успіхові?

— Сподіваюся, вся Україна. Відчуваю, що мене дуже люблять удома, де маю море вболівальників. Потім, напевно, мої батьки, сім'я, мої близькі, котрі переживали за мене. На «Олд Траффорд» були присутні мама, тато, сестра, родичі. Моя дівчина була зі своїм батьком. Ще й друга дитинства запросив.

— Про що подумалося одразу після забитого переможного м'яча?

— Думок узагалі не було. Що відбувалося впродовж перших десяти хвилин, не пам'ятаю. Була велика радість. Адже виграти Кубок чемпіонів — моя заповітна мрія. Почавши грати у футбол з дев'яти років, сьогодні я реалізував себе як футболіст.

— Як у вас у руках опинився український прапор відразу після фінального матчу з «Ювентусом»?

— Попросив, щоб мені його привезли.

— Ви були заздалегідь готові до перемоги?

— Ні. Просто я, знаючи, що за мене вболівають удома, дуже переживав і старався задля своєї країни. Ця перемога — для України!

— Скільки Кубок чемпіонів гостюватиме в Києві, де його можна буде побачити? Чи не збираєтесь його показати львів'янам?

— Я привіз його для вболівальників, для мене торжества закінчилися (потім з'ясувалося, що йдуть переговори, щоб виставити Кубок чемпіонів у центрі Києва, а також повезти його до Львова).

— Чи вирушить цей приз далі, скажімо, до Бразилії, до інших країн, представлених своїми гравцями в «Мілані»?

— Якщо футболісти побажають його привезти, то, мабуть, проблем не буде. Як мені відомо, Масімо Амброзіні тримав його у себе вдома цілу добу і нікому не віддавав.

— Андрію, у фіналі ви, либонь, грали в якихось дуже фартових бутсах?

— У звичайних. Якщо візьму участь у львівському матчі проти Вірменії, то неодмінно гратиму в них.

— А куди діли футболку з того матчу?

— Залишив собі на пам'ять. Щоправда, їх було дві. Ще одну подарував молодшому синові Сільвіо Берлусконі.

— Виграш Ліги чемпіонів — то вже щаслива історія. А про що тепер мрієте?

— Потрапити зі збірною України на фінальні турніри чемпіонатів світу і Європи...

Репортаж вів
Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Світлана ПИСАРЕНКО.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО**,
Анатолій **ГОРЛОВ**,
Сергій **ДЕМСЬКИЙ**,
Віталій **ЖЕЖЕРА**,
Іван **ІЛЛЯШ**,
Світлана **ПИСАРЕНКО**,
Віталій **СУДДЯ**.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Передплата на газету «Голос України» **(on-line)** за адресою: **www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua**

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311100. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ **ТЕЛЕФОНИ:** для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos